

*MASTER
NEGATIVE
NO. 91-80196-2*

MICROFILMED 1991

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
“Foundations of Western Civilization Preservation Project”

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States -- Title 17, United States Code -- concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material...

Columbia University Library reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR:

NEUKAMM, VINCENT

TITLE:

DE LUCIANO ASINI
AUCTORE ...

PLACE:

LIPSIAE

DATE:

1914

Master Negative #

91-80196-2

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88L96

DN

Neukamm, Vincent, 1889-

De Luciano Asini auctore. Dissertatio inaugu-
ralis, quam ... scripsit Vincentius Neukamm ...
Lipsiae, Noske, 1914.

viii, 107 p. 23 cm.

"Libri adhibiti": p. {vii} - viii.
Thesis, Tübingen, 1913.

85.558

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm

REDUCTION RATIO: 11

IMAGE PLACEMENT: IA IIA IB IIB

DATE FILMED: 8/20/91

INITIALS N.T.

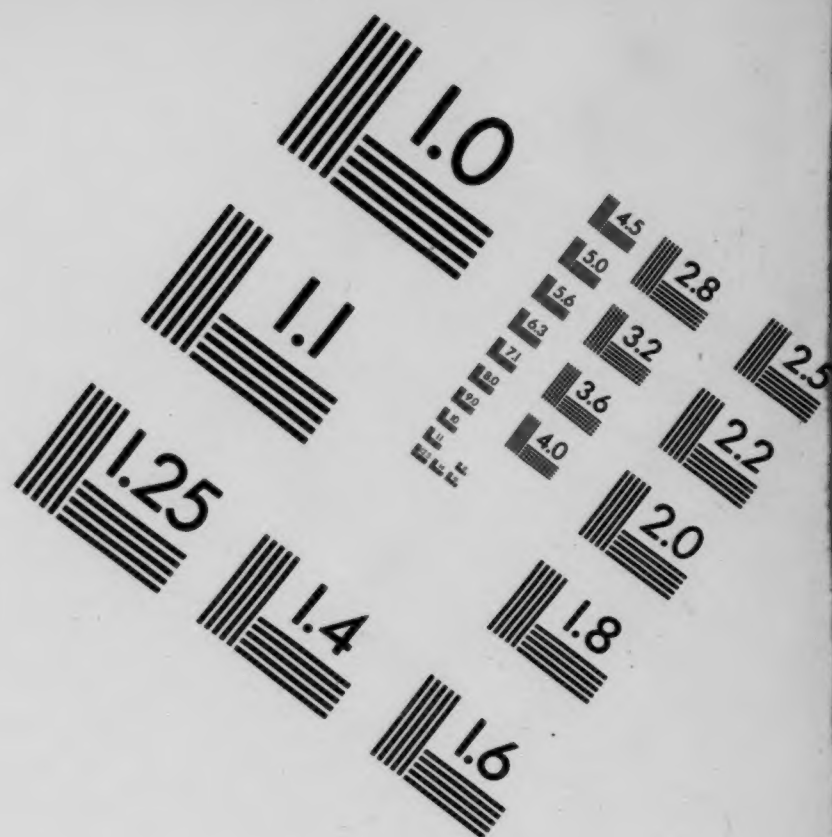
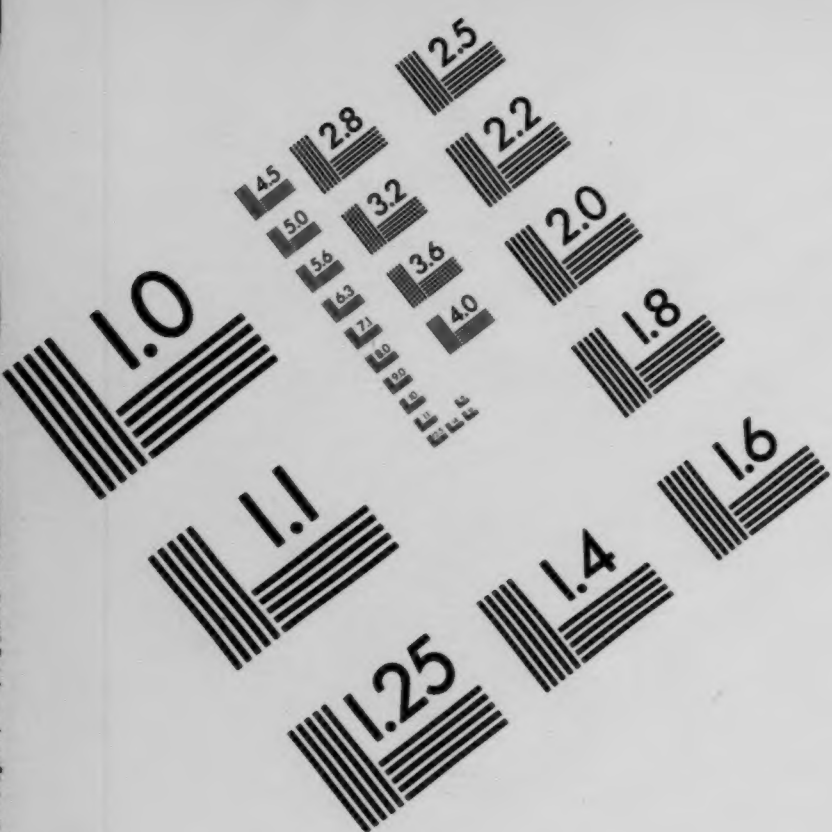
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

AIM

Association for Information and Image Management

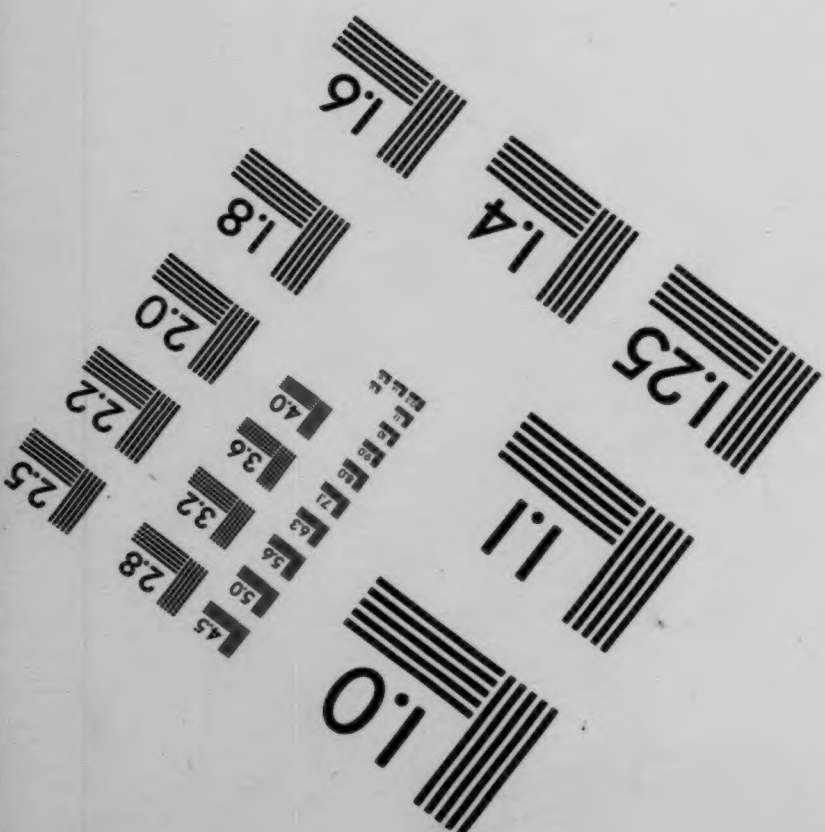
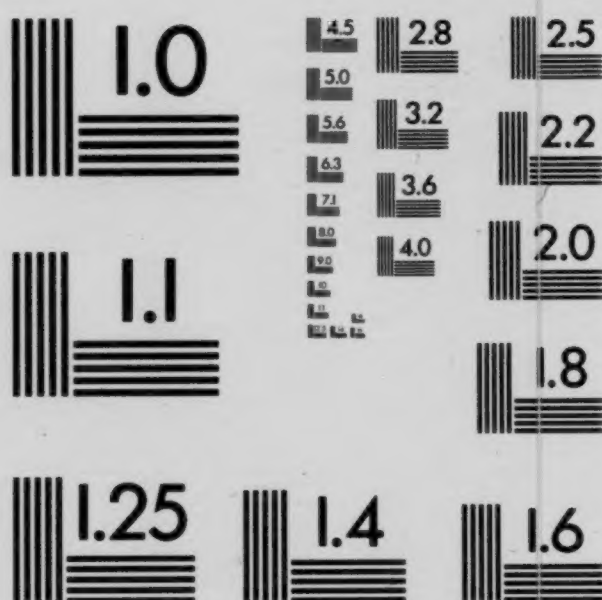
1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910
301/587-8202

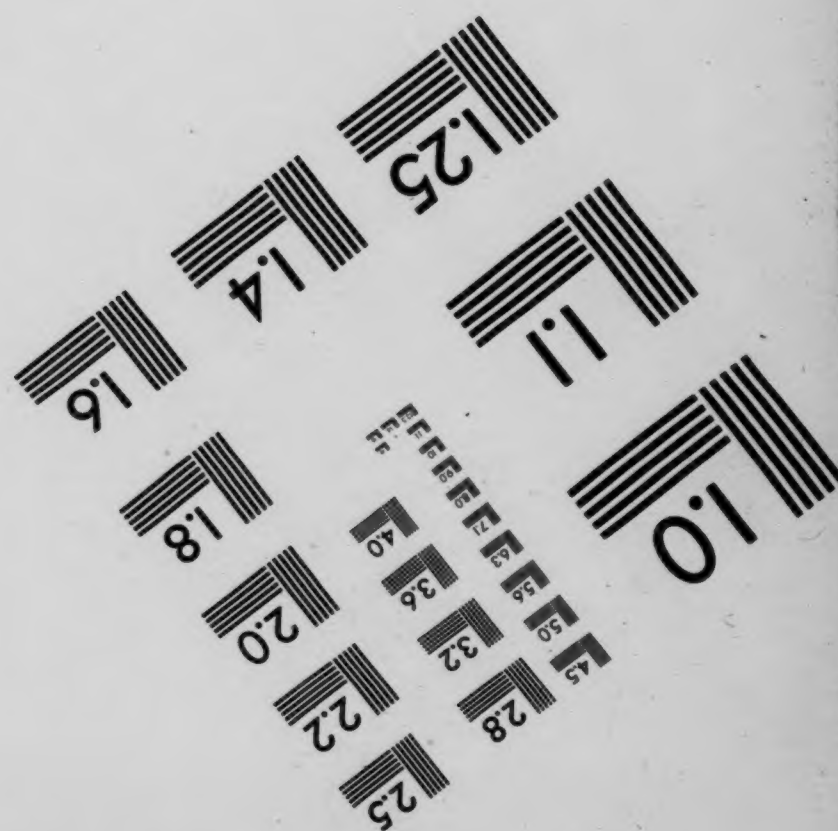
Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

88L96 UN

Columbia University
in the City of New York

LIBRARY

AUG 5 1921

DE LUCIANO ASINI AUCTORE

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES
AB AMPLISSIMO PHILOSOPHORUM ORDINE IN
UNIVERSITATE TUBINGENSI RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

VINCENTIUS NEUKAMM
ROETTINGENSIS

LIPSIAE
TYPIS ROBERTI NOSKE BORNENSIS
MCMXIV

De dissertatione probanda ad ordinem philosophorum
rettulit Guilelmus Schmid.

Examen rigorosum habitum est
die VI mensis Martii anni MCMXIII.

88L96

DN

Sept. 16, 1921 E.M.

Guilelmo Schmidio

S.

Dispositio.

	pag.
1. De asini argumento ex alieno scriptore excerpto	1
2. De codicibus	4
3. De asini elocutione cum libris vere Lucianeis comparata:	

I. De sermonis integritate.

A. De litterarum commutatione	
a) Consonantium	6
b) Vocalium	8
B. De formarum usu	
1. De nomine	
a) De substantivo	10
b) De adiectivo	11
c) De pronomine	12
d) De numerali	14
2. De verbo	
a) De verbi personarum terminationibus	14
b) De temporum fictione	16
c) De augmento	20
d) De singulis formis apud atticos scriptores inusitatis	23

C. De syntaxi

1. De nomine	
a) De genere	
a) Adiectivi	25
β) Substantivi	26
b) De numeris	
α) De plurali modestiae	26
β) De plurali abstractorum	27
γ) De duali	27
δ) De singulari colectivo	27
ε) De plurali praeter necessitatem posito	28
c) De casibus	28
d) De comparationis gradibus	36
e) De pronominibus	
a) De pronomine demonstrativo	37
β) De pronomine possessivo	38
γ) De pronomine relativo	39
δ) De pronomine indefinito	39
ε) De adiectivis pronominalibus	40
f) De articulo	
a) De articulo praeter necessitatem posito	40
β) De articulo omisso	41
γ) De articulo pronominali	41
δ) De articulo praedicativo	42

	pag.
2. De verbo	
a) De genere	
α) De activo	42
β) De medio	43
γ) De passivo	43
b) De temporibus	
α) De singulis temporibus	44
β) De temporum inter se copulatione	44
c) De modis	
α) De modis enuntiatorum liberorum	45
β) De modis et coniunctionibus enuntiatorum subiunctorum	46
d) De nominibus verbalibus	
α) De infinitivo	57
β) De participio	60
3. De particulis	
α) De negationibus	61
β) De adverbis	62
γ) De praepositionibus	62
δ) De particulis, quas proprie vocant	63
4. De sentiarum structura	
α) De appositione superlativa	74
β) De praedicato proleptico	75
γ) De substantivis attributivis	75
δ) De ellipsi	75
II. De orationis ornatu.	
a) De tropis	81
b) De figuris	82
III. De verborum copia.	
a) Enumerantur verba e singulis scriptoribus, qui ante Aristotelem floruerunt deprompta	83
b) E posterioribus scriptoribus hausta	84
c) E poetis comicis sumpta	87
d) E reliquis poetis	88
e) Verba quae apud alios quoque scriptores inveniuntur, sed in hoc libro aliam structuram vel vim exhibent	94
f) De novis vocabulorum compositionibus	96
g) De verbis Atticistarum propriis	98
IV. De quibusdam Luciani stili proprietatibus	100

A. Fontes.

Luciani Samosatensis opera ex recensione Caroli Jacobitzi. Vol. I—IV. 1836 sqq.
 Lucianus recognovit Julius Sommerbrodt. 3 vol. Berlin 1886—1899.
 Lucianus ed. Nils Nilen. Vol. I. Fasc. I. Libelli I—XIV. Lipsiae 1906.

B. Libri adhibiti.

a) Grammaticae.

K. W. Krüger, Griechische Sprachlehre. 6. Aufl. 1891.
 R. Kühner, Griechische Grammatik. 3. Aufl. neubearbeitet von Gerth. Hannover und Leipzig 1898.
 R. Kühner, Griechische Grammatik. Bd. 1. 3. Aufl. besorgt von Fr. Bläß. Hannover 1890.
 J. M. Stahl, Historisch-kritische Syntax des griechischen Verbums. Heidelberg 1907.
 K. Meisterhans, Grammatik der attischen Inschriften. 3. Aufl. besorgt von E. Schwyzer.
 Ernst Nachmanson, Laut- und Formenlehre der magnetischen Inschriften. Leipzig 1896.
 Eduard Schweizer, Grammatik der pergamenischen Inschriften. Berlin 1898.
 E. Mayser, Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäerzeit. Leipzig 1906.
 L. Radermacher, Das Griechisch des Neuen Testaments im Zusammenhang mit der Volkssprache. Tübingen 1911.
 Fr. Bläß, Grammatik des neutestamentlichen Griechisch. 2. Aufl. Göttingen 1902.
 Winer-Schmiedel, Grammatik des neutestamentlichen Sprachidioms. Göttingen 1894.
 J. H. Moulton, Einleitung in die Sprache des Neuen Testaments. Deutsche Ausgabe. Heidelberg 1911.
 A. T. Robertson, Grammatik des neutestamentlichen Griechisch mit Berücksichtigung der vergleichenden Sprachwissenschaft und der *Koinē*-Forschung. Deutsch von H. Stocks. Leipzig 1911.
 Alexander Buttmann, Grammatik des neutestamentlichen Sprachgebrauchs. Berlin 1859.
 Robert Helbing, Grammatik der Septuaginta. Laut- und Wortlehre. Göttingen 1907.
 Thackeray, Grammar of the Old Testament in Greek. Cambridge 1909.
 Albert Thumb, Die griechische Sprache im Zeitalter des Hellenismus. Straßburg 1901.
 Antonios Jannaris, An historical greek grammar. London 1897.
 Georgios Hatzidakis, Einleitung in die neugriechische Grammatik. Leipzig 1892.

b) Commentationes.

- W. Schmid, Der Attizismus in seinen Hauptvertretern von Dionys von Halikarnaß bis auf den zweiten Philostratus. Bd. 1—4. Stuttgart 1887—1896.
- K. Dieterich, Untersuchungen zur Geschichte der griechischen Sprache von der hellenistischen Zeit bis zum X. Jahrhundert n. Chr. (= Byzantinisches Archiv Heft 1). Leipzig 1898.
- A. du Mesnil, Grammatica quam Lucianus in scriptis suis secutus est cum antiquorum Atticorum ratione comparatur. Programm. Stolp 1867.
- C. Schwidop, Observat. Lucian. specimina V. Programm des Kneiphöferschen Gymnasiums. Königsberg 1848 sqq.
- C. F. Knaut, De Luciano libelli qui inscribitur *Λούκιος* sive asinus auctore. Diss. Leipzig 1868.
- M. Rothstein, Quaestiones Lucianae. Berlin 1888.
- S. Chabert, L'atticisme de Lucien. Thèse. Paris 1897.
- E. Rohde, Über Lukians Schrift *Λούκιος ἢ ὄνος*. Leipzig 1869.
- K. Mras, Die Überlieferung Lukians. In Sitzungsber. d. Kaiserl. Akad. d. Wiss. in Wien, Philosoph.-histor. Klasse 167. Bd. 7. Abh. Wien 1911.
- W. Crönert, Memoria Graeca Herculensis. Leipzig 1903.
- St. Witkowski, Epistulae privatae Graecae, quae in papyris aetatis Laugarum servantur. Leipzig 1911.
- W. Schmidt, De Flavii Iosephi elocutione observationes criticae. In Fleckens Jahrb. Suppl. XX. Leipzig 1893.
- H. Reinhold, De graecitate patrum apostolicorum librorumque apogryphorum N. Ti. quaestiones grammaticae (= diss. phil. Hal. XIV, 1). Halle 1898.
- Fr. Krebs, Die Präpositionen bei Polybios. Diss. Würzburg 1881.
- Fr. Krebs, Die präpositionsartigen Adverbien bei Polybios. 1882.
- E. Mann, Über den Sprachgebrauch des Xenophon Ephesius. Programm. Kaiserslautern 1896.
- J. Fritsch, Der Sprachgebrauch Heliodors und seine Stellung zum Attizismus. 2 Programme. Kaden (I 1901, II 1902).
- H. Sexauer, Der Sprachgebrauch des Romanschriftstellers Achilles Tatius. Diss. 1899.
- J. Trunk, De Basilio Magno sermonis Attici imitatore. Programm. Ehingen a. D. 1911.
- W. Fritz, Die Briefe des Bischofs Synesius von Kyrene. Leipzig 1898.
- H. Diel, De enuntiatis finalibus apud Graecorum rerum scriptores posterioris aetatis. Programm. München 1895.
- Alios quibus usus sum libros infra suo loco memorabo.

Asinum codicibus Luciani nomine traditum a Luciano e Lucii Patrensis μεταμορφώσεων libris excerptum esse Photius auctor est; dicit enim¹⁾ οἱ δέ γε πρῶτοι αὐτοῦ δύο λόγοι μόνον οὐ μετεγράφησαν Λουκίῳ ἐκ τοῦ Λουκιανοῦ λόγου, ὃς ἐπιγράφεται Λούκις ἢ ὄνος, ἢ ἐκ τῶν Λουκίου λόγων Λουκιανῶ. ἔοικε δὲ μᾶλλον ὁ Λουκιανὸς μεταγράφοντι, ὅσον εἰκάζειν· τίς γὰρ χρόνῳ πρεσβύτερος, οὐπω ἔχομεν γινῶναι· καὶ γὰρ ὥς ἀπὸ πλάτους τῶν Λουκίου λόγων ὁ Λουκιανὸς ἀπολεπτύνας καὶ περιελὼν ὅσα μὴ ἐδόκει αὐτῷ πρὸς τὸν οἰκεῖον χρήσιμα σκοπὸν, αὐτοῖς τε λέξεσι καὶ συντάξεσιν εἰς ἓνα τὰ λοιπὰ συναρμόσας λόγον Λούκις ἢ ὄνος ἐπεγράψε τὸ ἐκείθεν ὑποσυνληθέν. Idem legitur²⁾ exeunte codice Vaticano Γ' 90 decimo saeculo perscripto³⁾ et Veneto A: Λουκιανοῦ ἐπιτομή τῶν Λουκίου μεταμορφώσεων. Sed haec subscriptio utrum e Photio hausta sit, id quod Rohdus contendit, necne haud scio an nemo possit diiudicare. Photii iudicio ii, qui postea in hanc rem inquisiverunt plane assensi sunt⁴⁾ ut Vossius,⁵⁾ Lebaunius,⁶⁾ Coraes,⁷⁾ Chassang.⁸⁾

Contra Wielandius⁹⁾ primus intellexit asinum, si re vera nihil aliud esset nisi ἐπιτομή primi et alterius Lucii μεταμορφώσεων librorum sollertissimo illi Luciano nullo modo posse tribui. Inde profectus asinum non a Luciano e Lucio Patrensi, sed ab hoc ex illo excerptum esse iudicavit idque ita, ut orationem suo arbitrio redderet copiosiore. Eandem fere viam instituit Courierius¹⁰⁾ ipse quoque ratus ἐπιτομήν ex alieno libro factam Luciani ingenio esse indignam. Itaque Wielandium secutus

¹⁾ in cod. 129 biblioth. ed. Bekker p. 90 b.

²⁾ cf. Rohde über Lukians Schrift *Λούκιος ἢ ὄνος*, Leipzig 1869, p. 2 adn. 1; Bethe, Philologus 48 (1889) p. 632; M. Rothstein, quaestiones Lucianae, Diss. Berlin 1888, p. 42.

³⁾ Mras in Sitzungsberichte der Wiener Akademie 1911 p. 229.

⁴⁾ Rohde l. l. p. 3.

⁵⁾ de hist. gr. p. 463 West.

⁶⁾ mém. de l'acad. des inscript. XXXIV (1770) p. 45.

⁷⁾ in praefat. ad Heliod. p. 11 sq.

⁸⁾ hist. du roman dans l'antiquité grecque et romaine, Paris 1862, p. 402.

⁹⁾ cf. Einleitung zu seiner Übersetzung des asinus p. 296 sqq.

¹⁰⁾ oeuvres complètes de P. L. Courier, Paris 1830, vol. II p. 1 sqq.

fabulam pleniorē non posteriorem esse non posse suspicatus est, sed in hoc ab illo dissentit, quod Lucium Patrensem ambarum narrationum auctorem esse credidit. Similibus causis adductus etiam I. Hoffmannus hunc libellum a Luciano abiudicavit.¹⁾

Sed his omnibus hoc est commune, quod quaestionem solvere studuerunt solis Photii verbis nisi, cum eius iudicium improbaverint.

Recentiore vero aetate fuerunt, qui asinum *ἐπιτομήν* Luciano indignam esse facile ex ipso libello demonstrari posse affirmarent. Buergerus enim ²⁾ et Rothsteinius ³⁾ singularum rerum continuatione accuratius examinata et cum Apuleio comparata multa occurrere existimaverunt, quae explicari non possint nisi credas ex alio libro ampliore ea excerpta et contracta esse ⁴⁾ et quidem multis rebus inscite omissis, quae nisi afferantur, non facile perspicias, quomodo sententiae inter se cohaereant, id quod ne mediocri quidem scriptori nedum Luciano condones. Quorum sententiam Arnimius haud ita multo post refutare conatus est.⁵⁾ Neque enim putat excepto capite 42 (= Apul. IX 11—31) ullum in asino inconditae *ἐπιτομῆς* vestigium apparere, immo in omnibus libri partibus summum esse consensum praeter paucos locos, quos vel excusare vel coniectura sanare studet. At illud Arnimi iudicium haud scio an nemini probetur.⁶⁾ Namque e compluribus locis liquido apparet asini auctorem scriptorem aliquem imitandum sibi propositum contraxisse,⁷⁾ quod nimis pressae orationis studio ductus ea tacuit, quae necessitate quadam sententiarum contextu postulentur⁸⁾ et quae in eius exemplo fuisse scripta Apuleio cum asino comparato haud infiteris. Sane vero concisa dicendi brevis magna arte continetur, cum legentium animi ea semper suspensi teneantur et quivis quid quodque verbum sibi velit, deliberare cogatur. At si hac astricta verborum comprehensione sermonis vis nimis obscuratur vel res ad orationem intellegendam maxime necessariae silentio praetereuntur ut in asino, ad contrariam

¹⁾ Lucian, Der Satiriker, Nürnberg 1856, p. 70 sq.

²⁾ de Lucio Patrensi, Diss. Berlin 1887, p. 13 sqq.; Hermes 23 (1888) p. 449 sqq.; Studien zur Geschichte des griech. Romans, Progr., Blankenburg a. H. 1902 I p. 4 sqq.

³⁾ l. l. p. 133 sqq.

⁴⁾ imprimis agitur de his locis: cap. 24, 26; cap. 40 = Apul. IX 1—4; cap. 43—45 = Apul. IX 32—42.

⁵⁾ Wiener Studien XXII (1900) p. 153 sqq.

⁶⁾ eximie de hac re iterum disputavit Buergerus in commentatione nuper edita (Progr., Blankenburg 1902, I p. 4 sqq.).

⁷⁾ cf. Buerger, ibid. p. 13.

⁸⁾ cuius rei culpam in libellos, quos Byzantina aetate Luciano rum librorum verba saepe aut levitate aut inscitia corrupisse constat (cf. B. Hase, imitations de la Nécyomantie de Lucien in den Notices et extraits vol. IX 1813 II p. 125 sqq.) esse transferendam, dubito an nemo sibi persuadeat.

accedas sententiam. Itaque Buergerum et Rothsteinium secutus tuo iure contendas asinum *ἐπιτομήν* esse ita factam, ut Luciani ingenio, quippe qui numquam aliorum scrinia compilaverit,¹⁾ prorsus indignus esse videatur, praesertim cum etiam sententia illa iam a Rohdio prolata²⁾ et nuper ab Arnimio³⁾ depravato loco capitis 55 niso defensa, qua illi asinum ad aequalem aliquem scriptorem insectandum esse compositum existimaverunt, ab omni veritate sit alienum.⁴⁾ Neque enim re altius perspecta ullum hic cernitur irrisionis vestigium, immo de eo agitur,⁵⁾ qui ipsam hanc fabulam conscripsit. Sed etsi in illo capite eiusmodi vestigium inveniretur, id non asini,⁶⁾ verum *μεταμορφώσεων* auctori esset tribuendum. Quod pro certo potest haberi.

At multo magis quam sententiarum contextus sermonis forma mirum quantum a Luciano dicendi genere discrepans hominibus doctis, qui adhuc Luciani libris pernoscentis operam dederunt, iustam movit dubitationem, cum Lucianus non sententiarum gravitatis, sed orationis elegantiae laudem se sibi vindicare ipse profiteatur (cf. Prom. es in verb. 27 sq. Zeux. 845, 849; Bis. acc. 835; piscat. 592; quom. hist. conscr. 58), ut propter solam dicendi diversitatem omnes fere asinum a Luciano esse abiudicandum censerent ut Dindorfius, Bekkerus, Iacobitzius,⁷⁾ Fritzscheus,⁸⁾ Du Mesnilius,⁹⁾ Cobetus,¹⁰⁾ Croisetus,¹¹⁾ Christius,¹²⁾ Bielerus¹³⁾ alii. Quorum iudiciis primus Rohde sese opposuit¹⁴⁾ contendens illa sermonis vitia a Luciano consulto esse admissa, ut in impolitam libri irrisi elocutionem inveheretur, sed postea idem alias ob causas

¹⁾ cf. Ziegeler, De Charidemo, Progr. Hildesheim p. 5; A. Stengel, De Luciani veris historiis, Diss. Rostock 1911 p. 7.

²⁾ l. l. idem iam ante Rohdium contenderat Meiners verm. Schrift 6, 2 (Leipz. 1801) p. 244.

³⁾ l. l. p. 171 sqq.

⁴⁾ cf. Bürger, Progr. p. 13 sqq.

⁵⁾ Rothstein l. l. p. 137 adn. 2; Bürger l. l. p. 18 sq.

⁶⁾ Bürger l. l. p. 17.

⁷⁾ In editionibus suis.

⁸⁾ Ad Philops. 7 I 2 p. 108.

⁹⁾ Grammatica, quam Lucianus in scriptis suis secutus sit. p. 4.

¹⁰⁾ Var. lect. p. 260: quicumque scripsit Lucium sive asinum aliquanto serius quam Lucianus vixit et graecitate utitur aliquanto deteriore multa neglegenter et plebeis erroribus scriptitans.

¹¹⁾ Essai sur la vie et les œuvres de Lucien Paris 1882 p. 43.

¹²⁾ Griech. Literaturgesch. 3. A. München 1898: wahrscheinlich ist überhaupt Lukian nicht der Verfasser des Esels, jedenfalls sind die großen Bedenken nicht entkräftet, welche gegen die Echtheit des lukianischen Esels von seiten der Sprache erhoben wurden.

¹³⁾ De parasito p. 5.

¹⁴⁾ l. l. 2 q sqq.

in contrariam opinionem deductus est.¹⁾ Sub idem fere tempus Knautius parum emendatam asini orationem excusare studuit libellum Luciano admodum adulescenti tribuendo;²⁾ qui quam prave iudicaverit, demonstrat Rohde in appendice libri modo laudati.

His vero diebus Schmidius³⁾ et Arnimius⁴⁾ soli, quod videam, asinum a Luciano esse conscriptum veri simile existimant, quamvis multa inveniantur, quae cum Atticistarum consuetudine repugnent. Quorum utri erraverint, cum testimonia foris petita, e quibus asinum a Luciano aut scriptum aut non scriptum esse appareat, plane desint,⁵⁾ dici non posse ego quidem crediderim nisi asini elocutione penitus explorata. In Luciano enim magis quam in ullo alio scriptore ad libros dubios a germanis seiungendos firmissimam ansam praebet sermonis proprietates.⁶⁾ Itaque ante omnia accurate statuere necesse est, quatenus hic liber cum Luciano stilo et dissentiat et consentiat, id quod nescio quo pacto usque ad hoc tempus nemo indagare operae pretium existimavit. Quae si erunt perfecta, certius iam de asini auctore facias iudicium.

Sed priusquam id munus obeam, pauca disputaturus sum de asini codicibus.

De his difficillimum est disserere non solum quod hodie etiam editio ad huius aetatis artis criticae regulas facta desideratur, sed imprimis quod nonnulli codices ad constituendum verborum textum necessario adhibendi parum aut omnino non sunt pervestigati. Cum enim Mrasius subtili quaestione et ordine, quo singuli libelli in codicibus traduntur accurate observato et lectionum varietate diligenter examinata quomodo cunctorum fere Luciani librorum codices inter se cohaerent, docuerit,⁷⁾ in asino res minime ad finem perducta est. Rohdus quidem putabat duo esse codicum genera, quorum prius alteri longe praestaret neque ullum esse locum, quo alterum genus contra prius verum exhibere

¹⁾ cf. Rhein. Mus. XL p. 91 (= Kleine Schriften II 69f.).

²⁾ De Luciano libelli, qui inscribitur Lucius sive asinus auctore Leipzig 1869. Diss. p. 40 sqq.

³⁾ Atticismus I 225. Philologus vol. 50 p. 313 sqq.; Neue Jahrbücher für das klass. Altertum 1904 p. 475.

⁴⁾ l. l.

⁵⁾ Nam quod a Photio (l. l.) itemque codicibus asinus Luciano tribuitur, ea re ad quaestionem solvendam nihil est profectum, cum multo ante Photii aetatem fieri potuisset, ut asinus perperam Lucianois libris insereretur, codices vero antiquissimi non ante decimum saeculum scripti, qui quidem sint integri, etiam eos libros contineant, quos spurios esse inter omnes constat ut Philopatr. Charid. encom. Demosth.; in Vaticano I 90 tantum Nero Charid. Philopatr. desunt (Mras p. 6; Rothst p. 3), in Mut. O Macrobiani (Rothst. p. 10).

⁶⁾ Bieler de paras. p. 3; Rothstein p. 30 annot. 2.

⁷⁾ l. l.

certum sit.¹⁾ Rothsteinio²⁾ autem inde consequi videbatur alterum genus totum e priore ductum esse, ut antiquitus non duplici textus forma traderetur hic libellus, sed simplici, e qua postea interpolando secundum codicum genus oreretur. Quorum uter rectius perspexerit, nondum potest diiudicari. Asinus enim cum priore codicum familia I memoriae prodatur, in praestantissimo alterius familiae codice B plane deest,³⁾ contra traditur codice Ψ, qui post codicem B antiquissimus putatur familiae B. Itaque credere licet asinum ab ipso initio etiam in archetypo eiusdem codicum generis fuisse perscriptum, verum ad hanc quaestionem disceptandam plures quam adhuc factum est codices inter se comparare necesse est ac praecipue ipsum codicem Ψ, qui quamquam ad 41 asini capita pertinet, tamen a Sommerbrodtio ad decimum cum reliquis libris est collatus;⁴⁾ etiam novissimum familiae B codicem, Parisinum N (XV. saec.), cui quantum in vetustissima, quam assequi possumus, verborum forma constituenda tribuendum sit, etiam nunc ambigitur, nonnullis locis lectiones a codice I 90 diversas, quae tamen minime coniectura essent inventae, praebere sibi visum esse Mrasius asseverat.⁵⁾

Quae priusquam a criticis planius erunt illustrata, in iis nobis erit acquiescendum, quae iam Rohde statuit.⁶⁾ In lectionibus dubiis ceteris libris plerumque omnibus prorsus abiectis solos sequemur codices M et Vaticanum I 90; huius Iacobitzius nullam fere habuit rationem, sed bene accidit, quod Betheus omnes locos, quibus dissentit Vaticanus a Iacobitzi editionis minoris volumine II, congressit in philologo 48 p. 630 sqq.

Reliqui codices minimi vel nullius sunt momenti. Codex C enim e variis fontibus mixtus est,⁷⁾ codex A undevicesimo saeculo perperam optimis adnumeratus⁸⁾ e codice C fluxit,⁹⁾ ut quanti faciendus sit, facile intellegas. Librarius codicis A homo doctus fuit, qui saepenumero verba tradita suo arbitrio libere immutaret vel corrupta aliquo modo emendare sibi visus a vere traditis Luciani verbis aberraret.¹⁰⁾ Codices F et M foedissime interpolati nihil boni exhibent, quod non in antiquiore codice exstet.

¹⁾ l. l. p. 46 sqq.

²⁾ l. l. p. 43.

³⁾ Mras l. l. p. 149.

⁴⁾ cf. Vogt de Luciani libellorum pristino ordine p. 31 annot. 9.

⁵⁾ l. l. p. 215 sqq.

⁶⁾ l. l. p. 52.

⁷⁾ Rohde l. l. p. 51.

⁸⁾ cf. Nils Nilen annot. Luc. 1889 p. 1—6.

⁹⁾ cf. Rohde l. l. p. 51.

¹⁰⁾ ibid. p. 48.

Quibus expositis iam ad rem ipsam aggrediar. Ac primum quidem dicam de sermonis integritate.

A. De litterarum commutatione.

a) Consonantium.

Rhetorum praeceptis et sophistarum consuetudini¹⁾ sermoni Ionicis formis immixtis γλυκύτητα illam, quam Graeci vocant addendi ut Lucianus,²⁾ ita asini quoque auctor modice obtemperavit; sed omnes fere illae formae etiam κοινῆς διαλέκτου sunt propriae.

Litteras σσ pro Atticis ππ praebent hae voces νύσσε 577 (contra νύππουσαι 600), τέσσαρες 581, θάλασσα 623, verba Ionica sunt λαφύσσω 596, ειλίσσω 605; ceteris in verbis nisi formae per ππ scriptae non exstant.³⁾ Afferam haec exempla: πέπτειν 610, 612; λυπτιάω 608; ἐπιπάπτειν 577, 578; καταμάπτεσθαι 578; διορύπτειν 583; συντάπτεσθαι 590, 605; κηρύπτειν 603; γλῶπτα 605 sqq. Κοινῆς scriptores omnes fere σσ solent adhibere;⁴⁾ in inscriptionibus Pergamenis⁵⁾ et Magnesiis⁶⁾ σσ sollemnes sunt, in inscriptionibus Atticis quarto demum saeculo reperiuntur.⁷⁾ In libris LXX⁸⁾ et in N. To.⁹⁾ formae per σσ scriptae solae inveniuntur. Ex Atticistis Aristides unus litteras σσ plane fastidit.¹⁰⁾ Apud Lucianum praeter alias (ut πάσσεται de luctu 927; περισσῶς rhet. mag. 25; γλῶσσα quom. hist. conscr. 43; imag. 471; vit. auct. 549; ἀμύσσω de luct. 929; μέλσσα Demon. 392; iud. voc. 93; λυσσῶσαι Nigr. 81; φυλάσσω iud. voc. 89; ὑποπλήσσω Anach. 912; πεσσός Cronos. 399)¹¹⁾ illae, ipsae quas supra dixi voces interdum litteras σσ exhibent ut τέσσαρες musc. enc. 93; Nigr. 76; Tim. 111; θάλασσα Iup. trag. 657, 693; dial. mar. 316; iud. voc. 94.

¹⁾ W. Schmid I. I. III p. 16 sqq.

²⁾ ibid. III 18.

³⁾ Codices consentiunt.

⁴⁾ cf. W. Schmid I. I. p. 18 adn. 22; L. Radermacher, Das Griechisch des N. Ts. im Zusammenhang mit der Volkssprache p. 38; A. Thumb, Die griech. Sprache im Zeitalter des Hellenismus p. 78 sq.

⁵⁾ Ed. Schweizer, Grammatik der Pergamenischen Inschriften p. 125.

⁶⁾ Nachmanson, Laut und Formenlehre der Magnetischen Inschriften p. 95.

⁷⁾ Meisterhans-Schwyzler p. 101; St. Witkowski, Eos XI 147; J. Handel, De lingua communi Leopoli 1913 p. 38.

⁸⁾ R. Helbing, Grammatik der Septuaginta p. 19; Thackeray, Grammar of the Old Testament in greek p. 122.

⁹⁾ Winer-Schmiedel, Grammatik des neutestamentlichen Sprachidioms p. 59 c.

¹⁰⁾ W. Schmid I. I. II 83 sqq.; IV 579.

¹¹⁾ Codices consentiunt.

Ad Atticam consuetudinem conformatae sunt hae formae per ρρ scriptae: Κόρρη 577; θαρρεῖν 589; θάρρει 580, 82; θαρρῶν 570; semel vero ρς legitur ὑπὸ τῶν ἀρσένων 597 at ἄρρην 601. scriptura ρρ iuxta ρσ Ionum¹⁾ et Thucydidis²⁾ mori maxime respondens etiam in posterioris aetatis litteris invenitur.³⁾ Lucianus plerumque Atticas formas adhibet, sed in quibusdam verbis scriptura fluctuat ut ἄρρην dial. deor. 274; θαρρήσας Philops. 50; θάρσος musc. enc. 95 [Dem. enc. 526].

Verbum γίγνομαι bis formam Atticam habet γίγνομαι 571,⁴⁾ 610;⁵⁾ sed maximam partem Ionicam ut 576, 580, 581, 584, 585, 590, 606,⁶⁾ 614.⁷⁾ In inscriptionibus Atticis usque ad annum a. Chr. n. ducentesimum secundum formam γίγνομαι, inde ab ea aetate usque ad annum a. Chr. n. tricesimum una forma γίνομαι, imperatorum Romanorum vero temporibus ambae formae in usu fuerunt;⁸⁾ de κοινῆς scriptoribus Radermacher haec statuit⁹⁾: „als feststehende Formen hellenistischer Orthographie haben γίγνομαι und γινώσκω zu gelten“. Eundem usum in papyris esse docet E. Mayser.¹⁰⁾ Ex Atticistis Aristides unus plane Atticorum scriptorum iniit rationem;¹¹⁾ Aelianus semper γίνομαι scribit,¹²⁾ Philostratus γίγνομαι uno loco excepto.¹³⁾ Lucianus certae regulae non est addictus, modo communis sermonis consuetudinem sequitur, modo ad Atticos scriptores sese applicat.

Praepositionis Atticae ξύν, quae iam exeunte quinto saeculo in inscriptionibus evanescere coepit,¹⁴⁾ in asino nullum vestigium invenias. Ac Lucianus quoque hac forma paene prorsus abstinit.¹⁵⁾

¹⁾ cf. Hoffmann, Griech. Dialekte III 567.

²⁾ cf. Kühner-Blaß I 147.

³⁾ cf. W. Schmid IV 12; Winer-Schmiedel 85, 27 b; Helbing p. 20; Reinhold, De graecitate patrum apostolicorum p. 44; Mayser p. 219; formas per ρρ scriptas Atticas esse testatur Moeris p. 174 θάρρος Ἀττικοί, θάρρος Ἑλληνικοί item Herodian. I 15, 18, 507, 19; II 378, 18 ed. Lentz, Thomas Magister p. 175, 10 ed. Ritschel.

⁴⁾ Sic in melioribus codicibus scriptum videmus, si Jacobitzio fidem habere licet.

⁵⁾ Codices consentire videntur.

⁶⁾ Meisterhans-Schwyzler p. 177 sq.

⁷⁾ I. I. p. 40.

⁸⁾ I. I. p. 14.

⁹⁾ W. Schmid II 29.

¹⁰⁾ ibid. III 18.

¹¹⁾ ibid. IV 13.

¹²⁾ Meisterhans-Schwyzler p. 220 sq.

¹³⁾ W. Schmid III 16.

b) Vocalium.

Compluribus locis pro forma *ἐάν* contracta *ἦν* legitur (574, 592, 602, 616), quae Ionicis potissimum scriptoribus erat in usu,¹⁾ cum apud Atticos velut etiam apud Thucydidem haud ita frequenter inveniatur neque usquam exstet in inscriptionibus Atticis²⁾ aut in sermone vulgari.³⁾ Forma contracta *ἄν* 599 in inscriptionibus,⁴⁾ papyris, N. To. multo rarior est quam *ἐάν*,⁵⁾ quae occurrit 578; Byzantina vero aetate ceteras summovit particulas hodieque in vulgi sermone sola adhibetur.⁶⁾ Lucianum particulam *ἦν* in deliciis habuisse, interdum *ἄν*, rarissime *ἐάν* usurpasse Schwidopius testis est.⁷⁾

Praeter voces *κᾶω* et *κλάω*, quas vere Atticas esse Herodianus (II 280, 6 ed. Lentz) affirmat, et apud Atticos et apud κοινῆς scriptores formae *καίω* et *κλαίω* occurrunt.⁸⁾ In asino semper *καίω* legitur his locis *ἐκαίετο* 588; *ἐκαίε* 618;⁹⁾ sed *κλάω*: *ἐκλαε* 589; *συνέκλαον* 589; *κλάουσιν* 589.¹⁰⁾ Lucianus decies formam *καίω* praebet (in ver. hist. 98, 104; Alex. 245; Prom. 202; cal. non tem. cred. 131, 150; Char. 519; de mort. Peregr. 345, 349; de dipsad. 236)¹¹⁾ formam *κᾶω* in ver. hist. 102;¹²⁾ de mort. Peregr. 348, 350; pisc. 619;¹³⁾ formam *κλάω* semper fere: *τί κλάεις* dial. mort. 406; *ἐκλαες* dial. meretr. 308, 309;¹⁴⁾ *κλάειν* de luct. 934;¹⁵⁾ *κλάουσι* iud. voc. 97;¹⁶⁾ *κλάοντα* vit. auct. 553¹⁷⁾ bis formam *κλαίω* in participio: *κλαίων* de paras. 851; *κλαίονσαι* pro imag. 504.¹⁸⁾

Forma *ἐνεκα*, quae perraro in libris LXX,¹⁹⁾ in N. To.,²⁰⁾ papyris,²¹⁾ apud ecclesiasticos²²⁾ legitur, occurrit 585; de Luciano usu videas Iacobitzi indicem s. v., principalis κοινῆς forma *ἐνεκεν* est.²³⁾

¹⁾ Hoffmann l. l. III 459.

²⁾ Meisterhans-Schwyzler p. 225 sq.

³⁾ Radermacher p. 161 sq.; Fr. Blas, Grammatik des neutestamentlichen Griechisch p. 64; Mayser l. l. p. 152.

⁴⁾ Meisterhans³ l. l.

⁵⁾ Mayser l. l. 152; Blas l. l.; Radermacher l. l.; Handel l. l. p. 35.

⁶⁾ A. Thumb, Handbuch der neugriechischen Volkssprache, Straßburg 1895, p. 124.

⁷⁾ Observat. Lucian. spec. III p. 17.

⁸⁾ W. Schmid IV 37, 579; Kühner-Blas I 133 sq. item in papyris (Mayser 104, 351).

⁹⁾ Codices consentire videntur.

¹⁰⁾ Sic scriptum est in codd. *IOS* cf. Nileni edit.

¹¹⁾ Hanc lectionem meliores codices praebent.

¹²⁾ Helbing p. 21.

¹³⁾ Blas p. 24.

¹⁴⁾ Mayser p. 14.

¹⁵⁾ Reinhold p. 39 sq.

¹⁶⁾ Handel, De lingua communi p. 28; Nachmanson l. l. p. 18 sq.; Mayser

Praepositionem *εἰς* quinquagies numeravi ut 570, 571, 572, 583 sqq., praepositionem *ἐς* vices septies: 568, 568, 568, 571, 578 sqq. Forma *εἰς* semper usurpatur in N. To., forma *ἐς* in papyris quoque plane deest, apud Pol. Dion. Hal. Diod. Sicul. Ios. Plut. rarissime invenitur, apud App. Arr. Dionem Cassium praevallet.¹⁾ Apud Lucianum scriptura fluctuat inter *εἰς* et *ἐς*, ut nulla vicissitudinis ratio cernatur, sed crebrius quam *εἰς* deprehenditur *ἐς*.²⁾ Scripturam *ἐς* pro atticismo habendam esse dicit Schmid IV 579.

Adverbii *εἶσω* tria et viginti exempla numeravi 569, 569, 570 sqq. adverbii *ἔσω* duo 595, 618; haec forma cum in papyris tum in N. To. usitata est.³⁾ Apud Lucianum frequentius forma *εἶσω* occurrit (dial. mort. 392, 421; Icaromen. 777; Anach. 908, 911; Philops. 51; vot. 270, 273 [Dem. enc. 518])⁴⁾ quam *ἔσω* (de luct. 924; ver. hist. 95, 140).⁵⁾

Duarum formarum *τέλεος* et *τέλειος* haec recentioris aetatis est, sed Attici et Atticistae in ambabus formis usurpandis sibi non constant.⁶⁾ In asino forma *τέλεον* adverbii loco legitur 572, 614. Qui usus bene cum Luciano congruit, qui adverbii loco semper forma *τέλεον* vel *τελέως* utitur (W. Schmid I 293).

Vocalium *κράσις* persaepe occurrit a) in vocula *καί*: *κᾶγώ* (vices) *κᾶμοῦ* 600, 614; *κᾶμοί* 580, 596; *κᾶμέ* 618; *κᾶν* *τούτω* 571, 593, 623; *κᾶπειδῇ* 575 (*καὶ ἐπειδῇ* 588, 591); *κᾶπειτα* 607; *κᾶκεῖνος* 611, 611, 618; *κᾶνταῦθα* 596 (*καὶ ἐνταῦθα* 598); *κᾶκεῖθεν* 586; *κᾶκεῖ* 612; *κᾶκ* 613, 618; *κᾶπὶ ταύτης* 573; *καλὸς κᾶγαθὸς* 592 b) in articulo: *τοῦνομα* 568; *τοῦναντίον* 587; *τοῦπιανείον* 596; *οὐμὸς* 608 (contra *ὁ ἐμὸς* 621, 623); *τοῦμὸν* 597; *τᾶμά* 575, 617; *ἐν ταῦτῳ* 613, 615; *τᾶλλα* 581; *τᾶνδον*⁷⁾ easdem *κράσεις* (praeter *τοῦπιανείον*) Lucianus quoque usurpavit.⁸⁾ In N. To. formae *κᾶγὼ* *κᾶμοί* *κᾶμέ* *κᾶκεῖνος* *κᾶκεῖθεν* minime inusitatae sunt, contra articuli hae tantum *κράσεις* inveniuntur eaeque rarissime⁹⁾: *τοῦνομα* *τοῦναντίον* *ταῦτά*, de papyris vid. Schmid. III 294; IV 475; a

p. 14; Schweizer p. 95 sq.; Meisterhans³ p. 215 sq.; H. Smyth, The sounds and inflections of the greek dialects, Ionic, Oxford 1894, p. 595.

¹⁾ Winer-Schmiedel 85, 12 b; Mayser p. 14; Fr. Krebs, Präpositionsadverbien I 10 A.

²⁾ Rothsteinus l. l. p. 80 sq. contendit Lucianum paucissimis locis exceptis forma *ἐς* sola usum esse.

³⁾ Mayser p. 14; Winer-Schmiedel 85, 12 b.

⁴⁾ Codices consentire videntur.

⁵⁾ W. Schmid I 13, 293; II 156; Crönert memoria Herculi p. 107 sq.

⁶⁾ de Atticis cf. Ahrens Kleine Schriften I 55 sqq.

⁷⁾ locos enumerare longum est.

⁸⁾ Blas l. l. p. 19.

posterioribus scriptoribus *κράσεις* pro atticismo habitae sunt.¹⁾ In Graecorum huius aetatis sermone nullum iam *κράσεως* vestigium est.²⁾

Ionicarum igitur formarum iuxta Atticas usus asini auctori cum Luciano communis est iidemque consentiunt in crasi frequentanda.

B. De formarum usu.

1. De nomine.

a) De substantivo.

Etsi pro accusativo pluralis vocum in *-εως* desinentium cum in inscriptionibus Atticis tum in papyris inde ab anno 350 a. Chr. n. plerumque nominativus in *-εῖς* substituitur, tamen formae Atticae in *-έας* cadentes nequaquam desunt, contra inde ab anno 324 formae in *-εῖς* solae comparent,³⁾ quae etiam in N. To. usitatae sunt.⁴⁾ In asino unam eiusmodi formam legi *τοὺς φονεῖς* 592. Lucianus in hoc verborum genere semper Atticos sequitur⁵⁾ praeter navig. 279 *τοὺς βασιλεῖς*, sed ne in aliis quidem verbis tertiae declinationis ille formas ab Atticis alienas repudiavit.⁶⁾

Formae vocis *κρέας* Atticorum more semper contractae usurpantur ut *τὰ κρέα* 568, 602, 615; *τῶν κρεῶν* 614, 617.

Substantivorum neutri generis in *-ος* desinentium in sermone vulgari formae genet. plural. non contractae, quarum etiam apud Soph. Eurip. Menand. Plat. Xenoph. exempla deprehenduntur,⁷⁾ contractis praeferri videntur.⁸⁾

¹⁾ W. Schmid II 251; IV 472, 727; Gregor. Corinth. p. 114, 168 sqq. ed. Schäfer.

²⁾ Hatzidakis *Ἀθηνᾶ* A 249, 254, 255; Einleitung in die neugriech. Grammatik 312 sqq.; W. Schmid IV 294.

³⁾ cf. Meisterhans-Schwyzler I. I. p. 141; Schweizer I. I. p. 150; W. Schmid III 22; IV 587; W. Schmidt de Ios. elocut. p. 495 sqq.

⁴⁾ Winer-Schmiedel § 9, 4.

⁵⁾ formae accusativi pluralis in *-εῖς* desinentes antea apud Atticos quoque scriptores lectae (cf. Kühner, Griech. Gr. I § 128, 4) nunc remotae sunt (cf. O. Riemann qua rei criticae tractandae ratione Xenophontis Hellenicorum textus constituendus sit p. 80; forma *ἰππεῖς* pro *ἰππέας* a Luciano improbat in soloecista 576.

⁶⁾ W. Schmid I 226; IV 581.

⁷⁾ cf. Kühner-Blass I p. 402; Robertson, Gram. d. Neutestamentl. Griech. p. 39 annot. 1.

⁸⁾ cf. Radermacher I. I. p. 49; Robertson I. I. p. 36; Helbing p. 34 sqq.; Compagnon de sermone graeco vulgari Pisidiae meridionalis Diss. Bonn 1895 p. 56; W. Schmid IV 581.

In asino nisi contractae non exstant: *σκελῶν* 587; *σκευῶν* 590, 591; *κτηνῶν* 603, 610; excepta forma *ἀνθέων* 585, 621. Plane igitur huius libelli auctor grammaticorum praeceptis obsequitur, qui formam *ἀνθέων* contrahi vetabant.¹⁾ In inscriptionibus Atticis formae solutae omnino non reperiuntur.²⁾ E Luciano praeter formam *ἀνθέων* semper ab eo usurpatam una forma non contracta mihi in promptu est *δστέα* ver. hist. 95.

Declinationis Atticae, quae vocatur, nullum vidi exemplum; pro attica forma. *νεὼς* legitur *τῆς κοινῆς* propria *ναός*: *ναῶ* 610; *ναόν* 609; hanc formam inscriptiones Atticae inde ab anno 250 demum praebent;³⁾ e libris LXX et e N. To. declinatio Attica prorsus evanuit.⁴⁾ Lucianus vocibus *νεὼς* et *ναός* promiscue utitur.⁵⁾

b) De adiectivo.

Alterius declinationis adiectiva in *-εος* cadentia secundum grammaticorum praecepta semper contrahuntur *πλείστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ* 588; *χρυσῆν φιάλην* 609 praeter vocabulum *ἀργαλέος* ex Homero haustum: *ἀργαλέαν ὁδὸν* 568, 603, 610. Lucianus bis contractionem omisit *χάλκεον ἔχων πηδάλιον* ver. hist. 102;⁶⁾ *χρῦσα* adv. indoct. 102.

Quod usum formarum *πλέων* et *πλείων* attinet, Meisterhans⁷⁾ inscriptionibus Atticis nisus hanc statuit regulam⁸⁾: Attici ante longas vocales *ει*, ante breves *ε* et *ει*, in neutro genere *πλέων* tantum asciverunt. Haec Atticorum ratio, quae ne a *κοινῆς* quidem scriptoribus abhorret,⁹⁾ etiam in asino observatur: *πλέων* 574; forma *πλείω* in adverbii naturam versa, quam codices praebent 578 *μὴ πληγὰς ἔτι πλείω λάβης* potissimum *κοινῆς διαλέκτου* propria est,¹⁰⁾ in inscriptionibus Atticis ante imperatorum Romanorum

¹⁾ cf. Phrynich. ed. Lobeck p. 454 *ἀνθέων γράφει, ἀλλὰ μὴ ἀνθῶν, ἵνα μὴ συνημπίση τῷ ἀνθ' ὃν ἔγραψας καὶ ἀνθ' ὃν ἔδωκας*. Suidas s. v. *ἀνθέων*. Ps. Herod. frg. ed. Pierson-Koch p. 414; Thom. Mag. 1, 9.

²⁾ cf. Meisterhans-Schwyzler I. I. p. 152.

³⁾ ibid. 152, 18; Crönert I. I. 165.

⁴⁾ Thackeray I. I. 173; Radermacher p. 52.

⁵⁾ W. Schmid I p. 226.

⁶⁾ sic in melioribus codicibus scriptum est. vid. Nilenium p. 164.

⁷⁾ I. I. p. 152; conferas etiam Stahlum quaest. ad Thuc. pertinentes 1886 p. 57.

⁸⁾ W. Schmid IV 581.

⁹⁾ cf. W. Crönert Philolog. 61 p. 162 sqq., 189; Brugmann griech. gramm. 4. A. p. 247.

aetatem non reperitur;¹⁾ e Luciano Croenert tria similia exempla memorat.²⁾

Lucianus in neutro genere et formam *πλέον* et *πλεῖον* usurpat,³⁾ nominativus et accusativus masculini et feminini generis semper contractas formas exhibent ut apud Aelianum et Philostratum⁴⁾ exceptis his *πλείονας*, vit. auct. 545 (Philopatr. 595, 607; *ἀμείνονας* amor. 602). Apud *κοινῆς* scriptores formae non contractae praevalent.⁵⁾

Comparativus *ὑπέρτερος* et superlativus *ὀκτιστος* ex Homero videntur petiti esse; posterioris sermonis est forma *ἀνώτερος* 577.

Comparativus *κακίων*, qui Mullachio teste e sermone cotidiano mature excidit,⁶⁾ in asino exstat 619 *κακίων* et 601 *κάκιον*.

Vocis *ταχὺς* comparativi genus neutrum cum Attica regula convenit *θᾶπτον* 578, 579, cum in sermone communi forma *τάχιον* pervulgata esse videatur.⁷⁾ Lucianus semel Atticos scriptores non sequitur in soloec. 573 *τάχιον*.

e) De pronomine.

Pro pronominis reflexivi primi et alterius personarum singularibus et pluralibus saepe formae tertiae personae substitutae sunt velut *ἐαυτοῦ* pro *ἐμαιοῦ* 581; *ἐαυτὸν* pro *ἐμάντον* 581, 595, 601, 603; *ἐαυτοῦς* pro *ἡμᾶς αὐτοῦς* 576. Qui usus minime prorsus abest ab Atticis.⁸⁾ In papyris inde a secundo a. Chr. n. saeculo formae *ἡμῶν αὐτῶν* et *ἐμῶν αὐτῶν* sqq. omnino non apparent,⁹⁾ sed earum loco formae *ἐαυτῶν* sqq. solae in usu sunt; in inscriptionibus Pergamenis et Magnesiis.¹⁰⁾ *ἐαυτῶν* sqq. pro tertia tantum persona usurpatur. Eundem usum licet observare in inscriptionibus Atticis.⁴⁾

Singularis formae *ἐαυτοῦ* sqq. in N. To. pro *ἐμαιοῦ* non

¹⁾ Crönert l. l. p. 186; de scriptoribus Atticis ibid. 162sq; Kuehner-Gerth II p. 311.

²⁾ l. l. p. 174; de papyris vid. Moulton. in the classical Review XV p. 438 B.

³⁾ cf. Jacobitz indicem p. 653.

⁴⁾ W. Schmid III 23, IV 17.

⁵⁾ ibid. IV 581; Schweizer 159; Crönert 188; Reinhold 52; Nachmanson 143.

⁶⁾ Grammatik der Vulgärsprache 1856 p. 178.

⁷⁾ W. Schmid IV 25, 585; W. Schmidt de Jos. 505; Helbing 55; Blass 35; Reinhold 60; Fritsch I 4; Moer. p. 332 *τάχιον* οὐ λέγεται παρ' Ἀττικοῖς, ἀλλὰ θᾶπτον.

⁸⁾ Krüger 51, 2, 15; Kühner-Gerth I 572.

⁹⁾ Mayser p. 204.

¹⁰⁾ Schweizer p. 161; Nachmanson p. 144 annot.

¹¹⁾ Meisterhans-Schwyzzer p. 235, 2.

adhibentur,¹⁾ cum in libris LXX,²⁾ apud *κοινῆς* scriptores³⁾ praeter Polybium et Josephum,⁴⁾ in papyris Ptolemaeorum aetate scriptis nequaquam evitentur.⁵⁾ De Luciano conferas Schmidium I 228.

Attico more *σφῶναυτῶν* directi reflexivi locum obtinet 609 *τῇ σφῶν αὐτῶν θεῷ* in inscriptionibus Atticis inde ab ineunte saeculo quarto formae *σφῶν αὐτῶν* sqq. iam non adhibentur⁶⁾ neque magis in inscriptionibus Pergamenis, in libris LXX, in papyris, in N. To., apud Arrianum, Epictetum.⁷⁾

Pronominis *τις* forma pluralis *ἅπτα* pro atticismo habenda est: *ὅλγ' ἅπτα* 578.⁸⁾

In inscriptionibus Atticis quinti et quarti saeculi pronomen *οὐδείς* saepenumero dirimitur in *οὐδὲ εἷς*⁹⁾ ut in as. 594 et frequenter apud Luc. Quod in atticismis numerandum esse testificatur Suidas *οὐδ' ὑφ' ἑνῶν οἱ Ἀπτικοὶ ἀντί τοῦ ὑπ' οὐδέων λέγουσιν ὑπερβιβάζοντες* itemque Greg. Corinth p. 35 ed. Schaefer: *καὶ τὸ διαρρεῖν τὸ οὐδέν Ἀπτικόν ἐστίν*.¹⁰⁾ Similes formae etiam in N. To. compluribus locis inveniuntur ut *οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς* (ad Roman. 3, 10), *πρὸς οὐδὲ ἓν ὄνμα* Matth. 27, 14 sqq.¹¹⁾

Huc mihi referenda esse videntur etiam neutra *οἶον* et *οἶα* pro *ὥς* posita: *οἶον εἰκός* 593, 616; *οἶα κάμων* ... 590, 618; *οἶα δὴ κεκενωμένης τῆς οἰκίας* 603. Similia exempla apud Luc. vidi in Tox. 510; Scyth. 862; sacrif. 531. Hic usus ab Atticis non abhorret,¹²⁾ apud posterioris vero aetatis scriptores persaepe (ut apud Longum semper fere) *οἶα* pro *ἅτε* vel *ὥς* cum participiis

¹⁾ Radermacher p. 61.

²⁾ Thackeray p. 190.

³⁾ Hatzidakis Einleitung in die neugriech. Gramm. p. 189 sp.; Crönert p. 197; Dieterich Untersuchungen p. 193; Weissenberger, De Plutarcho p. 24; Compernass p. 10 sq.; item apud Heliodorum Fritsch p. 24.

⁴⁾ Kälker, Leipziger Stud. III 377; W. Schmidt, De Jos. p. 368 sq.

⁵⁾ Mayser p. 303.

⁶⁾ Meisterhans-Schwyzzer p. 153, 3.

⁷⁾ Schweizer p. 161; Mayser l. l. Thackeray 190; Böhrer, Act. sem. Erlangens. IV 31 sq.; Melcher, De sermone Epicteteo, Diss. Halle 1906 p. 6.

⁸⁾ W. Schmid I 111, 401; apud Xenophontem Ephesium et Achillem Tatium haec forma deesse videtur (cf. Sexauer l. l. Mann de Xenoph. Ephes. Progr., Kaiserslautern 1896).

⁹⁾ Meisterhans-Schwyzzer p. 105, 258.

¹⁰⁾ W. Schmid I 130.

¹¹⁾ Buttman, Grammatik des neutestamentl. Sprachgebrauchs 1859 p. 127, 32; e Xenophonte Ephesio exempla collegit Mann l. l. p. 11.

¹²⁾ Kühner-Gerth II 37.

et adiectivis copulatur.¹⁾ In N. To. pronomen *οἷος* omnino rarum neque ulla earum, quas attuli locutionum, in usu est.²⁾

d) De numerali.

Numerale *δύο* non declinatum video 577 *δύο μηρῶν σπάσας*, id quod non cum veteribus modo,³⁾ verum etiam cum posterioribus consentit scriptoribus⁴⁾ praecipue etiam cum Atticistis, a quibus genetivi forma *δύο* declinatae praefertur (Schm. IV 587; Fritsch p. 4).

2. De verbo.

a) De verbi personarum terminationibus.

α) Optativi:

Formae aoristi primi activi ut omnibus linguae Graecae aetatibus, ita apud Atticistas sibi non constant,⁵⁾ sed Aeolicae quae vocantur formae semper longe praevaluerunt. Deterioris *κοινῆς* scriptoribus Aeolicae formae paene incognitae sunt,⁶⁾ ab elegantioribus vero e Polybii temporibus cum Atticae tum Aeolicae adhibentur;⁷⁾ in papyris Aeolicae omnium usitatissimae sunt.⁸⁾ In asino inveni has: *συνελάσειε* 597; *συγχωρήσειε* 618; *ποιήσειε* 622; *κατακρίσειαν* 685; semel in tertia singularis persona formam Atticam 571 *ἐγκαλέσαι ἄντις* item apud Luc. in Hermot. 802 *ζημιώσαι ἄν* Pseudolog. 163 *οὐδ' ἄν διαρκέσαι*; dial. meretr. 300 *πιστεύσαι* ibid. 311 *ἐγγέαι, τάχισ' ἄν ἐπιτρέψαι* pisc. 599; pro imag. 486 *ὅστις ἄν ἐπαινέσαι* similiter de paras. 874, 875, 881; patr. enc. 230, 230; de domo 191 [amor. 449; Charid. 622, 624, 633], sed omnibus reliquis locis ille Aeolicis utitur formis. Apud Xeno-

¹⁾ Guttentag de Tox. p. 66; de Aeliano cf. P. Thouvenin Philolog. 1895 nov. ser. VIII p. 619; W. Schmid III 87, 140, IV 71, 206.

²⁾ Blas I. I. 253; coniunctio *οἷα δὲ* praecipue Herodoti propria est (Böhner I. I. 51).

³⁾ Kühner-Blaß I 633, 3.

⁴⁾ Blas pg. 12; Winer-Schmiedel 89, 11; Crönert 198; Kälker 332; Schmidt de Jos. 507; Reinhold 611; in inscriptionibus Atticis *δύο* non declinatum imperatorum Romanorum demum aetate apparet (Meisth. 157) in papyris genetivus *δύο* praevallet, Mayser 313.

⁵⁾ W. Röder über d. Gebrauch der nichtäolischen optat. b. d. Attik. in Zeitschr. f. d. öst. Gymn. 1882 XXXVI 622 sqq.; Schmid IV 588.

⁶⁾ Winer-Schmiedel 13, 19; Helbing p. 68; Thackeray p. 215.

⁷⁾ Schmidt de Jos. 444 sq.; Kapff, Der opt. bei Diod. Sicul., Diss. Tübingen 1903 p. 16; Reik, Der opt. b. Polyb. u. Phil. v. Alexandrien, Diss. Tübingen 1902, p. 6, 96.

⁸⁾ Radermacher p. 76; Harsing, De optativi in chartis Aegyptiis usu Diss. Bonn 1910 p. 14, 21; Crönert p. 212.

phontem Ephesium et Heliodorum in tertia singularis persona singulae formae Atticae occurrunt.¹⁾

Pro optativi praesentis forma *εἴησαν* Attici plerumque formam *εἴεν* usurpant,²⁾ eadem apud Luc. quoque usitata (pisc. 191; catapl. 620; de merc. cond. 688; d. mort. 350, 366; rhet. mag. 28 sqq.) in asino legitur 613. In papyris Ptolemaeorum aetatis plenior tantum forma *εἴησαν* occurrit,³⁾ in papyris post Chr. n. scriptis semel forma *εἴεν* deprehenditur.⁴⁾

β) indicativi.

Altera persona singularis praesentis et futuri medii ex Atticorum usu⁵⁾ in *-η* cadit, numquam in *ει* velut 569, 623, 624, 588, 574.⁶⁾

Lucianus interdum terminationem *-ει* admisit;⁷⁾ in inscriptionibus inde a saeculo quarto formae in *-ει* increbrescunt⁸⁾ sed primo a. Chr. n. saeculo evanescent;⁹⁾ etiam in papyris terminatio *-ει* pro *η* reperitur.¹⁰⁾ In N. To. verbum *βούλομαι* tantum in *-ει* cadit.¹¹⁾

Tertia persona pluralis plusquamperfecti activi apud Atticos cadit in *-εσαν*;¹²⁾ praeter hanc terminationem *κοινῆς* scriptores haud raro admisierunt vulgarem *-εισαν*,¹³⁾ quae in N. To. una occurrit.¹⁴⁾ Lucianus vices quater Atticos sequitur, bis vero vulgari sermoni indulget *ἐξεπεπτώκεισαν* adv. indoct. 109: *ἐκεκράγεισαν* de mort. Peregr. 355¹⁵⁾ contra (*ἐτεθήπεσαν* ibid.) item in asino *παρειστήκεισαν* 621 contra Attica legitur 623 *εἰλώκεισαν*. Prima

¹⁾ Mann p. 6; Fritsch p. 5; etiam in altera singularis persona apud Luc. formae Atticae invenitur (cf. Chabert l'atticisme de Lucien p. 110).

²⁾ Kühner-Blaß I 221.

³⁾ Mayser p. 326.

⁴⁾ Harsing p. 22.

⁵⁾ Stahl quaest. ad Thuc. pert. p. 61.

⁶⁾ Codices consentiunt.

⁷⁾ W. Schmid I 230, IV 589, male Schwidopius I 13 annot. censet terminationem *-ει* apud Luc. delendam esse.

⁸⁾ Meisterhans^a p. 38 sqq.; Schweizer 60 sqq.; Crönert 36 sq.

⁹⁾ Mayser p. 128, 328.

¹⁰⁾ Winer-Schmiedel p. 13, 18, apud Xenoph. Eph. Heliod. Ach. Tat. formae *οἷε βούλει ὄψει* in usu sunt (Mann p. 6; Fritsch I p. 5; Sexaner p. 9).

¹¹⁾ Kühner-Blaß I 65; Phrynich 149 ed. Lobeck.

¹²⁾ Schmidt de Jos. 439 sqq., 471; de Polybio et Plutarcho egit F. Hultsch Abh. d. sächs. Ges. d. Wiss. XIV 90 A; Crönert 210, 6; Reinhold 83; Helbing 68; Thackeray 216.

¹³⁾ Winer-Schmiedel p. 13, 20; ab Herodiano terminatio *-εισαν* commendatur II 279, 9 ed. Lentz.

¹⁴⁾ formam *συνεπεφύκεισαν* verhist II 138 Nilenius optimos codices secutus mutavit in *συνεπεφύκεισαν* (edit. Nil. p. 204).

et altera persona pluralis apud Luc. adversus Atticorum morem¹⁾ semper cadunt in -ειμεν, -ετε ut *ἐπεφρονήκειμεν* Bis acc. 812; *παρεληλύθειμεν* ver. hist. II 126, *ἐφώκειμεν* ver. hist. I 101 sqq.; *ἐλελήθειτε* dial. mort. 404; ex asino memoranda sunt haec exempla *ἐγεγόνειμεν* 569; *ἐδεδειπνήκειμεν* 570; *ἀναβεβήκειμεν* 584.

Verbi *εἰμι* quod in asino ut in N. To. in compositis tantum in usu est²⁾ imperfecti prima persona cadit in -α vel -ειν,³⁾ in prima et altera pluralis personis formae *ἦμεν ἦτε* multo frequentiores sunt quam *ἦειμεν, ἦειτε*.⁴⁾ A Luciano terminationes -ειν, -ειμεν, -ετε solae adhibentur item in as. *ἀπῆειν* 568, 572, 575, 589, 598; *ἀπῆειμεν* 570, 605. Tertiae personae pluralis forma et Atticorum et posteriorum scriptorum more cadit in -εσαν⁵⁾ *ἀπῆεσαν* 589, 591, 614 item multis locis apud Luc.

b) de temporum fictione.

Futuri Attici, quod vocatur, etiam in vulgari sermone vestigia reperiri dicit Lautensach p. 17; in N. To. eiusmodi formae sollemnes sunt in tertia persona pluralis,⁶⁾ sed crebo sicut apud *κοινῆς* scriptores inveniuntur formae Attico usui repugnantes.⁷⁾ Apud Luc. plerumque formae vere Atticae occurrunt; vulgaris autem sermonis propriae sunt hae *τελέσων* fugit. 377; *καλέσων* Alex. 227⁸⁾; *ἐλάσω* navig. 269; *ἐλάσειν* navig. 269;⁹⁾ *διαβιβάσειν* Hipp. 68 similes in asino quoque deprehenduntur *ἀπολέσων* 602 (contra *ἀπολεῖ* 594); *παρελάσειν* 590).

Iam expromam verborum in -υμι formas ab -ύω vel -άω ductas; *ἀπώλλυε* 598; *ἐδείκνυε* 617; *ὑποζευγνύουσι* 610; contra *δείκνυσι* 570, 620; *ἀπεκρέμα* 599; apud Luc. praevalent formae in -ω, quae in imperfecto et infinitivo activi solae comparent ut *ἐδείκνυε* somn. 21; Philops. 50; *ἐδείκνυν* somn. 7; pisc. 578 sqq.; *δεικνύειν* Prom. 194; *ἀναπεταννύειν* cal. non tem. cred. 159; in reliquarum activi generis formarum usu sibi non constat; *δεικνύουσι* sacrif.

¹⁾ Kühner-Blaß I 65 aliter Krüger 830, 6 adnot.; codices consentire videntur.

²⁾ Blaß p. 53, contra frequentatur ab ecclesiasticis (Reinhold p. 88).

³⁾ Krüger p. 88, 3 adnot. 1.

⁴⁾ Krüger 38, 3, 1.

⁵⁾ Kühner-Blaß I 273; Buttmann p. 104, 2.

⁶⁾ Winer-Schmiedel p. 106.

⁷⁾ Schmidt de Jos. 447 sq.; Dieterich, Untersuchg. 244; Mayser 357.

⁸⁾ hae duae formae apud veteres quoque scriptores hic illic in usu sunt (cf. Veitch greek verbs irregular and defective Oxford 1871 s. v.

⁹⁾ Kühner-Blaß I 500; Lobeck parerg. 746; Moer p. 134 *ἐλῶ* A. *ἐλάσω* E. Heliodori exempla congegit Fritsch p. 6.

¹⁰⁾ in N. To. forma *ἀπολεῖ* semel occurrit 1 Cov. 1, 19; cf. Robertson p. 66; Buttmann p. 114.

534; de paras. 844; *ἀπολλῦσι* deor. dial. 234; *δεικνὺς* rhet. mag. 8 *δεικνύων*. In medio et passivo semper formae in -υμι sqq. reperiuntur. In sermone vulgari sicut apud Atticos scriptores¹⁾ et in inscriptionibus, medium et passivum si excipias, ambo illarum formarum genera usitata sunt; in papyris formae in -μι longe praevalent²⁾; formae *ἀπεκρέμα* quoque similem legi *πολλὰ προδοσία* . . . , καὶ τὰς πύλας ἀναπειῶσαι cal. non tem. cred. 151.

Aoristos secundos passivi generis *κοινῆς* scriptores tantopere adamasse, ut eos saepe perperam pro primis usurparent docet Schmidt de Ios. p. 465 sqq. Atticistis huiusmodi aoristi elegantiae Atticae esse videbantur;³⁾ sic enim accipiendum est Moeridis praeceptum (p. 191): *Καταλεγεῖς Ἀττικῶς, καταλεχθεῖς* E. Ac Lucianus quoque compluribus locis excessit Atticorum fines;⁴⁾ quos in asino repperi aoristos, eosdem iam Attici adhibuerunt: *φανῆναι* 579; *διαφθαρεῖν* 583; *ἀποπνιγείη* 594; *τὸ κλαπὲν ἀνάθημα* 609.

Verba in -έω ex Atticorum consuetudine contrahuntur *καλοῦσι* 580, *ἡδούμην* 621 sqq.; a posterioris aetatis scriptoribus etiam formae non contractae adhibentur;⁵⁾ similiter in asino cum Attico usu minus congruit forma *προσδέουσι* 607 (= alligant)⁶⁾ semel apud Luc. quoque consimilem legi in dial. deor. 207 *ὑποδέου χροσίδα*.

Participii *εστὼς* octo exempla observavi: nominativum singularis masc. gen. *εστὼς* 583, 589, 603, 605, 608, 621; fem. gen. *εστῶσα* 617 accusativum masc. gen. *εστῶτα* 582; longioris formae genetivum pluralis masc. gen. 605 *ἐκ τῶν περιεστηκότων θεατῶν*. Apud Atticistas ut apud Atticos et *κοινῆς* scriptores et longiores et breviores formae occurrunt.⁷⁾ Apud Iosephum et in N. To. participium *εστὼς* usitatius est.⁸⁾ In papyris et verbum simplex et composita pleniores tantum formas in -κὼς exhibent;⁹⁾ in inscriptionibus Atticis inde ab ineunte saeculo quarto formae

¹⁾ Krüger 36, 9, 2; La Roche, Zeitschr. f. d. öster. Gymn. 1876, 584 sqq.; Radermacher p. 81; Buttmann p. 107.

²⁾ Mayser p. 352.

³⁾ W. Schmid III 36, IV 585; H. Hürth de Gregorii Nazianzeni orationibus funebr., Diss. 1908, p. 84; Fritsch de Heliod. 7; Sexauer p. 11.

⁴⁾ W. Schmid IV 594.

⁵⁾ Böhrer de Arriano p. 18; Lobeck ad Phrynich. 220 sq.; Mullach 257; Buttmann p. 105; Winer-Schmiedel p. 13, 3; Reinhold 84 sq.; Fritsch p. 6; Antiatticista p. 94 (ed. Bekker) *ἐδέετο ἀντὶ τοῦ ἐδεῖτο*.

⁶⁾ cf. Stephan. thes. linguae Graec. s. v.; male Cobetus var. lect. p. 83 hanc formam mutat in *προσδοῦσι*; Krüger p. 32, 3, 2.

⁷⁾ W. Schmid III 40 sq., IV 36 sq., 596.

⁸⁾ W. Schmid de Ios. 481 sq.; Radermacher p. 24.

⁹⁾ Mayser p. 371.

per κ scriptae solae exstant.¹⁾ Apud Luc. ut in asino verbi simplicis forma brevior una legitur in omnibus casibus velut *ἔσιως* dial. mort. 364, 406; Icaromen. 759 sqq.; *ἔσιωτος* de salt. 313; *ἔσιω* conviv. 425; Hermot. 750; *ἔσιωτα* Lexiph. 338 sqq. uno loco excepto *ἔσιωτα ἀνδριάντα* Philops. 45. Feminini generis forma occurrit nulla. In verbis compositis ille sibi non constat: singularis masculini generis formae fluctuant, in plurali novies breviores in usu sunt, ter longiores *διεστηκότες* imag. 467; *ἀνεστηκότες* fugit. 377; *συνεστηκότας* Menipp. 476; in feminini singulari et plurali breviores tantum usurpantur: *ἀφροσιῶσα* quom. hist. conscr. sit 15, *παροσιῶσα* de domo 202; Anach. 919 [Amor. 414]; in neutro singularis longiores solae *ξυνεστηκός* Iup. trag. 660; cal. non tem. cred. 126; rhet. mag. 33; de dips. 234; in plurali ambae formae *τὰ ὑπερανεστηκότα* Icaromen. 765; *διεστηκότα* ibid. 758; *τὰ καθεσιῶτα* rhet. mag. 22; Nigr. 56.²⁾

Pluralem aoristorum *ἔθηκα*, *ἔδωκα*, *ἦκα* constat saepius inter veteres scriptores apud Euripid. Xenoph. Demosth. obvium esse, raro apud ceteros scriptores³⁾ et in tertia persona pluralis saepius quam in prima et altera; in vetustiorum temporum inscriptionibus *ἔθηκαν*, *ἔδωκαν*, *ἦκαν* omnino non inveniri,⁴⁾ sed post 385/84 a. Chr. n. hic illic usurpari, inde ab anno 300 usque ad 30 non adhiberi nisi formas per κ scriptas, imperatorum Romanorum vero aetate *ἔθηκαν* sim. promiscue elucet e sermonis monumentis;⁵⁾ nec minus inconstans est *κοινῆς* scriptorum usus;⁶⁾ deterioris autem *κοινῆς* formae per κ scriptae solae propriae sunt.⁷⁾ Ac ne Atticistae quidem hac in re nimis anxie gessisse sese videntur.⁸⁾ In N. To. in indicativo omnes formae κ exhibent praeter unam, quae tamen apud scriptorem Graecis litteris tinctum eaque semel reperitur *παρέδοσαν* (Luc. 1, 2)⁹⁾ eandem in asino scriptam video 613 verum decies in asino formae per κ scriptae inveniuntur *ἔδωκαν* 609; *ἀπέδωκαν* 609; *ἀφῆκαν* 586, 593, 610; *ἐπέδωκαν* 586,

¹⁾ Lautensach p. 20 sq.; Meisterhans² 189, 8.

²⁾ Polybius et in masculino et in neutro breviores formas adhibet, in feminino pleniores (A. Eberhard observationum Polybianarum particula, Diss. Berlin 1862, p. 38).

³⁾ Kühner-Blaß I 196; Krüger 36, 8, 1; Moer. p. 10 *ἀπέδομεν*, *ἀπέδοτε*, *ἀπέδοσαν* Ἀττικῶς *ἀπεδώκαμεν* sqq. *Ἑλληνικῶς*.

⁴⁾ at in inscriptione sexti saeculi votiva semel legitur *ἀνέθηκαν* (corp. inscript. Att. IV 1 b, 373, 180).

⁵⁾ Meisterhans-Schwyzler p. 188 sqq.

⁶⁾ W. Schmid de Jos. 479 sq.

⁷⁾ W. Schmid IV 596; Crönert 240; J. Vogeser, Zur Sprache d. griech. Heiligenlegenden, Diss. München 1907, p. 16 sq.

⁸⁾ W. Schmid III 38.

⁹⁾ Buttmann p. 107, 8.

590; *παρέθηκαν* 585; *κατέθηκαν* 588, 590; similibus Lucianus quoque utitur *κατέθηκαν* de luct. 926; *ἀνέθηκατε* tyrannicid. 156; *ἔδωκαν* Tox. 560; *ἔδώκατε* tyrannicid. 151; *ἐνεδώκατε* Hermot. 815; *καθήκαμεν* ver. hist. II 105.

Futura tertia primorum loco posita pro atticismo habebantur¹⁾ (Moer. p. 208 *κεκλείσεται μόνως Ἀττικῶς*) in asino duo repperi *πεπράξεται* 608 (eadem forma legitur in dial. mar. 314; deor. dial. 263) *τεθνήξομαι* 603 contra Attici scriptores forma activa *τεθνήξω* utebantur, sed eos qui Atticam elegantiam consequi studerent, medii tantum formam adhibuisse probat Schmid I 242.

Verbi *φέρω* participium aoristi primi activi occurrit 621 *παρενέγκαντες*. In inscriptionibus participium *ἐνέγκας* nisi ab anno 350 non invenitur,²⁾ a Luciano semel usurpatur in conviv. 429 *ἐνέγκαντος* aliis locis (octies) participium aoristi secundi ponitur³⁾ (*κατενεγκόντος* somn. 6; dial. meretr. 316; dial. deor. 225; *περινεγκών* Pseudolog. 179; Gall. 731; Alex. 247; de lapsu 734) idem in asino 600 *συννεγκών*. In N. To. et in papyris forma *ἐνεγκών* participio *ἐνέγκας* plane expulsa est.⁴⁾

Pro forma *οἶμαι* semper contractam *οἶμαι* scriptam videmus 579, 610, 611, 623; apud Atticos utraque deprehenditur⁵⁾ in papyris semper fere *οἶμαι*.⁶⁾ Apud Luc. ducenties quinquagies contractam legi, octies non contractam *οἶμαι* deor. dial. 266; dial. mort. 397; pisc. 593; de paras. 837, 839; de salt. 287; pro imag. 494; Abdic. 161; in imperfecto apud Atticos non forma *ὀόμην*, sed *ὥμην* in usu est.⁷⁾

Lucianus uno loco excepto (abdic. 161 *ὀόμην* [amor. 445]) Atticam formam solet adhibere (tricies ter), quae in asino quoque una reperitur 608, 624.

Forma *δέδοικας* apud Atticos perrara (Soph. Trach. 457; Ar. vesp. 628; Thesm. 202) in as. 592 occurrit eadem in Luc. Demonacte 388; pro hac posterioris aetatis scriptores formam *δέδιας* usurpant, quae plerumque apud Luc quoque legitur de luct. 930; vit auct. 547; pisc. 594; Gall. 735; deor. dial. 250 (Veitch greek verbs irregular and defective Oxford 1879 p. 195); in plusquam-

¹⁾ W. Schmid I 95; ab elegantioribus *κοινῆς* scriptoribus eiusmodi futura non aliena sunt (Schmid IV 608).

²⁾ Meisterhans-Schwyzler p. 183, 5; 189, 3.

³⁾ Ambas huius participii formas Atticas esse testatur Greg. Corinth. p. 149 *τὸ ἦνεγκα διχῶς λέγουσι καὶ ἦνεγκον καὶ ἦνεγκα*; cf. etiam Kühner-Blaß I 560.

⁴⁾ cf. Winer-Schmiedel 13, 13; Mayser p. 393; apud Heliodorum bis forma *ἦνεγκα* exstat (Fritsch p. 9).

⁵⁾ Kühner-Blaß II 499; Moer. p. 260 *οἶμαι καὶ οἶμαι* Ἀ. νομίζω E.

⁶⁾ Mayser p. 350.

⁷⁾ Kühner-Blaß II 499.

perfecto apud Luc. brevior forma *ἐδεδίειν* in usu est (Philops. 49, 62; Bisacc. 800; Heracl. 85; vot. 274; Jup. trag. 656) quae in as. 621 reperitur; contra semel asini auctor, sermonem ut variaret, longiorem *ἐδεδοίκειν* ascivit, quam apud Luc. vidi in Icaromen. 754. Participii brevior forma *δεδιώς* in as. apparet 607, 619 eadem plerumque a Luciano adhibetur (duodecies) bis vero ut saepe a posterioris aetatis scriptoribus¹⁾ longior *δεδοικώς* (de paras. 864; cal. non tem. cred. 143).

c) De augmento.

Apud Atticos verba *δύναμαι*, *βούλομαι*, *μέλλω* saepius augmento *ε* instructa sunt quam *η*.²⁾ Veteres grammatici id minime consentiunt. Moeris enim dicit (p. 161) *ἡμελλον, ἡβουλόμην, ἡδυνάμην διὰ τοῦ η Ἀττικῶς διὰ τοῦ ε Ἑ.* Contra Herodianus eiusmodi formas barbariam esse contendit (II 326, 5 ed. Lentz), Thomas Magister (p. 130, 11) utrumque augmentum in usu fuisse fatetur. In inscriptionibus Atticis ante a. a. 300 a. Chr. n. constanter augmentum syllabicum *ε* deprehenditur, inde ab illa aetate paulatim *η* magis magisque obtinet, ut postremo augmentum *ε* evanescat.³⁾ A deterioris *κοινῆς* scriptoribus augmentum *η* praefertur⁴⁾ praecipue in verbis *δύναμαι*, *μέλλω*. In libris LXX et in N. To. verbum *βούλομαι* augmentum *ε* solum fere praebet, *δύναμαι* et *μέλλω* et *η* et *ε* exhibent.⁵⁾ Atticistarum ei, qui quidem maiore diligentia uterentur augmentum *η* in praeteritis illorum verborum non admiserunt nisi nonnumquam in verbis *δύναμαι* et *βούλομαι*.⁶⁾ Lucianus verbum *μέλλω* semper augmento *ε* exornat (tricies quinquies) item asini auctor *ἔμελλον* 608; *ἔμελλε* 590 verbum *δύναμαι* plerumque augmento *ε* (vicies quinquies) octies *η*,⁷⁾ sed his locis⁸⁾ praeter Peregr. mort. 358; Cronos. 389 iuxta augmentum *ε* comparet; similiter in asino *ἐδύνάτο* 600; *ἐδυνάμην* 616; *ἡδυνάμην* 597.

In verbo *βούλομαι* apud Luc. augmentum *ε* sollemne est; in asino augmentum *η* iuxta *ε* comparet *ἡβουλόμην* 581; *ἐβούλετο* 602; sicut in [Dem. enc.] 515; *ἡβουλόμην* 522; *ἐβούλετο*.⁹⁾

¹⁾ W. Veitch l. l. p. 170.

²⁾ Stahl quaest. ad Thucyd. pertinent. p. 60.

³⁾ Lautensach p. 4; Schweizer 173 adn. 4; Meisterhans-Schwyzler 169, 3.

⁴⁾ Radermacher p. 70; Dieterich, Untersuchungen p. 212.

⁵⁾ Helbing p. 71; Thackeray 198; Blaß 37; Winer-Schmiedel 812, 3.

⁶⁾ W. Schmid III 33; IV 28, 590.

⁷⁾ Sic in melioribus codicibus videtur scriptum esse.

⁸⁾ Dial. mort. 360, 407, 440; conviv. 418; dial. mar. 290, 301; Jup. trag. 661; catapl. 660; quom. hist. 51; conviv. 450; dial. mar. 293; Jup. trag. 684; catapl. 650; quom. hist. 46.

⁹⁾ sic melioribus codicibus traditur.

Verbum *ἐθέλω* in asino sicut apud Luc. et in N. To. semper augmentum *η* praebet¹⁾ *ἡθέλον* 603, 609; *ἡθέλε* 589, 602.

Praesens huius verbi modo habet formam *ἐθέλω*, quae in inscriptionibus Atticis inde ab a. 250 a. Chr. n. invenitur,²⁾ modo formam *θέλω*. Forma *θέλω* ad hiatum evitandum usurpatur ut 575 *αὐτῇ θέλεις* similiter 576, 596, 596 post consonantes semper ponitur forma plenior *ἐθέλω* ut 574, 576, 578, 602, 602 (hic ultima prioris vocis littera elisione facile tolli potest). Lucianus eandem, quae est in asino, iniit rationem: post consonantes centies quadragies septies longior forma occurrit, post vocales, quae elidi non possunt, quinquagies bis *θέλω*, sed aliquotiens a se ipse descivit, cum duodevicies hiatum passus sit (Herm. 823 *εἰ ἐθέλοις* ibid. 761, 769, 817, 760; deor. dial. 226; dial. mar. 317; Phalar. I 200; ver. hist. II 114; deor. conc. 535, 538; adv. indoct. 99; vot. 265; Pseudolog. 165, 520; Scyth. 870; ep. Sat. 412; quom. hist. conscr. 34; Octies vero brevior forma *θέλω* ponitur, ubi longiorem exspectaveris (Hermot. 814; deor. dial. 207; abdic. 176, 186, 181; cal. non tem. cred. 145; dial. meretr. 308, 287).

In eo quoque asini auctor cum Luc. consentit, quod verbum *βούλομαι* iuxta formas *ἐθέλω* vel *θέλω* adhibet.³⁾

Augmentum temporale *ην* apud Atticos in praeteritis verborum ab *εν* incipientium testibus grammaticis⁴⁾ et inscriptionibus⁵⁾ usitatum in inscriptionibus post a. 300 a. Chr. n. ortis desideratur.⁶⁾ In asino verbum *ἐδρίσκω* sicut apud Luc. numquam augmento temporali instructum est *εὔρομεν* 593; *εὔρεν* 607; *εὔρον* 609; *εὔρηκε* 604; *εὔρηκέναι* 608 contra verbum *εὔχομαι* 592 *ἡὔχετο* hoc vocabulum apud Luc. semper augmentum *η* praebet (ut conviv. 438; catapl. 631, 633; dial. mort. 378). Apud *κοινῆς* scriptores verbum *ἐδρίσκω* augmentum temporale numquam, *εὔχομαι* plerumque exhibet.⁷⁾ In N. To. praevallet *εν*,⁸⁾ iuxta hoc legitur *ην*, sed verbum *εὔχομαι* augmentum *ην* tantum habet.⁹⁾ In Graecorum huius aetatis sermone augmenti *ην* nullum iam vestigium est.¹⁰⁾

¹⁾ Robertson p. 19; Winer-Schmiedel § 12, 3; Blaß § 15, 3; Luc. in Lexiph. 337; Tox. 526, 556; ver. hist. 86 sqq.

²⁾ Meisterhans-Schwyzler p. 178, 23.

³⁾ Funk, Philolog. Suppl. X p. 580.

⁴⁾ Moeris p. 161; J. Stahl, hist.-kritisch Syntax p. 59 sqq.

⁵⁾ Meisterhans-Schwyzler 171; Lautensach p. 5.

⁶⁾ Schweizer 173; in papyris augmentum *ην* rarum est (Mayser 335).

⁷⁾ Schmidt de Jos. 456; W. Schmid III 29 annot. 19.

⁸⁾ Blaß 47; Winer-Schmiedel § 12, 5.

⁹⁾ Buttmann § 84, 2; Winer-Schmiedel § 12, 5.

¹⁰⁾ Hatzidakis Einleitung 68 adn. 1; in ceteris eiusmodi verbis Lucianus fluctuat inter *ην* et *εν* cf. Alex 230; pro imag. 499; de paras. 861; dial. mar. 391.

In verbis ab *οι* vel *αι* exordientibus augmentum temporale semper ponitur et apud Luc. et in as. ut *ᾠκει* 594, 604 sqq.¹⁾

Verbi *ἀλίσκομαι* aoristi forma apud Atticos et *έάλων* et *ήλων* occurrit,²⁾ in inscriptionibus sola forma *έάλων* reperitur,³⁾ quam Lucianus quoque unam adhibet (*εαλώκει* Tox. 548; de mort. Peregr. 363; Eunuch 358 sqq. eadem in asino legitur 594 *έάλωμεν*).

Verbum *ὠνέομαι* apud Atticos utitur aoristo passivi *έωνήθην*, in asino cognovi aoristum medii augmento syllabico carentem *ὠνήσαντο* 604.⁴⁾ Qui usus eximie convenit cum Luciani dicendi genere, qui semper usurpat aoristum medii remoto augmento syllabico; huc spectant haec exempla *ὠνησάμην* Hermot. 825; vit. auct. 557; dial. mort. 341; vot. 261, 262, 262; *ὠνήσω* dial. mort. 342; *έξωνήσατο* de mort. Peregr. 332. In inscriptionibus non solum forma *ὠνησάμην*, sed etiam *έωνησάμην* reperitur.⁵⁾

Plusquamperfecti formas augmento carentes video has a) activi in verbo composito *ἀναβεβήκειμεν* 584; in formis *έληλύθει* 617 et *προεληλύθει* 617 apud ipsos Atticos augmentum *η* numquam fereprehendas,⁶⁾ apud Luc. nullo loco.

b) passivi *έπιελήσμεν* 579; *κεκόμιστο* 618 sed in plerisque formis augmentum non deest ut 570, 575, 575, 585, 591, 591, 592, 596, 602, 620, 621. In inscriptionibus Atticis augmentum syllabicum in plusquamperfectis numquam, in papyris raro omittitur,⁷⁾ saepe apud *κοινής* scriptores,⁸⁾ a N. To.⁹⁾ paene prorsus abest; ceterum ne apud Atticos quidem¹⁰⁾ augmenti neglecti desunt exempla. Apud Luc. in verbis compositis augmentum crebrius deest quam in simplicibus.¹¹⁾

Verbum *χοή*, quod apud inferioris *κοινής* scriptores paene plane deest,¹²⁾ apud Atticos imperfecti forma *χοῆν* et *έχοῆν*

¹⁾ Codices non variant.

²⁾ Kühner-Blaß I 361; Schmid IV 28; Moer. 198, 11 *ήλω καί έάλω* 'A. *έλήφθη* 'E.

³⁾ Meisterhans * p. 170, 5; Lautensach p. 5.

⁴⁾ Phrynich. p. 212 sq. ed. Lobeck.

⁵⁾ Schweizer p. 170; Crönert 283; apud Achillem Tatium una forma *έωνησάμην* comparet (Sexauer p. 15).

⁶⁾ Krüger 28, 6, 2.

⁷⁾ Meisterhans * p. 170, 6; Lautensach 21; Mayser 333.

⁸⁾ W. Schmid IV 591; Schmidt, De Jos. 438; Hatzidakis 63; Cohn, De Philone XLIX (Breslauer philol. Abh.); Reinhold 62 sq.; Crönert 209.

⁹⁾ Radermacher p. 69; Winer-Schmiedel 812, 4; Blaß p. 39.

¹⁰⁾ W. Schmid I 83; J. Stahl, Quaest. ad Thuc. pertinentes p. 59; Kühner-Blaß II 21, 9 augmenta restituenda esse censet.

¹¹⁾ Schmid I 228.

¹²⁾ Ibid. IV 592; Sophocles greek lexic. s. v. Buttman * 131, 3.

utitur.¹⁾ Lucianus semper usurpat formam *έχοῆν*,²⁾ quae in asino quoque legitur 596.

Forma *έκάθητο* magis *κοινής διαλέκτου* videtur propria esse,³⁾ cum ab Atticis scriptoribus maxime *καθήστο* adhibeatur;⁴⁾ in N. To. forma *έκάθητο* usitatio est.⁵⁾ Lucianus bis formam *καθήστο* usurpat (Philops. 53 Demon. 522), quae in asino occurrit 569, 588; semel *έκάθητο* in paras. 861; altera persona *έκάθησο* invenitur in Tim. 107; dial. deor. 214.

d) Iam has singulas propono formas apud Atticos scriptores inusitatas:

a) substantivorum: *έρω* pro *έρωτι* scribitur 602; quae forma antiquitus ab epicis maxime usurpata vulgaris sermonis propria est;⁶⁾ contra *έρωτι* scriptum videmus 571, 592; apud posteriores tantum scriptores deprehenditur forma *δίν* 580 pro *δίζ*.⁷⁾

β) verborum: 1. in-ω: *πονέση* pro *πονήση* 577; in praeteritis verborum in-έω cadentium fingendis in sermone communi haud raro vocalis *ε* non mutatur in *η*.⁸⁾

Forma *πρώσας* 577 (*έπίπρωσον* 578) pro *προώσας* (*έπιπροώσον*) Atticis incognita in technicis gymnasii vocabulis videtur numeranda esse;⁹⁾ *ἀρπάξαι*¹⁰⁾ pro *ἀρπάσαι* 603 contra *ἀρπάσας* 586; *διαρπάσαντες* 603 eius modi formae in cotidiano sermone studio quodam adhibentur,¹¹⁾ similes apud Luc. quoque animadverti *έπαιξα* deor. dial. 218;¹²⁾ *κωμάξατε* de salt. 274.

ζήσεται pro *βιώσεται* 596, quae forma apud Luc. in parasito 849 ter occurrit, posterioris sermonis est,¹³⁾ in aoristo quoque Lucianus vulgarem formam admisit *ἀπεζήσαμεν* dial. meretr. 293; *ζήσαι* alex. 263.

ἀπηγορευκώς pro *ἀπειρηκώς* 587;¹⁴⁾ Lucianus formam atticam

¹⁾ Kühner-Blaß I 222; O. Lautensach, contendit tragicos poetas praeferre *χοῆν* comicos *έχοῆν* Gramm. Stud. zu d. griech. Trag. 1899 p. 159.

²⁾ Remacly observ. in Luc. Hermot I 18 item Aelian. (Schmid III 35) et Philostrat. (Schmid IV 30).

³⁾ Winer-Schmiedel * 12, 6; Buttman * 114 s. v.

⁴⁾ Winer * I. I.; Blaß 57; Robertson 87.

⁵⁾ cf. W. Schmid I 226; ibid. p. XVIII, IV 586 adn. 13.

⁶⁾ Schmid I 226; Steph. thes. linguae Graec. s. v.

⁷⁾ Kühner-Blaß p. 526; Schmid IV 602; Helbing 87, 111; Winer-Schmiedel p. 13, 3.

⁸⁾ Stephan. thesaur. l. gr. s. v. Kühner-BI. 576.

⁹⁾ e poetis similia quaedam exempla affert Kühner-BI. 375.

¹⁰⁾ Mullach 264; Radermacher 74; Melcher de Epicteto 4 (c).

¹¹⁾ Lobeck ad Phrynich 240; Rutherford the new Phrynichus 91, 113 sq.

¹²⁾ Kühner-Blaß I 436; Winer-Schmiedel p. 13, 8.

¹³⁾ Veitch l. I. p. 8 sq.; Kühner-Blaß I, 436; Winer-Schmiedel l. I.

semel adhibet ἀπείρηκα Icaromen. 775 omnibus reliquis locis vulgares passus est formas: ἀπηγόρευκα Cronos. 386 deor. dial. 277; deor. dial. 213 ἀπαγορεύσαι rhet. mag. 10; Anach. 919; de merc. cond. 685; ep. Sat. 404; Icaromen. 778; vot. 256. συναποδράσαντος¹⁾ pro συναποδράντος (contra ἀποδράς 607).

2. in-μυ: ἤμην pro ἦν 582; 614 haec forma veteribus scriptoribus non prorsus incognita²⁾ in N. To. iuxta formam ἦν invenitur³⁾ ac ne Lucianus quidem ea abstinuit (dial. mort. 446; ver. hist. II 123; dial. mar. 293).

οἶδας pro οἶδα 579; quae forma in N. To. una exstat,⁴⁾ apud Luc. legitur in dial. mar. 325; catapl. 622; epigr. 47, 4.⁵⁾

Universum formarum usum spectantibus concedendum est plura quam in aliis libris vere Lucianeis sermonis vulgaris reperiri vestigia, sed perraro asini auctor fines a Luciano constitutos egreditur, namque omnes fere illae formae etiam a Luciano sunt adhibitae. Ac primum quidem memorabo eas formas, quae apud ipsum Lucianum solae comparent. Huc spectant formae ἀνθέων, ὠνησάμην, praeterita verbi εὐρίσκω augmento temporalis carentia, τεθνήξομαι. Quibus adicio eas, quarum apud Luc. quoque compluribus vel binis saltem locis similes reperiuntur ut ναός, ἐαυτοῦ pro ἐμαιοῦ sqq., ἤμην οἶδας, ἀπηγορευκώς, ζήσεται, παρελάσειν, ἀφῆκαν, ἐπέθηκαν, παρέθηκαν, κατέθηκαν, πλείω adverbii loco usurpatum, etiam formae contractae προσδέονσαι et formae contractae φονεῖς singulis locis similem vidi.

Mirus est Luciani cum asini auctore consensus in praeteritis verborum χορή, κάθημαι, οἶμαι, εἶμι, μέλλω, δύναμαι, ἐθέλω, ἀλίσκομαι usurpandis, in frequentandis Aeolici optativi formis, in utenda optativi forma verbi εἶμι, in temporibus verborum in -υμι cadentium fingendis, in adhibendo participio perfecti verbi ἴστημι, in verbo βούλομαι cum ἐθέλω vel θέλω commutando, in futuris tertiis primorum loco positis, in adhibendis verbi defectivi δεῖδω formis.

Luciani ut ceterorum Atticistarum maxime propria est pronominis indefiniti pluralis forma ἅντα; tum literati hominis est pronomem reflexivum σφῶν αὐτῶν usurpatum et comparativi forma θᾶττον.

¹⁾ Kühner-Blaß I 400; Lobeck ad Phrynich. p. 737; in cataplo 623 deteriores tantum codices formam ἀποδράσαντος praebere videntur.

²⁾ Krüger p. 38, 2, 1; a grammaticis vetatur Moer. p. 158 ἦν Ἄ. ἤμην Ἐ.

³⁾ Winer-Schmiedel p. 14, 1; Radermacher p. 82.

⁴⁾ Winer-Schmiedel p. 14, 7.

⁵⁾ formam οἶδας Atticam esse contendit Herodianus II 559, 43 ed. Lentz: οἶδα, οἶδας ἐκατέρως Ἀττικῶς.

Aliquotiens autem et formae vulgares et mere Atticae simul comparent, ut ille consulto ab Atticorum exemplaribus videatur recessisse ut ἔρω scriptum videmus 602 contra ἔρωτι 571, 592 (cf. p. 23) ἀρπάξαι 603 contra ἀρπάσας 586; διαρπάσαντες 603; συναποδράσαντος 596 contra ἀποδράς 607; παρενέγκαντες 621 contra συνενεγκῶν 600 (cf. p. 19) ἀπολέσων 602 contra ἀπολεῖ 594; ἔδωκαν 609; ἀπέδωκαν 609 contra παρέδωσαν 613; ἠβονλόμην 581; ἐβούλετο 602; in plusquamperfecti formis ter augmentum deest, at duodecies ponitur (cf. p. 22 sq.); in tertia persona pluralis plusquamperfecti activi semel vulgaris terminatio -εισαν, semel Attica -εσαν adhibetur. Quid mihi inde sequi videatur, non prius enuntiabo quam quomodo in syntaxi ille se gesserit exploravero.

Eae denique formae, quarum frustra similes quaeras apud Lucianum, multo pauciores sunt quam primo quasi obtutu videntur esse; namque praeter formas ἔρω συναποδράσαντος, quarum simul Attica occurrit (v. supra), duae desunt in Luciani libris: πονέση, ῥίν cuius vocabuli nominativus apud Luc. nusquam legitur; contra formae πρῶσας, ἐπίπρωσον technicis gymnasii vocabulis sunt adnumerandae, ut nihil habeant offensionis.

C. De iis, quae ad syntaxin pertinent.

1. De nomine.

a) De genere.

a) adiectivi: Neutri generis adiectiva (vel participia) articulo in substantivorum formam redacta ut a Luc. sic in asino frequentissime usurpantur¹⁾ τὸ πάλαι μοι ζητούμενον 572, 578; τὸ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ 590; τὸ μέσον τῆς ἡμέρας 584; τῆς βασάνου τὸ δεινὸν 594, 598, 599, 600, 601, 603, 606, 608, 612, 613, 616, 617 sqq.

Inter veteres scriptores iam Herodotus Thuc. Plato hoc dicendi genus in usum suum converterunt,²⁾ quos Polybius,³⁾ Philo,⁴⁾ Iosephus,⁵⁾ Ptolemaeus,⁶⁾ Atticistae⁷⁾ secuti sunt. Ex inscriptioni-

¹⁾ W. Schmid I 233, IV 608.

²⁾ cf. M. Kohn, De usu adiectivorum et participiorum pro substantivis, Berlin 1891, p. 5 sqq.

³⁾ Kalker, Leipz. Stud. III p. 282.

⁴⁾ Wendland, Philos Schrift über die Vorsehung p. 114; Cohn, Breslauer phil. Abh. IV p. LI.

⁵⁾ W. Schmidt, De Ios. 362.

⁶⁾ Boll, Jahrb. f. kl. Philol. Suppl. 21 p. 173.

⁷⁾ Schmid I 49, 233; II 34; III 45; IV 41, 608; Bernhardt p. 326.

bus Kaelkerus¹⁾ unum affert exemplum, e papyris memoro haec: Oxyrhynch. pap. VI 929, 3 (II. saec. p. Chr.) et Nini fabul. col III 32.

Ad recentioris aetatis scriptorum consuetudinem adiectivum ἔσχατος structurae praedicativae loco genetivus substantivi insequitur²⁾ 608 εἰς ἔσχατον ἤνεγκε κινδύνου simile exemplum apud Luc. cognovi πρὸς ἔσχατον πενίας ξυνελάσσοντας adv. indoct. 120.

Contra Atticorum pedestris orationis scriptorum morem³⁾ adiectivum ἀνθρώπειος ut apud Philostratum⁴⁾ duas habet terminationes. Hic usus poetarum maxime proprius in atticismis videtur numeratus esse;⁵⁾ apud Luc. adiectiva in -ειος saepius duas quam tres exhibent⁶⁾ terminationes; idemque quater eodem modo ab Attica regula discessit⁷⁾ cum adiectiva ἀργός, δῆλος, κόσμος, Βάκχιος duabus terminationibus instruxit.⁸⁾

β) substantivi: Nomina quaedam forma masculina non mutata feminini generis sunt ut τὴν ἀνθρώπων 619; τῇ θεῷ 605, 609; τὴν θεὸν 605, 606, 608, 609; in sermone cotidiano forma θεὰ in usu est;⁹⁾ in N. To. ambae formae occurrunt;¹⁰⁾ Atticistae formam θεὸς unam in litteras inducere studuerunt.¹¹⁾

Vox φάρυγξ masculini generis est 606 ἐκ τοῦ φάρυγγος ut apud Epicharmum, Euripidem saepiusque in sermone vulgari;¹²⁾ simile exemplum e Luc. quoque potest proferri μεγάλους δοκοῖς ver. hist. 105.

b) De numero.

α) Pluralis modestiae qui dicitur haec afferam exempla: ἡ δὲ ὁσὸν ἡμῶν ὕγρως ἐπικινεῖται 573 item 618. Qui pluralis ut apud Atticos scriptores, qui quidem soluta utantur oratione rarissimus¹³⁾

¹⁾ I. l. p. 302 Meisterhans²⁾ nihil tale memorat.

²⁾ Buttmann p. 125, 6.

³⁾ Kühner-Blaß p. 536 adn. 2.

⁴⁾ Schmid IV 42.

⁵⁾ ibid. III 46.

⁶⁾ O. Wilhelm, Der Sprachgebrauch Lucians hinsichtlich der sogen. Adjektiva dreier Endungen auf -ος, Progr. Koburg 1892, p. 43.

⁷⁾ Kühner-Blaß p. 536 adn. 2.

⁸⁾ ibid. qui usus etiam elegantioribus κοινῆς scriptoribus nequaquam incognitus est (cf. W. Schmid IV 608; Schmidt, De Ios. 502; Wendland I. l. 113; Cumont, Phil. de aet. mund. praef. XVII).

⁹⁾ Thieme, Die Inschriften von Magnesia und das N. T., Göttingen 1905, p. 10 sq.; Nachmanson I. l. p. 126.

¹⁰⁾ Winer-Schmiedel p. 8, 3.

¹¹⁾ Robertson I. l. p. 32; Moulton, Einleitung in die Sprache des N. T., 1911 p. 90.

¹²⁾ cf. Phrynich. ed. Lobeck δ φάρυγξ ἀρσενικῶς μὲν δ' Ἐπίχαρμος λέγει, δὲ δὲ Ἀττικὸς ἡ φάρυγξ (p. 65); Euripid. Cyclop. p. 215; Lobeck ad Phrynich. p. 65; Schmid IV 613.

¹³⁾ W. Schmid I 83.

— ab oratoribus paene prorsus abest — ita in vulgari sermone tritissimus est¹⁾ atque etiam ab atticistis frequentatur.²⁾

β) Abstractorum nominum plurali, quo antiquitus praeter poetas³⁾ Isocrates⁴⁾ et Plato⁵⁾ maxime sunt delectati in asino Attico more plures res significantur: ἐν ταῖς ἡδοναῖς καὶ παιδιαῖς 579; ταύταις ταῖς θεραπαίαις 575; ἐν γάμοις πλουσίων νυμφῶν 596; sqq. vel plures modi ἀξίων κορημοῦ καὶ θανάτων ἄλλων 591.

Id genus pluralis etiam apud κοινῆς scriptores usitatum est,⁶⁾ quin a nonnullis eorum unius hiatus evitandi causa adhibetur. Auctor eius qui περὶ ὕψους inscribitur libri monet, ne quis nimis eum pluralis usum amplectatur; dicit enim in cap. 23, 4 τὸ πανταχοῦ κώδωνας ἐξῆφθαι λίαν σοφιστικόν.

γ) Numeri dualis, qui post Alexandri aetatem ex inscriptionibus Atticis magis magisque abolevit⁷⁾ ac postremo e vulgari sermone prorsus evanuit, ab Atticistis redintegratus est.⁸⁾ In asino una dualis forma exstat ἄμφω ταῦτα 594, 614, 614, 622; huius munia in inscriptionibus Atticis in libris LXX, in N. To., in papyris pluralis ἀμφότεροι explet.⁹⁾ Xenophon Ephesius nullum dualis exemplum praebet (Mann p. 11) complura Heliodorus (Fritsch 10) Achilles Tatius (Sexauer 18) Basilius Magnus (Trunk 6), pauca Synesius (Fritz 72, 98) plurima Clemens Alexandrinus (J. Scham, Der Optativ bei Kl. v. A., Diss. Tübingen 1912, p. 38 sqq.) et Agathias (Reffel p. 11).

δ) Singularem collectivum e κοινῆς scriptorum sermone sublatum video¹⁰⁾ 611: τῷ φνιτῇ ὕδωρ ἐπήγαγε 614 τὸ δὲ δέγμα ἐπανθοῦση τῇ τριχὶ ἀπέστλβεν. Ab Homero et Hesiodo huius vocis

¹⁾ W. Schmid III 48; Blaß 162, 4; Mann p. 11; Fritsch p. 10; Sexauer 19; Tröger, De Ps. Longino p. 21.

²⁾ Schmid I 224; IV 608; II 36; III 48.

³⁾ Kühner-Gerth II 17.

⁴⁾ v. Rehdantzii indicem.

⁵⁾ Stallbaum, Ad Plat. Crit. 46 C; ad Protag. 310 C; ad Lys. 205 C; Bernhardt 62; Astii lex. Plat. s. v. θεραπεία, θάνατος, γάμος, παιδιά, ἡδονή.

⁶⁾ Blaß p. 87; Wiener-Schmiedel p. 253; Wendland I. l. p. 113; Schmid IV p. 608; de Heliodoro Fritsch p. 11; de Ach. Tat. Sexauer p. 19; Schaefer, ad Longum 343; Trunk, De Basilio Magno p. 7.

⁷⁾ Meisterhans-Schwyzzer 201.

⁸⁾ H. Schmidt, De duali Graecorum et emoriente et reviviscente, Breslauer philol. Abh. IV 6 1893; Dahl, Demetrius περὶ ἐρμηνείας Progr. 1894/95 p. 7 sqq.; Radermacher p. 67; Robertson p. 40, de Luciano egit E. Haase, Über den Dual. bei Luc., in Neue Jahrb. 1893 p. 681 sqq.

⁹⁾ Meisterhans-Schwyzzer p. 233; Thackeray p. 193; Blaß p. 36; Robertson p. 41; Maysér p. 312; apud elegantiores κοινῆς scriptores forma ἄμφω minime deest (v. Steph. thes. I. Gr.).

¹⁰⁾ W. Schmid IV p. 611; Greg. Corinth. ed. Schaefer p. 126 sq.

pluralis tantum usurpatur, ab Aeschylo singularis unus,¹⁾ apud ceteros scriptores Atticos uterque numerus videtur in usu esse.

ε) Neutra pluralia verbi singularis insequitur velut 575, 576, 580, 584, 585, 610, 616, 618 contra pluralis 604 ἦσαν δὲ τὰ κοράσια ταῦτα ὄχλος κιναιδῶν, id quod tamen excusatur, cum de personis sermo sit similiter in Luc. abdic. 183 τὰ γυναικεῖα σώματα πάμπολυ τῶν ἀνδρῶν διαφέρουσι et in Char. 518 τέκνα ἐκεῖνα . . . εἰσὶν Ceterum hic usus ne ab Atticis quidem scriptoribus abhorret.²⁾ In inscriptionibus Atticis singularis verbi in huius modi structuris sollemnis est;³⁾ apud κοινῆς scriptores id praeceptum eo minus observatur, quo quisque indoctior est.⁴⁾

ζ) Pluralis numerus praeter necessitatem ponitur in his οἷα εἰκός 580 (contra οἶον εἰκός 593, 616); τὰ μὲν πρῶτα 587, 605, similia e Luc. permulta possunt apponi οἷα εἰκός de morte Peregr. 361; cal. non tem. cred. 151 sqq. τὰ μὲν πρῶτα Bis acc. 812; Philops. 60 sqq.

c) De casibus.

a) De genetivo.

Genetivus temporis, qui etiam communi sermone retinebatur,⁵⁾ occurrit 620 ἐσπέρας ἦδη 606, 603;⁶⁾ Atticae vero consuetudini repugnat genetivus temporis pro accusativo positus ut 571 ξοικα δὲ ἐνταῦθα διατρίβειν τριῶν ἢ πέντε ἡμερῶν 617 ὥστε ὀλίγων ἡμερῶν τῷ δεσπότῃ καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει συναριστῶν hic tamen locus ad consensum cum Attico usu revocari potest interpretando.⁷⁾ Eadem haud raro Atticistae quoque peccaverunt, ut elegantiam Atticam imitari sibi visi genetivum etiam tum usurparent, cum diuturnitas temporis esset significanda.⁸⁾ E Luciano hoc affero exemplum: μένουσαν τριῶν ἐξῆς ἡμερῶν deor. dial. 230.

Genetivus pretii: τούτῳ πιπράσκειν πολλῆς πάντῃ τιμῆς 604, 613, 617; apud posterioris aetatis scriptores huic genetivo nonnumquam praepositio ἀπὸ adicitur.⁹⁾

¹⁾ K. Witte, Singular und Plural, Leipzig 1907 p. 19.

²⁾ R. Franz, De generis neutrius pluralis cum verbo construendi vi et usu., Diss. 1877.

³⁾ Meisterhans-Schwyzler 198, 5.

⁴⁾ Radermacher p. 96; Buresch, Rhein. Mus. XLVI 231; de papyris J. Moulton in the classical Review vol. XV 1901 p. 436; Vogeser, Zur Sprache der griech. Heiligenlegenden p. 19; Alfred Georg, Studien zu Leontios, Diss. München 1901, p. 21.

⁵⁾ Radermacher p. 108.

⁶⁾ cf. Kühner II¹ 324 b.

⁷⁾ W. Schmid I 90, 235; Krüger 47, 2, 3; Bernhardt p. 239.

⁸⁾ W. Schmid I 235; II 40; III 53; IV 57.

⁹⁾ Exempla collegit F. Krumbholz de praepositionum usu Appiano, Jena 1885 p. 9.

Genetivus materiae ut etiam apud Atticos¹⁾ cum praepositione ἀπὸ coniungitur 621 κλίνη ἣν μεγάλη ἀπὸ χελώνης Ἰνδικῆς πεποιημένη similiter in Luc. ver. hist. 98 εὐνήν δὲ ἀπὸ τῶν φύλλων ποιούμεθα.

Genetivus exclamativus,²⁾ qui legitur 583 ὦ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργίας apud Luc. frequentissimus est (Tim. 160; vot 272; Abdic 176; pisc. 575 sqq.).

Genetivus relativus sequitur

1. verbum θαυμάζω³⁾ 593 τὴν γραῦν θαυμάσαντες τῆς εὐγνωμοσύνης

2. adiectiva relativa, quorum haec genera possunt discerni:

a) modum notantia καὶ κελεύει με τῶν νῶτων μετέωρον κομισθῆναι ἔξω τῆς οἰκίας 625 b) inopiam declarantia: οἶμαι δὲ καὶ σὲ οὐκ ἀπείρως ἔχειν τῆσδε τῆς τέχνης 579; ὁ γὰρ τοῦ θανάτου με φόβος ἀναίσθητον τῆς δόνης ἔθηκε 590; ὁ δὲ τῆς φωνῆς ἀνόητος ὢν 611; καὶ τῆς ἀπὸ τῆς συνουσίας ἡδονῆς ἀκόρεστος 620. Huiusmodi genetivos Schmidius IV 612 in atticis numerat.

Genetivus partitivus cuius loco in libris LXX⁴⁾ et N. To.⁵⁾ satis frequenter praepositiones adhibentur ut ἐκ, rarius ἀπὸ vel ἐν cum Atticorum more conspirat in his a) post substantiva rerum vim notantia 610, 592. b) post pronomina τῶν φίλων τις 607, 606, 596, 579. c) post numeralia: τούτων εἰς 604; πολλοὶ τῶν ἔνδον 610. d) post superlativos 586, 600, 614. e) post adverbia loci ὅπῃ τῆς πόλεως 568 hic genetivus etiam in sermone vulgari usitatus est.⁶⁾ f) genetivus partitivus pendet ex adiectivis neutri generis substantivorum loco positus εἰς τὸ κορυφώτερον . . . τοῦ φορτίου 598.

Pro attributiva structura haec inveniuntur exempla a) singularis numeri τὸ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ 590; τὸ ἐπὶλοιπὸν τῆς ὁδοῦ 600; εἰς τὸ μέσον τῆς ἡμέρας 584 β) pluralis numeri τὰ δὲ ἑτέρα τῶν σκευῶν 590; τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν 591; haec dicendi ratio ab Atticis non aliena⁷⁾ cum elegantiorum τῆς κοινῆς scriptorum tum Atticistarum propria est.⁸⁾ Cuius rei nullam aliam video causam

¹⁾ Kühner-Gerth II 376 adnot. 6 saepe apud Polyb. Diod. Strab. saepissime apud Appianum.

²⁾ Krüger 47, 3, 1.

³⁾ Krüger 47, 21; Buttman 133, 23.

⁴⁾ M. Johannesson, Der Gebrauch der Casus und Präpositionen in d. Septuaginta, Diss. Berlin 1910, p. 17.

⁵⁾ Radermacher p. 102; e Xenophonte et Appiano pauca exempla memorat Krumbholz l. l. p. 8 sq.; Fritsch de Heliod. p. 13.

⁶⁾ Radermacher p. 103; W. Schmid IV 609.

⁷⁾ Krüger 48, 4, 27 sq.; Bernhardt 156; Classen ad Thuc. I, 2, 3.

⁸⁾ ibid. IV 609.

nisi quod sermo cotidianus magis magisque praeferbat prae-positiones¹⁾ paulo ante commemoratas.

h) Semel genus adiectivi conformatum est ad genus gene-tivi 606 *ἐπεὶ ἐγένοντο ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ὁδοῦ*. Haec generis as-similatio apud Atticos non inusitata²⁾ posterioribus ut Polybio Philoni Plutarcho Polyaeo, Arriano elegantia visa est.³⁾

Collocatur genetivus partitivus semper recte nusquam ut saepe apud posteros inter articulum et nomen;⁴⁾ apud Luc. pauca eius generis exempla reperiuntur in Cynico [Amoribus Demosthenis encomio].⁵⁾

i) Genetivum partitivum e verbis transitivis aptum pro atticismo habendum esse Moeris diserte testatur *ἔπιον οἶνον οὐχ οἶνον Ἀ. ἐφαγον κρέως οὐ κρέας Ἀ.*⁶⁾ Huc ex asino referenda sunt haec exempla *φαγὼν τῶν ἀνθέων* 585 (Matth. 15,27 *τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψυχίων* I. Korinth. 11,28 *ἐκ τοῦ ἄριτου ἐσθίτω*) *εὖ τῶν οἴκοι ἐδράξατο* 594.⁷⁾

Non huc spectant ea verba, quae etiam in vulgari sermone genetivus partitivus subsequitur ut praecipue verba tangendi et implendi.⁸⁾

β) De dativo.

Dativus in sermone communi iam Romana aetate coepit rarecere eiusque vice vel praepositiones fungebantur vel accu-sativus vel genetivus, Byzantinis vero temporibus paene prorsus est obliteratus.⁹⁾ Quo autem rarior fiebat, eo studiosius frequen-tabatur ab elegantioribus *κοινῆς* scriptoribus et ab Atticistis, qui praecipue dativo ethico cum imperativo coniuncto summum studium impertiverunt. Ex asino haec exempla sunt memoranda *φυλάττω μοι τὴν . . . γυναῖκα* 572, 572, 582.

Dativus temporis perperam pro accusativo positus, quem usum non apud omnes *κοινῆς* scriptores modo,¹⁰⁾ verum etiam

¹⁾ Radermacher p. 102.

²⁾ Kühner³ I 279.

³⁾ W. Schmid IV 609.

⁴⁾ H. Usener adnot. ad Theodos., Leipzig 1890, p. 148; ad vit. Tychonis p. 51.

⁵⁾ J. Bieler über die Echtheit des Kynikus, Progr. Hildesheim 1891, p. 10.

⁶⁾ Moer. p. 151.

⁷⁾ cf. etiam Schmid III 51; IV 612; Radermacher 98; Krüger 47, 15, 3.

⁸⁾ Blas 103 sq.; Radermacher 103; Johannessohn l. l. p. 39; de papyris Moulton in the classical Review p. 437.

⁹⁾ cf. K. Dieterich, Untersuchungen p. 150 sqq.; W. Schmid, Wochenschrift für klass. Philolog. 1889 p. 541; Atticism. III 289; Thumb l. l. 125, 249; Moulton, Einleitung in die Sprache des N. T. p. 93 sqq.

¹⁰⁾ W. Schmidt, de Jos. elocut. 382 sq.; W. Schulze, Graeca Latina, Ein-ladung zur akademischen Preisverteilung, Göttingen 1901, p. 4; Blas p. 122; Radermacher 99 sq.; Moulton 116; Malina de dictione Polyaeo 1854 p. 32.

apud Atticistas¹⁾ deprehendas in asino semel legitur 571 *ἡρετό με, εἰ πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ προσμενῶ*. Lucianae con-suetudinis exempla affert Du Mesnil l. l. p. 8. Atticistae per-verso huic usui ob id ipsum addicti fuisse putandi sunt, quod dativus in cotidiano sermone in dies magis exstinctus est.

Dativus commodi occurrit 583 *ἔτοιμοι ἦσαν τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ γαστρὶ*.

Dativus incommodi: *Κακὸν ἐμοὶ μέγα τυχεύων* 600, 601.

Dativus modi, cuius fines ab Atticistis propagati sunt.²⁾ *πάση μηχανῇ* 572; *ἔργῳ* 575; *σπουδῇ* 575, 588; *νόμῳ διδασκά-λου* 576; *κύκλῳ* 581; *σιγῇ* 584; *δρόμῳ* 586 bis huic casui prae-positio ἐν addita est 614 *ἐν φόβῳ καὶ φειδοῖ κλέπτοντος* 601 *ἐν φιλήματος σχήματι* perinde atque in Luc. piscat. 604 *ἐν βασιλικῷ σχήματι* et in deor. conc. 531 *ἐν ἄλλοτε ἄλλῳ σχήματι*.

Dativus causae.³⁾ α) sine praepositione *τῷ τε ἔρωτι τῆς φυχῆς καὶ τῇ τῆς κόρης σπουδῇ ἐφυγον ἔρω καὶ οἴστρω* 602. β) cum praepositione *ἐπὶ* 612, 622.

Dativus differentiae: *ἡμέραις δὲ ὕστερον οὐ πολλαῖς* 580, 588, 589 *μακρῷ κάκιον*. Vocula *μακρῷ* pro πολλῷ (πολύ) comparativis adiuncta apud veteres scriptores rarissima est⁴⁾: apud poetas semel exstat *τέχνη δ' ἀνάγκης ἀσθενεστέρα μακρῷ* Aeschyl. Prom. 516 saepius in soluta oratione ut apud Herodotum VIII 86,6 *μακρῷ ἀμείνονες* apud Platonem *μακρῷ βελτίονες* Phileb. 66 e; similiter in legibus I 628 a, V 728 e Ps. Plat. Axioch. 369 b; in sermone vulgari nihil eiusmodi inveni, sed crebro apud Luc. ut pro imag. 486, 494; imag. 468; Phalar. II 202; Hermot. 825, 827; Gall. 708; Anach. 910; de mort. Peregr. 327; de laps. 737 sqq. semel vel cum superlativo coniungitur *μακρῷ γὰρ ἀσφα-λέστατον* Hermot. 773.

Dativus sociativus⁵⁾: *ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας* 587; dativus pronominis *αὐτὸς* substantivo iuncti cum a *κοινῆς* scriptoribus tum ab Atticistis saepe usurpatus invenitur 582 *Καὶ αὐτῷ δὴ τῷ σχήματι* sed multi posteriorum eo ab Atticis differunt, quod pronomem *αὐτὸς* substantivo postponere solent.⁶⁾

Dativus instrumentalis: *Καὶ τέχνην εὗρισκε σοφὴν ἡ τεύξη . . .* 572; liberior huius dativi usus qui occurrit 620 *θηρίοις ἀποθανεῖν* ne ab Atticis quidem abhorret.⁷⁾

¹⁾ W. Schmid I 92, 236; II 41 sq.; III 55—57.

²⁾ Krüger 48, 15, 16; W. Schmid IV 616.

³⁾ Krüger 48, 15, 5; David Monro, A grammar of the Homeric dialect 1882 p. 137.

⁴⁾ cf. Schanz, Beiträge IV, 3 (1895) p. 17.

⁵⁾ Krüger 48, 15, 19.

⁶⁾ Lobeck ad Phrynich p. 100; Cohn, Philo de opific. mund., Bresl. phil. Abh. IV p. LII.

⁷⁾ Kühner-Gerth II 436.

Dativus auctoris sive dynamicus cum verbis passivis iunctus a Schmidio IV 612 in atticis numeratur, quamquam non solum apud Atticistas, sed etiam in N. To. (Luc. 23, 15) in actis s. Thomae (109, 10), interdum apud Appianum persaepe apud Polybium legitur.¹⁾ In asino notavi haec exempla α) praesenti additur τὸ πάλαί μοι ζητούμενον 572; κινδυνεύεται μοι μηδὲν κακὸν πεποιηκὸτι διαφθαῖναι 582; τοῖς ἐστρέφοντο (sc. αἱ μύλαι) 610: β) perfecto: Καὶ συνέκειτο ἡμῖν 575; πεπάλαισται μοι 577; ἡμάρτηται μοι 624; γ) futuro exacto τοῦτό μοι ἤδη πεπράζεται 608; δ) aoristo ἐκ τῆς ἀνασυνθέσεως ἐμοὶ κόρης 592.

Huius casus partes praepositiones suscipiunt his locis α) ὑπό 591, 597, 597, 602; β) πρὸς ut raro apud Atticos²⁾ saepe apud Atticistas³⁾ οἷα πρὸς αὐτῆς ἐρώμενον. Lucianus praebet quinquaginta duo id genus exempla.

Asini igitur scriptor perinde ac Lucianus in verbis passivis dativum auctoris commutat cum praeposit. πρὸς vel ὑπό.⁴⁾

Dativus relationis Atticorum consuetudini adversatur in his.⁵⁾ λεπτός οὖν πάνν γίγνομαι καὶ ἀσθενῆς τῷ σώματι 610, εἴ τις φῆς ἔχειν τῷ γένει προσήκοντας 622. In libris LXX et papyris haec structura frequens, in N. To. sollemnis est⁶⁾ eadem a Polybio saepe adhibetur.⁷⁾ E. Luciano satis habeo apponere haec exempla: λεπτός ἄγαν τοῖν σκελοῖν navig. 249; ἀξυνέτους δὲ τῇ γνώσει adv. indoct. 103; λαμπρός τοῖς ἄλλοις ibid. 107.⁸⁾

Ad significandum locum poetarum atque posterioris aevi scriptorum more simplex dativus ponitur⁹⁾ 593 ἔλκος τῷ μηρῷ εἶχον 593; huic pravo usui Atticistas obtemperasse negat Schmidius IV 627;¹⁰⁾ de papyris vid. Moultonium in the classical Review 1901 p. 438 B; apud Heliodorum hoc exemplum notavi V, 6, 22 τῷ σπηλαίῳ κρύπτειν ἑαυτούς.

De dativo verbis adiuncto: Verbum κελεύω insequitur dativus 616 τὴν τιμὴν κελεύει τῶν διοικητῶν τιμὴ καταβαλεῖν. Quae structura in soluta Atticorum oratione rarissima apud scriptores

¹⁾ cf. Trunk l. l. p. 19 et adnot. 1; Kälker, Quaestiones de elocutione Polybiana, Diss. Leipzig 1880, p. 279.

²⁾ Krüger 52, 5, 2: „sehr selten in attischer Prosa“.

³⁾ W. Schmid IV 465, 629; Bläß 136, 8.

⁴⁾ Funk über Demosthenes l. l. p. 580.

⁵⁾ Krüger 48, 15, 4; Bernhardt, Wissensch. Synt. p. 118.

⁶⁾ Johannessohn p. 69; F. Völker, Papyrorum Graecarum syntaxis specimen, Bonn 1900, p. 12; Radermacher 99; Bläß 119 sqq.

⁷⁾ J. Stich, De Polybii dicendi genere (= act. sem. Erlang.) 1881.

⁸⁾ alia congestit A. Baar, Wiener Stud. VIII (1886) p. 73 sq.

⁹⁾ Kühner-Gerth II 441; W. Schmid IV 627.

¹⁰⁾ in Luc. Nigr. 53 pro τοιαύτῃ ἐσθῆτι θεωμένους cum Schwidopio (l. l. I 11) ἐν τοιαύτῃ . . . scribendum est.

κοινῆς διαλέκτου crebra est;¹⁾ eandem bis apud Luc. cognovi: in dial. mort. 329 et in somnio 5 ἐκέλευσέ μοι . . . verum accusativus in asino ponitur 580 κελεύει με προσάγειν . . .

Verbo ἀγγέλλω non dativus additur ut assolet apud Atticos, sed praepositio πρὸς sq. acc. ἀγγέλλει πρὸς με ἡ II. 580. In vulgari enim sermone persaepe praepositiones casuum vicem explent;²⁾ apud Luc. simile exemplum vidi in Hermot. 813 ὑποδύομαι εἰς τὴν θάλασσαν.

γ) De accusativo.

Hic casus cotidiano sermone non solum paene integer est retentus, sed fines eius provinciae etiam sunt prolati.³⁾

Accusativus temporis obvius est 603 καὶ τὴν νύκτα ὄλην ἐλθόντες 609 συχνὰς ἡμέρας διατρίψαντες.

Accusativus obiecti interni (sive „Acc. des Inhalts“) ἀγωνίζεσθαι νυκτερινούς ἀγῶνας 579; ἐρᾶν ἐρωτας ἀνθρωπίνους 602; τολμᾶν τόλμημα γενναῖον 592 eadem locutiones apud Luc. quoque deprehenduntur: κάλλιστον ἀγῶνα ἀγωνίζεσθαι Tox. 517; Bis acc. 833; οἱ τοσοῦτον ἐρωτα ἐρῶσι Char. 505; Scyth. 864; μέγα τόλμημα τολμᾶσαι Tox. 510; contra dativus adhibetur 596; ἀμείβεσθαι ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ 603; ἀποθνήσκειν θανάτῳ οἰκτίστῳ. Hic usus neque Atticis neque N. Ti. scriptoribus repugnat.⁴⁾ e Luciano Baarius decem similia exempla profert.⁵⁾

Accusativus obiecti externi qui appellatur 569 ἄγειν τὴν ἀγέλην; 603 φέρειν φορτίον 610 στρέφειν στρόμβον 625. In hoc accusativo usurpando, qui non solum ab Atticis frequentabatur, sed etiam in vulgari omnium temporum florebat sermone, huius libelli auctor nulla re differt a Luc.⁶⁾

Accusativus viae: ἐπορευόμενῃ οὖν τὴν προκειμένην ὁδὸν 568, 570, 598, 603, 610, 611 at dativus ponitur isque recte⁷⁾ ἀτρέπτῳ ὁδῷ φεύγειν 584 ut in Luc. Timone 5 ὁδῷ βαδίζων et de merc. cond. 25.

¹⁾ Krüger 48, 7, 10; Kühner-Gerth § 423 adn. 7; Stallbaum ad Plat. rem publ. p. 396 A; W. Schmid I 334; Bläß 112; de papyris v. Brinkmann, Rhein. Mus. 65 p. 150; Vogeser 29; Krumbacher, Studien zu den Legenden des hl. Theodosius p. 276; Wilke-Grimm s. v.

²⁾ Radermacher p. 112; Krumbholz, De praeposit. usu Appiano p. 7, 10; Vogeser p. 25 sq.; Menand. Periceiron. 77 πρὸς μὲ ἀπήγγελλας ed. Koerte.

³⁾ Radermacher p. 98.

⁴⁾ Krüger 46, 5, 3; Aeschyl. Agam. 1517 ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων; Bläß p. 121; Radermacher p. 106.

⁵⁾ l. l. p. 65.

⁶⁾ Krüger 46, 5, 3; Thucyd. II, 98.

Posteriore aetate nudus accusativus ad viam significandam nullorum fere nominum nisi paucorum adiectivorum feminini generis saepissimeque *μακράν*, quod etiam in libris LXX et in N. To. usitatum est, usurpari solebat.¹⁾ Eandem formam in as. repperi 624 *μακράν ἀπελθὼν* et in Luc. Gallo 749 *οὐ μακράν δὲ καὶ οὗτος οἰκεῖ*.²⁾

Accusativus modalis: Adiectivorum (vel pronominum neutri generis modalem vim exhibentium haec genera distinguo

1. adverbiorum loco usurpata α) singularis numeri; *τοὺς δὲ τέλεον ἀπώλεσε* 572, 614; *ἤρξετο . . . ἐφ' ᾧ τοσοῦτον* (= οὕτως) *γελῶσιν* 615; β) pluralis numeri *πολλὰ ἐφίλει* = (πολλάκις) 622; *πάντα ἔκλαε* 589 = nihil faciebat nisi ut fleret³⁾ *ὄνον . . . πάντα καταπίπτοντα* 590 item 582, 600

2. pro accusat. obiecti interni adhibita α) cum verbis videndi coniuncta: *φοβερόν ἔβλεπε* 589; β) cum verbis sonandi *μέγα καὶ ἡδιστον ἀνακαγχάσασα* 575; *μέγα ἀναγελῶν* 578; *κρώξασα δεινὸν* 581; *μέγιστον καὶ εὐφρονότατον ἐβόων* 584; *σαρδάνιον γελῶντες* 592; *μέγα ὀγκησάμην* 606; *ἄσβεστον ἐγέλων* 613; *μέγα ἐν γέλωτι ἀναβοήσας* 615; *δεινὸν ἐπεθορύβησαν* 622; γ) cum aliis verbis: *ὁξὺν προσέπιπτε* 600; *ἀπαλὸν προσμειδιῶσαν* 615.

Hunc usum inter Atticos poetarum maxime proprium, qui tamen ne in soluta quidem oratione plane deest,⁴⁾ atticismum putandum esse Schmidius IV 612 asseverat.

Nec minus saepe occurrit accusativus relationis qui in N. To. rarissimus est⁵⁾ numquam tamen apud Graecos plane exolevit hodieque in cultiore saltem sermone aliquando in usu versatur⁶⁾ *τοῦνομα* 268; similiter 581, 582, 586, 589, 607, 610, 613, 618, 619, 623, 623. De Luciano Baarius hoc statuit⁷⁾: „Die Fälle dieser Art sind so mannigfaltig und zahlreich, daß man nicht umhin kann, auch für diese Ausdrucksweise eine besondere Vorliebe des Schriftstellers anzunehmen“.

De accusativo e verbis pendente.

Atticorum ratione accusativus adicitur α) verbo *ἀμφιέννυμι*; *στρατιώτον στολήν ἡμφιεσμένος* 611 similiter in Nigr. 11 *ἡμφιεσμένος*

¹⁾ W. Schmid IV 609; F. Völker l. l. p. 8; Krebs, Präpositionsadverb. II 38.

²⁾ W. Schmid I 275.

³⁾ cf. Jacobs ad Ach. Tat. VII 16 p. 168; Rohde, Griech. Rom. 399, 1; Quint. Smyrn. III 426.

⁴⁾ Kühner-Gerth II 315, 15; Krüger p. 161, 3—7; Plat. rep. p. 285 A. Xenoph. memorab. IV 2, 2; Plat. soph. 232 E, legg. 705 E. rep. 519 A.

⁵⁾ Radermacher 99; Bläß 119 sqq.

⁶⁾ Mullach, Gramm. der griech. Vulgärspr. p. 327, 29, 337.

⁷⁾ l. l. p. 68.

χρονσίδας a N. To. haec structura abhorret.¹⁾ β) verbo *ποιεῖν*; *τί ποιοῦμεν τὴν δραπέτην*. 593 N. Ti. scriptores dicunt *ποιεῖν τι ἐν τινι*, *εἰς τινα*, *τινι*.²⁾ γ) contra Atticorum usum³⁾ verbo *καταρῶμαι* 596 *κατηρώμην τὴν Π.* aequè verbo *ἔπομαι ἔπεται τὸ φεῦγον* 619 contra ter dativus *τοῖς δὲ λόγοις τούτοις τὸ ξύλον εἶπετο* 593, 600, 604. Inde ab altero p. Chr. n. saeculo in sermone vulgari accusativus saepenumero pro dativo ponitur.⁴⁾ E Luciano haec afferam exempla Prom. 4 *καταχράομαι τὴν σχολὴν* de paras. 871 *προσπίπτων τὸν Ἀχιλλέα*.

δ) De vocativo (et nominativo).

Cuius loco apud Atticos etiam nominativus in usu est, sed in sermone vulgari studio quodam vocativi formae praeferuntur.⁵⁾ In asino una nominativi forma legitur 592 *ὦ καλὴ κάγαθὴ παρθένος* vocativi formas quattuordecim numeravi.

Attici vocativo particulam *ὦ* praeponere solebant,⁶⁾ posteriores numquam fere nisi cum animi aliquem motum volebant exprimere; in asino ut apud Lucianum interiectio plerumque addita est 570, 571, 571, 574, 573, 576, 577, 578, 579, 579, 582, 584, 592, 594, 594, 604, 606; at abest 572, 582, 591, 592, 601, 607; item apud Luc. *μῆτερ* dial. meretr. 293; dial. deor. 234; dial. mort. 456, 457; dial. mar. 304 sqq.

Pro vocativi forma etiam Atticos interdum sermonem cotidianum secutos nominativum cum articulo coniunctum adhibuisse iam pridem dispectum est tum cum subiecto adiungitur appositio,⁷⁾ sed apud κοινῆς scriptores hic usus latius manavit.⁸⁾ In asino haec exempla notavi *ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστής* 578; *καὶ ὕδαρ ὅλος ἔστι σοι ὁ ἀνταγωνιστής* 578 apud Luc. *σὺ δὲ πρόσθι ἡ Ἀθηνᾶ* deor. dial. 263; *τί οἰμώξετε ὦ μάταιοι καὶ μάλιστα ὁ φιλόσοφος σὺ* dial. mort. 374; *σὺ παιδίον ὁ Ἐρως, ὅς . . . εἰ* deor. dial. 206.

¹⁾ Bläß 95 adn. 3.

²⁾ Bläß p. 125.

³⁾ Bläß p. 92; Radermacher 98; Hatzidakis 220 sqq.

⁴⁾ Dieterich, Untersuchungen 150; Völker l. l. 6 sqq.; Krebs, Zur Rektion der casus in der späteren historischen Graecität 1885 p. 13 sq.; Thurmayer l. l. p. 7; Fritsch p. 21; Sophocles greek lexic. p. 44.

⁵⁾ Radermacher 42; Bläß 89; Johannessohn 14.

⁶⁾ J. A. Scott in the American Journal of Philology vol. XXVI 32—43; Kühner-Gerth § 357, 4.

⁷⁾ Bernhardt 67; Kühner-Gerth I 46; Aristoph. ran. 521; Xenoph. anab. I 5, 16.

⁸⁾ Buttmann § 129, 5; Bläß p. 89; J. Wackernagel, Über einige antike Anredeformen 1912 p. 8 sqq.

ε) De locativo.

Locativum in sermone vulgari paene desitum¹⁾ usurpari Atticistas valde adamasse affirmat Schmid IV 585. E papyris Moultonius exemplum affert²⁾ *Ἐλευσίνι*. In asino locativos in -ι duos inveni *χαμαί* 601, 606, 607; *οἴκοι* 572, 594 hic in N. To. deest; in -δε unum: *οἴκαδε* 573, 595; frequentatur vero ut a Luciano suffixum locativum -θεν³⁾ quod in soluta quidem Atticorum oratione multo rarius occurrit: *πύργωθεν* 574, 592, 595; *ἔξωθεν* 583, 608, 615; *χαμόθεν* 599; *οἴκωθεν* 568; *ἄνωθεν* 598, 599, 613; *κάτωθεν* 622; *ἐντεῦθεν* 607; *ἐκεῖθεν* 586; *ἐνδοθεν* 591; *ὀπισθεν* 584, 599, 600; *ἄλλωθεν* 602; *ἔωθεν* 594, 611, 617.

ζ) De casuum in designando loco confusione.

α) accusativus pro dativo ponitur 568 *οἰκοῦντα ἐς τὰ Ὑ, εἴσω κατέθεντο* 618 contra *ἐνδον κατέθεντο* 588, 589.

β) vice versa dativus pro accusativo: *πέμπει παρ' ἐμοί* ... 570.

Cuius confusionis apud ipsos Atticos vestigia reperiuntur; exempla quaedam collegit L. Cohn l. l. LIII, Rehdantz ad Xenoph. anab. VII 3,5 et VIII 7,32; sed multa maiora incrementa cepit in sermone vulgari⁴⁾ (Moer p. 289 *ποῖ Ἀ, ποῦ κοινόν*) ac ne Atticistae quidem ea abstinuerunt.⁵⁾ Lucianea haec sunt documento exempla: *ἦκε παρὰ σοί* dial. mort. 418; *φοιτᾷ παρὰ σοί* dial. meretr. 305; alia enumerat Schmidius I 236. Hodie praepositio *εἰς* vulgo pro *ἐν* usurpatur.⁶⁾

δ) De comparationis gradibus.

α) De positivo.

Vis positivi sicut apud Atticos augetur voculis *δεινῶς* 597, 601; *μάλα* 609; *πάνν* 614, 580; *σφόδρα* 589, 613,⁷⁾ haec consuetudo positivi vim meris adverbii augendi Luciani maxime propria est.⁸⁾

¹⁾ Moer p. 25 *Ἀθήναζε Ἀ, ἐξ Ἀθηνῶν Ἐ, θύραζε Ἀ, ἐξω Ἐ* p. 171.

²⁾ In the classical Review XV 438.

³⁾ Du Mesnil l. l. p. 40.

⁴⁾ Mullach l. l. 380; Hatzidakis 220sq.; Robertson 46; Blas 124.

⁵⁾ W. Schmid I 91sq., 236; II 42sq.; III 58sq.; IV 60sq. Bieler, De parasito p. 14.

⁶⁾ Thumb, Handbuch der neugriech. Volksspr. 120; A. Deißmann, Bibelstudien, Marburg 1895, p. 113sq.

⁷⁾ Schanz, Beiträge IV 3 p. 168.

⁸⁾ Sommerbrodt, Ausgewählte Schriften zu de hist. conser. 8 u. Gall. 2; Funk de Demonacte p. 572.

Positivi loco apud κοινῆς scriptores persaepe comparativus legitur,¹⁾ in asino numquam.

β) De comparativo.

Comparativum superlativi numero positum id quod in sermone vulgari saepe deprehendas (in der Volkssprache kann der Komparativ ganz allgemein die „Funktionen des Superlativ übernehmen“²⁾) in asino non reperias. Ex Heliodoro exempla affert Fritsch p. 23.³⁾

Augetur comparativi vis quemadmodum apud Atticos voculis *καί* 608; *ἔτι* 624 nullo loco voculis *πάνν, μᾶλλον κοινῆς διαλέκτου* propriis,⁴⁾ Lucianea exempla conquisivit Schmidius I 239.

γ) De superlativo.

Ad superlativum qui in N. To. et in papyris omnino rarus est,⁵⁾ interdum accedunt voces, quae cum eius vi ac natura pugnent ut *λίαν* 623; *δεινῶς* 568; *δοσος* 588 *πλείστα δσα* contra ad Atticam consuetudinem eiusmodi particulae omittuntur 570 *ὁ μὲν φίλτατος ἐμοί ... καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξοχώτατος* 594 *θάνατον δὲ αὐτῇ τὸν ἀλγεινότατον καὶ μακρότατον* 603; 610 *φορτίον βαρύτατον* 614 *τὰς καλλίστας τῶν μερίδων*, ceterum apud ipsos Atticos hic illic vox *μάλιστα* superlativo apponitur.⁶⁾ In sermone vulgari particulae *μάλιστα* *πάνν, λίαν* frequenter superlativo addebantur.⁷⁾ Ac Lucianus quoque huic usui aliquotiens obtemperavit.⁸⁾

ε) De proxominibus.

α) De demonstrativis.

Pronomen οὗτος saepe epanaleptice ut aiunt usurpatur ad recipienda nomina antecedentia 591, 598, 599, 601, 602, 618; *καὶ ταύτη* 573; *καὶ ταύτην* 595; *οὗτοι* 586, 602, 604, 610; *καὶ*

¹⁾ Mullach 178; Moulton 122; Blas 144; Witkowski, Epistulae privatae Graecae 1911 p. 151.

²⁾ Radermacher p. 56; cf. etiam Moulton 124; Blas 143; Reinhold 60; Krumbacher, Studien zu Romanos, in Sitzungsber. d. Kgl. Bayr. Akad. d. Wiss. 1899 vol. II p. 230; Vogeser p. 20.

³⁾ inducendum est exemplum a Schmidio I 238e Luc. allatum, cum de duabus partibus sermo sit.

⁴⁾ Radermacher 58; Winer-Schmiedel 214sq.

⁵⁾ „Der Suplat. ist im N. T. wenig gebräuchlich, wenn er vorkommt, dient er als Elativ = in hohem Maße“; Robertson l. l. p. 48; Moulton, Classical Review XV 439B „the immense majority of superlative forms are elative“.

⁶⁾ Schanz l. l. IV 3 p. 71sq.

⁷⁾ Bernhardt 434; Schmid III 61; Reinhold 61; Thurmayer l. l. 8; Hürth, De Greg. Nazianzeno 1907 p. 81.

⁸⁾ W. Schmid I 238.

οὔτοι 588, 602, 581, 619; καὶ ταῦτα 574 item οὕτως post participia 595, 611; καὶ οὕτω 568, 570, 600 item ἐκείνος adhibetur 588. Qui usus iam antiquitus exstat¹⁾ nec deest in N. To.²⁾ Apud Lucianum plurima exempla inveniuntur (Schmid I 239 sq.).

Pronomen ὅδε, quod in sermone cotidiano sensim intercidit³⁾ (de N. To. v. Blaß p. 37 „das seltene ὅδε ist auf die Formel τάδε λέγει beschränkt“ et p. 137) a posterioribus scriptoribus crebro perperam est ascitum. In asino Attico more⁴⁾ ea significat, quae loquentis oculis vel animo proxime obversantur 579 μὰ τὴν κεφαλὴν τὴν σὴν καὶ τήνδε τὴν μακαρίαν εὐνήν, 579 οἶμαι δὲ καὶ σὲ οὐκ ἀπείρως ἔχειν τῆσδε τῆς τέχνης (i. e. artis de qua loquor). Lucianum pronomen ὅδε ad priora verba referre numquam legisse mihi videor.

β) De possessivis.

Adiectivorum ἴδιος et οἰκεῖος apud κοινῆς scriptores saepe in locum pronominis possessivi tertiae personae substitutorum⁵⁾ in asino nullum vidi exemplum. Ex inscriptionibus Atticis primi a. Chr. n. saeculi exempla affert Meisterhans p. 235, e papyris Moultonius.⁶⁾

Pro pronomine reflexivo vulgaris potissimum sermonis ratione genetivus possessivus pronominis αὐτοῦ legitur⁷⁾ 612 τὸν μὲν κῆπον αὐτοῦ συνεργῶ τιμὴν ἐπέδωκε (codices consentiunt). Hic usus Lucianeis quoque exemplis illustrari potest; Alex. 250 πᾶν γὰρ ἐδεδίει τὸν Ἐπίκουρον ὥς τινα ἀντίτεχνον . . . τῆς μαργαρίτας αὐτοῦ item Alex.; dial. deor.; Nigr. 73. Apud Atticos eius generis exempla perrara sunt, cf. Plat. Lach. 179 c αἰτιώμεθα τοὺς πατέρας ἡμῶν, Thuc. VII 48, 1 ἐνόμιζον πονηρὰ σφῶν τὰ πράγματα εἶναι apud Ach. Tat. hoc vidi (p. 50, 11) ἥ δὲ ἀναστᾶσα ᾤχετο εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς.

¹⁾ Krüger 56, 12, 4.

²⁾ Winer-Schmiedel p. 218.

³⁾ Dieterich, Untersuchungen 197; Radermacher 62; Hatzidakis 293; Winer-Schmiedel p. 215.

⁴⁾ Kühner-Gerth II 660.

⁵⁾ Dyroff, Zur Geschichte des Pronom. reflex in Schanz's Beitr. III 184; A. N. Jannaris, An historical greek grammar 1909 § 1416; Schmidt, De Ios. 369; Usener, Der hl. Theodos. p. 123; Krumbacher, Stud. zu Romanus 229; Blaß 172; W. Schmid I 82, 228 II 20, III 67, IV 69.

⁶⁾ classical Review XV 440.

⁷⁾ Buttmann § 127, 14; Vogeser p. 20: „fast auf jeder Seite dieser Schriftsteller findet man Beispiele dafür, daß αὐτός das Reflexivpronomen vertritt“, Winer-Schmiedel 206; Dieterich l. l. 194; Burkhard zu Nemesius in Wiener-Studien XXX (1908) p. 48.

γ) De pronomine relativo.

Pronomen ὅσος apud scriptores posteriores in simplicis relativi notionem abiit.¹⁾ Atticorum fines non egrediuntur haec exempla²⁾ καὶ τᾶλλα δὲ ὅσα . . . πάντα εἶχε 581, 587, 603 verum haec θριδάκων μὲν καὶ ξαφανίδων καὶ σελίνων ὅσα ὠμὰ ἐσθίει ἄνθρωπος 585, τὰ μὲν γὰρ ἄλλ' ὅσα πείσεται 595; πολλὰ ὅσα 621. De Luciano videas Schmidium I 281.

Pronomen ὅστις, quod in papyris et in inscriptionibus privatis raro,³⁾ in N. To. in nominativo tantum in usu est,⁴⁾ posterioris aetatis scriptores ut sunt longiorum formarum amantes ex Ionicorum consuetudine⁵⁾ simplicis relativi loco adhibent. Apud Atticos scriptores hic usus rarissimus est.⁶⁾ Ex asino habes hoc exemplum καὶ τινα τῶν γυναικῶν ἥτις κατεκέκρυτο 620 apud Luc. similia legi αἰτιῶ τοίνυν τὸν Μενέλαον ὅστις ὑμᾶς . . . ἤγαγεν dial. mort. 410; καὶ ἦτοι μειράκιον αὐτοῦ ὅτι ἐπείρασας de merc. cond. 699; generali vi instructum est 573, 585, 590.

Copulationis relativae memoria apud Graecos sane multo rarioris quam apud Romanos ne post Atticam quidem aetatem exstincta est, immo vero eius usus modum quondam adhibitum excessit;⁷⁾ in asino semel exstat 607 ὅς δεδιώς . . . (cf. Luc. Alex. cap. 59 s. f.).

Pronomen relativum in interrogativis sententiis indirectis apud posteriores scriptores⁸⁾ et in papyris⁹⁾ saepe pro interrogativo positum in hoc libello nusquam eo munere fungitur. Ex Atticistarum numero Schmidius e Philostrato demum exemplum affert.¹⁰⁾

In exclamationibus pronomen relativum usurpatur (Kühner-Gerth II 439) non interrogativum ut in N. To. ὥς εὐρύθμως . . . 573 (Blaß 61, 263; Winer-Schmiedel p. 242).

δ) De pronomine indefinito.

Pronomen indefinitum quo rarius posteriore aetate factum

¹⁾ W. Schmid III 68, IV 611, I 129 sq., 289, II 135 sq.

²⁾ cf. Plat. rep. X 596 E; Thuc. VII 3, 4.

³⁾ Moulton, Neutestamentl. Gramm. p. 310; Radermacher p. 62.

⁴⁾ Blaß 176.

⁵⁾ Böhner l. l. 32; W. Schmid IV 70; Müller, De Telete p. 30; Fritsch 25; Vogeser 21; Winer-Schmiedel p. 235 sq.

⁶⁾ Krüger 51, 8, 3.

⁷⁾ Thurmayer l. l. p. 8; W. Fritz, De Synesio p. 97.

⁸⁾ W. Schmidt, De Ios. 369; Winer-Schmiedel § 24, 4; Blaß p. 171 sq.; Moulton, Gramm. des N. T. 148 sq.; classical Review l. l. 441.

⁹⁾ W. Schmid IV 70; ex Heliodoro unum locum affert Fritsch 26; aliter interpretandus est is locus, quem W. Schmidt (De Ios. eloc. p. 365) attulit e Luciano (somm. 725).

erat¹⁾ — in N. To. bis adiectivis adicitur, saepe eius loco numerale *εἷς* in usu est²⁾ — eo frequentius ab Atticistis usurpabatur³⁾ idque ita ut modo Atticam consuetudinem secuti illo notionem certis finibus non circumscriptam significarent, modo antiquum usum etiam amplificarent.⁴⁾

In asino Attico more indefinitum coniungitur, α) cum substantivis 569, 570, 571, 580, 584, 586, 587, 605, 615, 620, 621, 622; β) cum adiectivis *ἦν δέ μοι πατρικόν τι συμβόλαιον* ... 568; *κομψόν τι* 607; *καινοτερόν τι* 608; *μέγα τι ἀγαθόν* 624; γ) cum pronomibus vel pronominalibus *ἄλλο τι*⁵⁾ *θηρίον* 583; *ἄλλος ἄλλοθεν* 617; *οὐδέν τι* 619. Haec pronominis *τις* usurpandi ratio ne ab elegantioribus quidem *τῆς κοινῆς* scriptoribus videtur prorsus aliena esse;⁶⁾ de Luc. cf. Schmid I 293; Funk l. l. 571.

ε) De adiectivis pronominalibus.

Pronomina *ἄλλος* et *ἕτερος* in N. To. promiscue adhibentur⁷⁾ item 591 *τὰ δὲ ἕτερα τῶν σκευῶν*. Ne Lucianum quidem has voces semper recte discernere manifesto apparet ex his: *ἕτερόν τι* Pseudo-soph. 580; Icaromen. 775 dial. meretr. 299, 311 sqq.

φ) De articulo.

In articulo vel adiciendo vel omittendo scriptores iam primi p. Chr. n. saeculi magna licentia usos esse dicit Schmid III 64; eadem negligentia deprehenditur etiam in papyris.⁸⁾

Ex asino haec memoratu sunt digna:

α) articulus praeter necessitatem ponitur in locutione *ὥς τὸ εἰκὸς* quae a Luc. frequentatur.⁹⁾

2. ad nomen praedicativum 597 *τοῦτο δὲ ἦν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμῶν κακῶν* similiter in vit. auct. 557 *τῆς σοφίας τί τὸ κεφάλαιον*; tyrannicid. 152 *καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν ἔργων τοῦτο ἐστὶ* eunuch. 356 *καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη τοῦ σκέμματος τοῦτο ἐτύγχανεν* ὄν de luct. 934.

¹⁾ Hatzidakis, Einleitg. 207 sqq.; Dieterich 202; Bruhn im Rhein. Mus. 49 p. 168 sqq.

²⁾ Radermacher 63, item in Luc. dial. mar. 296.

³⁾ Schmid I 55, 136, II 157, III 68, IV 72.

⁴⁾ W. Schmid III 68, IV 611, apud Agathiam in qualibet fere pagina illud legi dicit Reffel l. l. p. 9.

⁵⁾ cf. Krüger ad Thuc. VII 57, 1.

⁶⁾ W. Schmid I 293 infra, IV 611.

⁷⁾ Blas 183; Buttmann § 127, 33; W. Schmid, Wochenschrift f. kl. Philol. 1899 p. 545.

⁸⁾ F. Völker, Syntax der griech. Papyri (I der Artikel), Münster 1903, p. 15 sq.; de Philone v. Cohn l. l. LI.

⁹⁾ cf. Funk l. l. p. 580; cf. etiam Schömann ad Isaei or. 8, 4.

Qua in re permultum in sermone communi videtur peccatum esse.¹⁾

3. ad Platonis consuetudinem articulus dupliciter ponitur 617 *τὰ παράδοξα ἐκεῖνα τὰ ἐν ἐμοὶ παίγνια* cf. Plat. conviv. 213 E *τὸ παρὸν τοῦτ' ἐστὶ τὸ σκέμμα* rep. III 407 B; legg. 706 A; Gorg. 502 B item in Luc. Hermot. *ὁ σὸς φίλος οὗτος ὁ Ἐρμότιμος*.

β) deest articulus 1 in nominibus propriis ut nonnumquam apud Atticos²⁾ *τῇ Ἰταλῶν φωνῇ* 611 item in Luc. Eunuch. 356 *ἐκ Κελτῶν* deor. dial. 247 *ἐπ' Ἰνδόν*; Hermot. 743 sqq.

2. in abstractis, ad quae ne Attici quidem eum semper ponebant³⁾ 590, 597, 603 sqq.; contra non desideratur 570, 574, 575, 579, 582, 589, 592, 618, 620.

3. in terrarum nominibus⁴⁾ 568 *εἰς Θετταλίαν* 613 *ἐν Μακεδονίᾳ*. Apud Isaeum nomina terrarum articulo carere solent,⁵⁾ rarius desideratur articulus in N. To.⁶⁾ E. Luc. haec exempla mihi praesto sunt *ἐν Ἀσίᾳ* adv. indoct. 105; *ἐς Αἰγυπτίον* dial. mar. 305.

4. non plane contra Atticorum morem⁷⁾ in adiectivo *μέσος* 603 *ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἐστώς* similiter in Bis. acc. 811 *ἐς μέσην ἐσπέραν* (cf. Hom. Od. β 37 *στῇ δὲ μέσῃ ἀγορῇ*).

5. post praepositiones ut apud Atticos et in N. To. 578 sqq.⁸⁾ Lucianea exempla enumerare vix operae pretium est.

6. quibusdam locis attributivum adiectivum articulo praeditum insequitur nomen sine articulo praepositum 583 *ὕπνος ὁ γλυκύς* 594, 596. Haec dicendi consuetudo apud Atticos quoque reperitur, maxime vero *κοινῆς διαλέκτου* propria est.⁹⁾ E Luc. satis habeo commemorasse dial. mort. 382 *στρατιώταις τοῖς μαχιμωτάτοις*.

Plerumque autem articulus cum ad substantivum tum ad adiectivum adicitur 570, 575, 582, 588, 599, 600, 607 sqq.; eandem rationem Lucianum quoque inisse e quovis libro facile cognoscas.

γ) de articulo pronominis loco usurpato. Creberrime articulus ut pronomem adhibetur¹⁰⁾ 568/69 sqq. formae *ἃ μὲν* — *ἃ δὲ* pro *τὰ μὲν* — *τὰ δὲ* ponuntur 591. Quae obsoleta articuli

¹⁾ Radermacher p. 93; Hindenlang, Sprachl. Untersuchungen zu Theophrasts botanischen Schriften 1910 p. 62; Deißmann, Licht vom Osten p. 152 sq.

²⁾ Krüger § 50.

³⁾ ibid. § 50, 3, 4; B. A. Gildersleeve, Syntax of classical Greek II p. 258 sq.

⁴⁾ Hindenlang p. 62 sq.; W. Schmid IV 64.

⁵⁾ Lincke, De Isaei elocut. 1884 p. 10.

⁶⁾ Blas p. 155; Müller, De Telete p. 30.

⁷⁾ Krüger p. 50, 11, 6; Gildersleeve l. l. p. 299.

⁸⁾ Kühner-Gerth p. 522 sq.; Blas p. 161; Gildersleeve l. l. p. 259.

⁹⁾ Kühner-Gerth II 613 sqq.; Thuc. I 25, 5; Radermacher p. 93.

¹⁰⁾ Kühner p. 50, 1, 3.

forma plerumque in N. To.¹⁾ saepe a Polybio, numquam ab Atticis usurpatur nisi rarissime in casibus obliquis.²⁾ Lucianus eum dicendi usum reprehendit ille quidem, verum nihilo secius ipse ab Attica regula aberravit.³⁾ Contra Attica forma in asino comparet 575 τὰ μὲν — τὰ δέ.

Sententia relativa articulo instructa vicem nominis obtinet 615 καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ τῶν ὅσα μὴ δυνατόν . . . καταφαγεῖν. Quae structura inter Atticos a Platone praecipue adamata⁴⁾ ab elegantioribus τῆς κοινῆς scriptoribus minime abest. Atticistarum exempla profert Schmid I 93, II 46, III 63, IV 63.

δ) De articulo praedicativo.

Collocatio illa praedicativa, quae a Schmidio IV 613 in atticis numeratur, sed ne in vulgari quidem sermone prorsus est oblitterata, id quod e paucis N. Ti. locis cognoscas,⁵⁾ Luciani stili maxime propria est⁶⁾: „Charakteristisch für die Sprache Lucians ist ferner die häufig wiederkehrende prädikative Stellung des Adjektivs. Beispiele sind in jeder Schrift zahlreich vorhanden“. In asino haec vidi exempla: ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ 582; αὐτοσχεδίῳ τῷ λουτρῷ ἐχρήσαντο 588; ἀθρόα τῇ χειρὶ 610; ἐπανόουση τῇ τριχί 614;⁷⁾ πολλοῖς τοῖς φιλήμασι 619.⁸⁾

2. De verbo.

a) De genere.

α) De activo.

Pro medio genere, quod post quartum a. Chr. n. saeculum e sermone cotidiano evanescere coepit⁹⁾ — in vulgari huius aetatis sermone nulla iam superest medii forma¹⁰⁾ semel adversus Atticum usum activum legi¹¹⁾ 611 σπᾶ τὴν μάχαιραν contra recte medium 608 ξίφῃ ἐσπάσαντο. De Luciano conferas Schmid. I 239.

¹⁾ Blaß p. 147.

²⁾ Krüger p. 50, 1, 5; Aristotelis exempla congegit Bonitz in indice p. 352b 10.

³⁾ W. Schmid I 111.

⁴⁾ Krüger p. 50, 1, 2.

⁵⁾ cf. Buttmann § 125, 5; Winer-Schmiedel p. 186.

⁶⁾ Bieler, De paras. p. 19; cf. Sommerbrodt, Ausgewählte Schriften I p. 4; Guttentag, De Toxaride p. 44 sq.

⁷⁾ Krüger 50, 11, 3.

⁸⁾ Kühner-Gerth p. 468, 11 s. fin.

⁹⁾ Radermacher p. 120; Wackernagel, Hellenistica p. 9; Vogeser 18; Schwidop l. l. spec. I 13; Hatzidakis, Einleitung 167; Witkowski 151; Thumb, Neugriech. Volkssprache p. 69.

¹⁰⁾ Thumb, Neugriech. Volkssprache p. 69.

¹¹⁾ Blaß p. 118; Stephan. thesaur. s. v.

β) De medio.

Apud Atticos nequaquam cuiuslibet verbi medium in usu fuisse satis constat.¹⁾ Quod quo magis in sermone communi rarescebat,²⁾ eo frequentius grammaticis auctoribus³⁾ usurpabatur a scriptoribus Atticae elegantiae studiosis, ut fieri non posset, quin mediorum numerus summopere augeretur.⁴⁾

In asino nonnullis locis activo medium praefertur ubi Attici utroque genere utuntur⁵⁾ velut προορᾶσθαι 608; ἐπιδείξασθαι 620.

Aliis locis eorundem verborum et activum et medium legitur ut σκοπεῖν 580, 584, 594; σκοπεῖσθαι 585, 615, 623; ἐννοεῖν 583; ἐννοεῖσθαι 591, 619; παρέχω 579;⁶⁾ παρέχομαι 576; περιβάλλω 623; περιβάλλομαι 619.

Haec generum commutatio, cuius iam Isocratem amantem fuisse explicat C. Schwabe, a posterioribus elegantia Attica esse existimabatur (cf. Schmid III, 71; Schwabe, De dicendi genere Isocrat. p. 28; Longin. rhet. p. 308, 21).

Pro activo falso medium ponitur in his εὐπορεῖσθαι 571 (item in Bis acc. 825). ἀσχολεῖσθαι 585 (item in Hermot 823; de domo 200); διακονεῖσθαι 620 (item in dial. deor. 213, 221, 276; Philops. 61; Char. 488; Icaromen. 775; dial. mort. 454) ἐνσκενάζεσθαι 605.

Futurum medii loco passivi adhibitum pro atticismo habendum esse affirmat Moeris p. 334: τιμῆσεται Ἀ. τιμηθήσεται Ἐ. Idem dicit Radermacher p. 65; „Als Zeichen gelehrter Bildung hat die Anwendung des medialen Futurs in passivem Sinn zu gelten; sagen die Attikisten ἡττήσομαι, so ist ἡττηθήσομαι für die κοινὴ Regel“. In asino repperi hoc exemplum: δπηθήσομαι 600.

γ) De passivo.

Pro medio passivum legitur ut saepe in communi sermone (W. Schmid IV 599) 608 κοιμηθήσεσθαι ἔμελλον contra recte κοιμήσῃ 570 (cf. Veitch l. l. p. 336) item in Luc. dial. deor. 212 κοιμηθησόμενος contra 211 ibid. κοιμήσομαι alia quoque eius generis forma utitur Lucianus in navig. 269 ἐναντιωθησόμενος.

¹⁾ Krüger 52, 10, 9.

²⁾ Wackernagel p. 9; Hatzidakis 193 sqq.

³⁾ Moeris p. 253 οὐκ ἐπράττον Ἀ. οὐκ ἐπραττες Ἐ.

⁴⁾ Schmid IV 616 sqq.; Schmidt, De Ios. 446; Hatzidakis l. l.

⁵⁾ Krüger 52, 8, 2; Kühner-Gerth II 102, 105.

⁶⁾ Lucianus huius verbi activo et medio promiscue utitur (Sommerbrodt ad Gall cap. 13 et ad Icaromen. cap. 16).

b) De temporibus.

a) De singulis temporibus.

Praesens historicum quod ab auctore eius qui *περὶ ὕψους* inscribitur libri (in cap. 25) ad variandam orationem commendatur ut apud veteres et posteriores scriptores frequens est¹⁾ 569, 571, 572 sqq. item imperfectum descriptivum 568, 571 sqq.

In sentiis ab *ἐπεὶ* incipientibus plusquamperfectum legitur 569 *ἐπεὶ* ... *ἐγεγόνειμεν* 570 *ἐπεὶ* δὲ *ἐδεδειπνήκειμεν* 585 *ἐπειδὴ* ... *ἡριστήκειν*. Id genus exempla apud Atticos rara sunt;²⁾ apud Luc. haec mihi occurrerunt *ἐπεὶ* ... *ἡκηκόει* Alex. 258; *ἐπεὶ* δὲ *ἐδεδείπνητο* 534, 549; *ἐπεὶ* *ἐγεγόνειν* Icaromen 764; *ἐπεὶ* ... *ἐπεφροντίκειμεν* Bis acc. 812; *ἐπεὶ* ... *κατηγόρητο* Menipp. 483.

Antiquo more verbo *εἰμι* futuri vis inest 571 *ἄπειμι μὲν ἔφη* *ἐς Λάρισσαν* at praesentis ut in N. To.³⁾ 586 *ὁπίσω οὖν ἀπῆειν* καὶ *εἴσειμι αὐθις εἰς τὴν ἑπανλιν* item in dial. deor. 213 verbo *κάτει*.

Perfectum in communi sermone saepe pro aoristo usurpatum⁴⁾ in asino nusquam deprehendas. Exempla a Knautio l. l. p. 34 allata quare cum Attico usu dissentiant, ego quidem non intellego. Lucianea quaedam exempla congegit Guttentagius l. l. p. 41.

β) De temporum inter se copulatione.

Ab Atticis exemplaribus non abhorret praesens historicum a) imperfecto exceptum (aut hoc illo)⁵⁾: 575 *ἀνίσταμαι καὶ ἔργω ἀπῆειν* item 591, 592, 600, 609, 617. E Luc. profero Bis acc. 813 *ἀφαιρεῖται τοὺς στεφάνους καὶ τὴν αὐλητρίδα κατεσιώπα* Tox. 550 sqq.

β) aoristo 569 *ἀσπάζομαι αὐτὸν καὶ γράμματα ἐπέδωκα* item 575, 578, 592, 612, 619, 621 similia exhibet Lucianus *τὸ λοιπὸν οἰκουρεῖν εἰλόμην καὶ* ... *ἀληθεία προσλαλῶ* Nigr. 57; *ἀπῆλασε καὶ ποιεῖ* Hermot. 750; Tox. 564; pisc. 593; Char. 516; deor. dial. 228, 242; dial. mort. 363 sqq.

E *κοινῆς* scriptorum consuetudine imperfectum et aoristus promiscue usurpantur;⁶⁾ καὶ γὰρ *φιλήμασιν ἡσπάζοντο ἀλλήλους*

¹⁾ Blas l. l. p. 192.

²⁾ Kühner-Gerth II 169.

³⁾ Blas p. 53.

⁴⁾ Dieterich l. l. 235 sqq.; Blas 204; W. Schmid I 74, 95; II 52 sqq.; Vogeser 31; Krumbacher zu Romanos p. 210, 236, 252 sq.; Usener, Der hl. Theodosius 120; Der hl. Tychon p. 52; Helbing 67; H. Jakobsthal, Der Gebrauch der Tempora u. Modi in den kretischen Dialektinschriften, Diss. 1906, p. 14 sqq.

⁵⁾ W. Schmid III 76 sq.

⁶⁾ Radermacher p. 122; Cohn, De Philone p. LV; J. Pietzko de Aristaeneti epistulis, Diss. Breslau 1907, p. 8; ex Heliodoro exempla affert Fritsch I 31.

καὶ καταλύειν ἐκέλευον αὐτοὺς ... καὶ παρέθηκαν ἄριστον ... 585; τοῦτο μὲν οὐδέποτε εἰργάσατο, λίθους δὲ προσετίθει 598; ἀπῆειν ἄμα ... καὶ ἀφικόμεθα εἰς κώμην ἄλλην 608. Polybius haec tempora nondum confudit.¹⁾ E Luciano haec exempla mihi in promptu sunt²⁾ τὰ μὲν οὖν περὶ τῶν φόρων διεπέπρακτο ἤδη καὶ ἐχρημάτισεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καὶ εἰσία αὐτόν Tox. 551. *δρομαῖος μὲν ὁ Ζεὺς ὥρμησεν ἐπὶ τὴν θάλατταν φέρων αὐτὴν καὶ ἐνήχeto ἐμπεσῶν* dial. mar. 326.

Perfectum praesens et aoristus coniunguntur 576 *εἰ γέγονας* ... *γοργὸς καὶ παλαίσματα πολλὰ ἔμαθες ποτε* item in somn. 747 *τάλαντα μὲν* ... *πάνν ἀσφαλῶς* ... *κατῶρυνται καὶ οὐδεὶς εἶδε*.

c) De modis.

a) De modis enuntiatorum liberorum.

1. De optativo.

aa) De optativo desiderativo.

Qui optativus ut posteriore aetate rarior est factus, ita in usu esse non desiit.³⁾ In asino hoc vidi exemplum *ὄναιο δὲ τούτων τῶν γάμων καὶ τέκους* ... 605 In chartis Aegyptiis hic modus frequentatur, sed maximam partem eiusmodi optativi certas locutiones efficiunt,⁴⁾ ut in enuntiatis primariis quindecim, in enuntiatis relativis duo optativi desiderativi restent, quae pro permagno chartarum numero perquam parva pars est, apud Diodorum semel legitur,⁵⁾ apud Philonem novies.⁶⁾

ββ) De modo potentiali.

Hunc modum nihil aliud esse nisi optativum cum particula *ἄν* copulatum, quis est qui nesciat? In vulgari sermone inde ab Alexandri temporibus eius generis optativi sensim exoleverunt — in eorum locum coniunctivus cum particula *ἄν* videtur substitutus esse⁷⁾ ut in N. To. in sentiis principalibus non plus tria optativi potentialis reperiantur exempla.⁸⁾ In chartis Aegyptiis

¹⁾ F. Hultsch praefat. ed. II p. XXXIX, LX sq.

²⁾ alia attulit Du Mešnil p. 10.

³⁾ Blas, De N. To. 224; Thackeray, De libris LXX p. 193; de papyris Moulton Neutestamentl. Grammatik p. 307, 309.

⁴⁾ Harsing, De optativi in chartis Aegyptiis usu, Diss. Bonn 1910, p. 27 sq.

⁵⁾ R. Kapff, Der Gebrauch des Optativ bei Diodorus Siculus, Diss. Tübingen 1903, p. 20 sqq.

⁶⁾ Reik, Der Optativ bei Polybius und Philo v. Alexandrien, Leipzig 1907, p. 97.

⁷⁾ Reinhold l. l. p. 111; Jannaris append. V 11 et 14.

⁸⁾ Radermacher p. 128; Blas 224 sq.; Robertson 74.

is modus sex locis exstat, sed exempla, in quibus comparet, verborum sunt usitatissimorum.¹⁾ In asino Attica norma observatur 576 οὐκ ἂν ἴδους.

2. De coniunctivo.

Pro coniunctivo dubitativo posteriorum maxime scriptorum more indicativus praesentis legitur²⁾ 593 τί ποιοῦμεν τὴν δραπέτην; sic etiam in piscatore 578 cum melioribus codicibus ΩUrb Φ scribendum esse ego quidem censeo pro τί ποιοῦμεν lectione, quam praebent codices ABC.³⁾

β) De modis et coniunctionibus enuntiatorum subiunctorum.

1. De enuntiatis causalibus.

Quae inducuntur coniunctionibus ἐπεὶ, ἐπειδὴ ut apud Luc. neque quicquam habent insoliti.

2. De enuntiatis temporalibus.

Coniunctiones temporales ad unam omnes cum Attico usu consentientes enumerabo has ὅτε 593; ἕως 599, 602; ὥς 571, 572 sqq.; ἐπειδὴ 575, 576 sqq.; ἐπεὶ 569, 581, 583, 584, 584, 586, 590, 591, 592, 596, 619; ὁπότε 616 hae duae a. N. To. absunt.⁴⁾

Particula πρὶν ἢ quae crebo Herodoto⁵⁾ et posterioribus scriptoribus⁶⁾ numquam Atticis⁷⁾ in usu est, in asino comparet 586 οὐ πρότερον ἀφῆκαν πρὶν ἢ πάντα . . . ἐξεμέσαι eademque in Luc. dialogis mort. 396 οὐδ' ἐς χεῖρας ἔλθεῖν πρὶν ἢ τὸ τόξονμα ἐξικνεῖσθαι . . .

Particulam ἕως perperam coniunctivus insequitur⁸⁾ 599 συνέκοπέ με ἕως ἐπεγείρωσί με αἱ πληγαί. Quae structura posteriore aetate non est rara;⁹⁾ in inscriptionibus Atticis inde a medio secundo a. Chr. n. saeculo reperitur.¹⁰⁾ Luciani multa exempla

¹⁾ Harsing p. 28.

²⁾ cf. Bernhardt p. 396; Buttmann § 139, 2; Stallbaum ad Plat. rep. I p. 141; Aleiphr. τί ποιοῦμεν; φεύγομεν ἢ μένομεν ep. 1 ed. Scheyers et Achill. Tat. πόταν εἴ περμένον ἡμέραν p. 123, 9.

³⁾ cf. Sommerbrodtii apparatus cum Jacobitzio.

⁴⁾ Robertson p. 204, 208; coniunctio ἐπεὶ etiam apud Strabonem deest.

⁵⁾ W. Brandt, Griech. Temporalpartikeln vornehmlich im jonischen und dorischen Dialekt, Diss. 1908, p. 79 sq.

⁶⁾ W. Schmid III 48; P. Thouvenin, Untersuchungen über den Modusgebrauch, bei Alian I. I. p. 607 sqq.

⁷⁾ Stahl, Syntax p. 446.

⁸⁾ Kühner-Gerth II 449, 4.

⁹⁾ W. Schmid III 84 adn. 59; Blaß p. 224.

¹⁰⁾ Meisterhans-Schwyzler p. 251.

attulit Du Mesnil p. 22 sq. at recte cum indicativo conectitur 602 γαμεῖν ἐβούλετο ἕως . . . ἡμύναμεν τῇ γυναικί.

Compluribus locis particula ἂν cum particulis temporalibus εἰ ἐπεὶ ἐπειδὴ ἔστε in unum confusa adversus Atticorum morem cum optativo iungitur¹⁾ numquam vero cum indicativo ut in sermone cotidiano²⁾ 588 ἐπειδὴ ἴδοιμι 599 ἂν ποτε καὶ δέοι 605 ἐπὶ εἰσελθοῖμεν 605 ἐπειδὴν κατακόφειαν 622 ἔστ' ἂν πείσαιμι Luciani exempla collegit Du Mesnil p. 19 (contra Atticorum ratione ἂν cum coniunctivo conectitur 575 ἐπειδὴν κατακοίμω τὸν δεσπότην ἐπειδὴν . . . ἴδης 577, 578, 587; ἐπὶ . . . ἴδῃ 601.

Septies in sententiis temporalibus post praeterita comparet optativus iterativus (616 πεινὸν ὁπότε θελήσαιμι 597 εἰ δέ ποτε καὶ συνελάσειέ με . . . 599 εἰ γὰρ ἀτρέμα προῖοιμι 599 εἰ δέ ἴδοι 599 εἰ δέ ποτε καὶ καταπέσοιμι 600 εἰ δέ φεύγοιμι 617 εἴ ποτε χωρίον εἴῃ . . .) qui a. N. Ti. aliorumque κοινῆς scriptorum sermone alienus est. De his Radermacher scite hoc existimavit³⁾: „Völlig fremd der Volkssprache, äußerst selten auch in literarischen Texten ist der Modus zur Bezeichnung einer wiederholten Handlung in historischer Erzählung“. Philo optativum frequentans ne unum quidem exemplum habet;⁴⁾ Epictetus eo semel utitur;⁵⁾ Polybius sexies decies;⁶⁾ Diodorus undequadrages, undecies non utitur ubi ponendus erat;⁷⁾ in inscriptionibus Pergamenis is modus plane deest;⁸⁾ e chartis Aegyptiis Harsingius duo affert exempla quorum alterum tertio, alterum secundo a. Chr. n. saeculo scriptum est.⁹⁾

Lucianus optativum iterativum post particulam ὁπότε vicies semel, saepius post εἰ adhibuit; bis pravae vulgaris sermonis consuetudini obtemperavit in dial. mort. 361 ὄντινα ἂν προσέβλεψα, Demon. 379 πλέον δέ ἢ ἔλαττον ἔχαιρε συνῶν ἐνίοις αὐτῶν μόνοις ἐξιστάμενος ὁπόσοι ἂν ἐδόκουν αὐτῶν ὑπὲρ τὴν τῆς θεραπείας ἐλπίδα διαμαρτάνειν. Namque in sermone vulgari¹⁰⁾ huius optativi locum tenet indicativus temporis praeteriti, cui interdum ἂν adiungitur.

¹⁾ Krüger 54, 17; Stahl 338, 2; Kühner-Gerth II 549; e κοινῆς scriptoribus exempla affert Radermacher p. 163.

²⁾ Radermacher I. I.; Schmid IV 621; Hatzidakis 216; Witkowski 152; Vogeser 34; Lob. ad Phrynich. 719 sqq.; Jannaris § 1987 apud Luc. hoc exemplum vidi deor. dial. 213 καὶ ἐν γῆμένονσι (sic omnes codices praeter FL).

³⁾ p. 131, 133; Blaß p. 212.

⁴⁾ Reik I. I. 159 sqq.

⁵⁾ I. III, 1, 3; Radermacher I. I.

⁶⁾ Reik p. 34.

⁷⁾ Kapff p. 43.

⁸⁾ Radermacher p. 130.

⁹⁾ I. I. p. 34, 36.

¹⁰⁾ Radermacher 131; Mann, De Xenoph. Ephes. p. 27; W. Schmid III 83 adn. 58; Vogeser 36; Reik, De Polybio 34 sq. de Philone 159 sqq.

3. De enuntiatis consecutivis.

Post *ὅστε* particulam indicativus ponitur 597, 598, 615, 620; semel optativus potentialis *ὅστε ἐγκαλέσαι ἄντις* 571. Novum Testamentum nullum eius modi exemplum praebet,¹⁾ Diodorus unum,²⁾ multa Strabo et Philo, Dionysus Halicarnassensis tria;³⁾ plerumque autem infinitivus 568, 579, 597, 597, 605, 607, 608, 610, 610, 619; quam structuram iam apud ipsos Atticos usitatiorem *κοινῆς* scriptoribus sollemnem fuisse notum est.⁴⁾

Particula consecutiva *ὥς* quam apud Luc. plus quam quinquagies numeravi in asino non occurrit. P. Schulze observasse sese contendit Lucianum in prioribus libris semper fere particulam *ὥς*, in posterioribus particulam *ὅστε* in usum suum convertisse.⁵⁾

Finalem vim habet *ὅστε* vel *ὥς* ut haud raro in inscriptionibus et apud posterioris aetatis scriptores⁶⁾ 591 ἀπῆσαν, ὥς τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἀνασῶσαι 614 ἀπῆσαν, ὅστε ἀπολούσασθαι. Verbum eundi infinitivus insequitur 618 παρελθοῦσα ἔσω ἰδεῖν με id quod saepe apud poetas rarius in soluta Atticorum oratione, plerumque apud posteriores scriptores occurrit;⁷⁾ bis eius locum tenet participium futuri ἡμεῖς ἀπῆμεν λουσόμενοι 570; ἔρχομαι ἐπὶ τὸν κῆπον τοῦτο μὲν ὁμῶν λαχάνων ἐμπλησθησόμενος κτλ.

4. De enuntiatis finalibus.

a) De particulis.

Sententiae finales subiunguntur particulis *ἵνα* 620; *ὥς* 584; *ὥς ἂν* cum optat; *ὅπως* 575, 576, 578.

Apud Herodotum, oratores universos Platonem *ἵνα* longe praevallet, poetis tragicis Thucydidi Xenophonti *ὅπως* magis in usu est,⁸⁾ Aristoteli,⁹⁾ Polybio,¹⁰⁾ Philoni¹¹⁾ coniunctio *ἵνα* potior

¹⁾ Radermacher p. 128.

²⁾ Kapff l. l. p. 26.

³⁾ Kapff l. l. p. 38; Schröfel, De Dionys. Hal. p. 53.

⁴⁾ W. Schmid III 85, IV 622; Moulton p. 209.

⁵⁾ In Neue Jahrbücher f. kl. Philol. 1891 p. 827; cf. Weissenberger, De Plut., Progr. 1896; Straubing p. 33; Stich, De Polybio in act. sem. Erl. II 205; Thouvenin, De Aeliano l. l.

⁶⁾ H. Diel, De enuntiatis finalibus apud Graecorum rerum scriptores posterioris aetatis, Progr., München 1895, p. 34 sq.; Robertson 209; Bläß 228; Schmidt, De Jos. 418 sq.; Jannaris, App. VI 10, 16.

⁷⁾ Kühner-Gerth II 16; Hatzidakis p. 226.

⁸⁾ Stahl, Syntax p. 24—27.

⁹⁾ Ph. Weber, Entwicklungsgeschichte der Absichtssätze, in Schanz' Beiträgen 1884/85 p. 18.

¹⁰⁾ F. Faßbänder, De Polybii sententiis finalibus, Progr., Krefeld 1889; Diel p. 13.

¹¹⁾ Unna, Die Absichtssätze bei Philo p. 23.

est. In N. To. *ἵνα* et *ὅπως* coniunctiones (sq. coniunct.) usurpantur semel *ὥς*.¹⁾

ὥς particula finalis ab Atticis praeter Xenophontem rarius adhibita, posteriore aetate oblitterata est, sed ab Iosepho Plut. Arr. atque etiam ab Atticistis adeo frequentata, ut particulas *ἵνα* et *ὅπως* numero longe superaret.²⁾ Particula *ὥς ἂν* apud Atticos rara,³⁾ apud Polyb. Diodor. Arr.⁴⁾ in N. To. plane deest,⁵⁾ apud Philonem semel exstat,⁶⁾ saepius occurrit apud Iosephum et Atticistas.⁷⁾

Coniunctio *ὅπως* a posterioribus scriptoribus praeter Plutarchum minus saepe usurpata est quam *ἵνα*.⁸⁾ Lucianus centies septies habet coniunctionem *ἵνα*, nonagies *ὅπως*, trecenties duodevicies *ὥς*.⁹⁾

β) De modis.

a) Coniunctionem *ἵνα* coniunctivus subsequitur 620; apud Luc. ex septem et centum *ἵνα* octo cum optativo iuncta sunt antecedentibus temporibus praeteritis.¹⁰⁾

β) Coniunctionem *ὥς* optativus sequitur 584 καὶ σιόματα δὲ ἡμῶν δεσμῶ ἐπέχετο, ὥς μὴ . . . ἀναλίσκοιμεν. Lucianus tres fere quintas partes particularum *ὥς* cum optat. conectit.¹¹⁾

γ) Particulas *ὥς ἂν* in una sententia post tempus primum optativus simulque coniunctivus insequitur 594 τὴν δὲ . . . παρθένον τῷ ὄντι ἐγκατοικίσωμεν . . . ὥς ἂν μὴ εὐθὺς ἀποπνιγείη, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἔνδον κρυπτόμενον ὥς ἂν αὐτὴν . . . ὀρώμεν.

Quae particulae *ὥς ἂν* inde ab Hadriani demum aetate crebro cum optativo iunguntur.¹²⁾ Attici iis perraro coniunctivum addunt neque saepius optativum post praeterita excepto Xenophonte.¹³⁾ Lucianus optativum etiam post tempora primaria admisit,¹⁴⁾ numquam tamen apud eum particulam *ὥς ἂν* sq. optat. repperi.

¹⁾ Robertson p. 206.

²⁾ Diel p. 13; Schmid IV 88; Robertson p. 206.

³⁾ Weber l. l. p. 3 sqq., 115 sqq.; Kühner-Gerth II 386.

⁴⁾ Diel l. l. p. 16.

⁵⁾ Robertson 206; Winer-Schmiedel p. 426.

⁶⁾ Unna p. 27.

⁷⁾ Schmidt, De Ios. 409 sq.; W. Schmid IV 621.

⁸⁾ Diel p. 13; Radermacher 157 sq.

⁹⁾ Heller, Die Absichtssätze bei Luc. 284 sqq.

¹⁰⁾ Heller 286, 293.

¹¹⁾ ibid. 303 sq.

¹²⁾ Schmidt, De Ios. 409 sq.; W. Schmid IV 621.

¹³⁾ Kühner-Gerth II 386 b; Weber p. 3 sqq. de inscriptionibus cf. Riemann, Revue de philologie V 180.

¹⁴⁾ Heller 303; du Mesnil p. 17.

Optativi et coniunctivi modorum in uno enuntiato vel in unius enuntiatii membris post praeterita ex eadem particula finali aptorum ut apud Atticos reperiuntur exempla¹⁾ ita apud κοινῆς scriptores.²⁾ Apud Luc. duo inveni exempla cum asini loco praeclare convenientia, quippe quod in ipsis quoque post tempus primarium optativus excipitur coniunctivo (vel hic illo) Tox. 545 ὅπερ ὁμῆς ἐν τοῖς γάμοις τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τῶν φίλων ποιεῖν ἀξιοῦμεν . . . ὥς μὴ διαμαρτάνοιμεν τῆς φιλίας μηδὲ ἀπόβλητοι δόξωμεν εἶναι Prom. es in verb. 34 δέδια τοῖνν μὴ . . . φαίνωμαι . . . μάλλον δὲ μὴ καὶ ἄλλο τι τοιοῦτος φανείην. Quare ego minime intellego, cur Hellerus p. 303 optativum in asino in coniunctivum mutandum esse censeat.

δ) Coniunctionem ὅπως post praetoriturum a) coniunctivus sequitur 575, 578 exempla Lucianea congesseunt Heller l. l.; Du Mesnil p. 22. b) Indicativus futuri 576 σκόπει, ὅπως εὐχερῶς . . . τὰ παλαίωματα ἔσται.

Quae structura mere Attica³⁾ κοινῇ διαλέκτῳ excepto Plutarcho⁴⁾ et uno loco Philonis hanc particulam omnino bis usurpantis⁵⁾ videtur prorsus incognita esse, apud Luc. quinquies decies occurrit.⁶⁾

In N. To. optativus in sententiis finalibus non exstat⁷⁾ in inscriptionibus Atticis posterioris aetatis particulam ἵνα semper coniunctivus subsequitur, ὅπως particulam rarissime optativus.⁸⁾ Epictetus unum exemplum optativi in enuntiato finali positi praebebat,⁹⁾ Polybius septem exempla Diodorus octo semel post ὥς sed centies undecies coniunctivum, Philo etiam post praeterita coniunctivum optativo praeponit.¹⁰⁾ In chartis Ptolemaeorum aetatis hic optativus non adhibetur, contra interdum in chartis exeuntis secundi p. Chr. n. saeculi, saepius in chartis tertii et quarti saeculi isque crebrius post tempora praesentia (sexies) quam post praeterita (quater).¹¹⁾

¹⁾ Kühner-Gerth II 387 sq.; Weber I 135, II 11, 103.

²⁾ Diel 22 e Dione Chrysostomo exempla affert H. Geyr, Die Absichtssätze bei Dio. Chr., Progr., Wesel 1897, p. 8.

³⁾ Stahl, Syntax p. 360, 3.

⁴⁾ Diel p. 13; Robertson 206; Faßbänder p. 8.

⁵⁾ Unna p. 39 sq.

⁶⁾ Heller p. 318 sq., 321.

⁷⁾ Robertson p. 206; Radermacher 131; Blaß 225, 4.

⁸⁾ Radermacher p. 129.

⁹⁾ Melcher l. l. 87 sq.

¹⁰⁾ Reik l. l.; Kapff l. l. 69 sqq.; Reik l. l. p. 125 sqq.; Unna p. 31.

¹¹⁾ Harsing p. 33.

5. De enuntiatis concessivis.

Particula καίτοι ad participium adicitur in as. 616 καίτοι ἐμπεπλησμένος ut raro apud Atticos¹⁾ frequentissime apud posteriores scriptores;²⁾ quam particulam etiam Atticistas in deliciis habuisse apparet e locis a Schmidio I 160, 365; II 219; III 243; IV 361 allatis. Lucianus quinquies καίπερ usurpat (conviv. 450); dial. mort. 442; tyrannicid. 143; de paras. 839, 869) reliquis locis semper καίτοι legitur.³⁾

6. De enuntiatis declarativis.

a) De particulis.

Crebro particula ὅτι adhibetur 572, 576, 581 (bis) 584, 585, 587, 589, 591, 594, 616, 623 vel post verbum οἶμαι 587 rarius ὥς 580, 600, 601, 602, 619, 622, quae e sermone cotidiano mature evanuit⁴⁾ — in N. To. eius nullum iam vestigium est⁵⁾ — sed ab Atticistis eo magis frequentatur; particulam διότι a posterioribus hiatus potissimum evitandi causa saepe in usum vocatam⁶⁾ nusquam vidi.

β) De modis.

Antiquo more optativus sequitur.

a) Praesentia historica⁷⁾ 580 ἀγγέλλει πρὸς με ἡ Π., ὥς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλοι⁸⁾ πέτεσθαι . . . 589 ἔρχεται ἀγγέλλον ὅτι ξένος ταύτῃ παριέναι μέλλοι καὶ πολλὸν πλοῦτον κομίζοι.⁹⁾

β) tempora praeterita: καὶ τῶν λησιῶν δὲ ἤκουον, ὥς οὐκ εἶη¹⁰⁾ ἔτι πολὺ τῆς ὁδοῦ λοιπόν 588; καὶ τοῦτόγε ὁ τολμηρὸς παῖς ἐλθὼν μου κατερεύσατο εἰπὼν, ὥς . . . ἔμεινεν ἐνσεύσαιμι¹¹⁾ τῇ ἐστίᾳ 601; ὑπηρέτουν ἐννοούμενος ὥς οὐδὲν εἶην¹²⁾ κακίων . . . 619; ἔλεγον κάτωθεν, ὅτι γυνή με Θετταλὴ ὄνον ποιήσῃ¹³⁾ 622.

In sermone communi optativus obliquus indicativi loco non reperitur.¹⁴⁾ Apud Diodorum optativus obliquus undecies pro indicativo ponitur, verum quadringenties septuagies quater in-

¹⁾ Krüger 56, 13, 2.

²⁾ W. Schmid IV 620; Böhner, De Arriano p. 51.

³⁾ Polybius particulam καίπερ frequentat; in N. To. semel apparet (Blaß 253).

⁴⁾ Hatzidakis, Einleitung p. 19; Moulton 336.

⁵⁾ Moulton p. 336.

⁶⁾ Kalker, Leipziger Studien III 243 sqq.

⁷⁾ Krüger 54, 6, 2; Kühner-Gerth II 361.

⁸⁾ Codices consentiunt.

⁹⁾ Codex A unus exhibet formam κομίζει (cf. p. 5).

¹⁰⁾ Codices consentiunt.

¹¹⁾ Radermacher 133; Blaß 224 sq. In chartis Aegyptiis p. Chr. n. scriptis huius optativi nullum vestigium est (Harsing p. 31).

dicativus non immutatur;¹⁾ apud Polybium optativus obliquus tricies pro indicativo apparet, ducenties sexies decies indicativus in usu est;²⁾ apud Philonem optativus obliquus semel pro indicativo adhibetur, nonagies semel indicativus praefertur.³⁾

In asino post tempora praeterita indicativus usurpatur 568 *οἱ δὲ ἔλεγον, οὐκ ἀργύριον ἱκανὸν ἔχει* 585 *ἐλογιζόμεν, οὐκ . . . ἔσομαι* 602 *ἅπαντες ἐπὶ τὸν σύμβουλον, ὥς εὖ λέγει.*

7. De enuntiatis relativis.

Optativus potentialis legitur 604 *ἡ Νέμεσις ἤγαγε καὶ μοι τὸν δεσπότην, ὅσον οὐκ ἂν εὐξαίμην.*

Optativi potentialis prima persona apud Polybium ter (Reik p. 13) apud Diodorum bis (Kapff p. 38) apud Philonem semel exstat (Reik p. 109).

Optativus obliquus reperitur 616 *εἴπε καταχεῖν, ὅσα ποιῶν μάλιστα ψυχαγωγεῖν αὐτὸν δυναίμην* (pro *δύναμαι* ἂν). Huiusmodi optativus a. N. To. abest,⁴⁾ Polybius tria exempla praebet, Philo unum.⁵⁾

8. De enuntiatis interrogativis.

Praeterita sequitur a) indicativus 568 *ἡρόμην, εἴπερ ἐπίστανται* item 581, 611.

β) Optativus; aa) indicativi loco 569 *ἡρόμην, εἴ ἔνδον εἴη* 613 *ἐγὼ δὲ βουλόμενος μαθεῖν, τίνας εἶεν οἱ βοῶντες.* Quem optativum a. N. To. alienum⁶⁾ Polybius numquam usurpat Philo perraro, Diodorus quinquies,⁷⁾ novies hic coniunctivo utitur, Dionysus Halicarnassensis novies.⁸⁾

ββ) Coniunctivi dubitativi loco 585 *ἐσκοπούμην, οὐ καὶ καταφάγοιμι* 607 *δεινῶς αὐτοὺς ἡ θεὸς ἐδυσώπησε . . . καὶ οὐκ ἔχονσα ὅπως ὀδεύοι* contra indicativus 619 *σφόδρα ἠπόρουν, ὅπως ἀναβήσομαι τὴν ἀνθρώπων.*

Futuri in coniunctivi dubitativi locum substituti ex Atticis scriptoribus exempla quaedam attulerunt Stahl⁹⁾ et Krueger.¹⁰⁾ In sermone vero vulgari futurum saepe coniunctivi partes suscipit¹¹⁾

¹⁾ Kapff p. 63.

²⁾ Reik p. 21, 89.

³⁾ ibid. 121, 191.

⁴⁾ Buttman § 139, 29; Matth. 14, 7 *ὁμολόγησε ν' αὐτῇ δοῦναι δ' ἂν αἰτήσεται.*

⁵⁾ Reik p. 54, 140.

⁶⁾ Blas 224 sq.

⁷⁾ Reik 37, 191; Kapff 64 sq.

⁸⁾ Schröfel l. l. 67.

⁹⁾ p. 359.

¹⁰⁾ § 53, 7, 2, 3.

¹¹⁾ Radermacher p. 141; Schmid IV 620; Hatzidakis 218 sq., 300; Dieterich

similiter dicit Lucianus in dial. deor. 278 *οὐκ εἶχεν, οὐκ χρήσεται αὐτοῖς* alia exempla perhibet du Mesnil p. 14.¹⁾

9. De enuntiatis timendi.

Verborum timendi praeterita insequitur a) indicativus; aa) praesentis 583 *δείσαντες μὴ τοῦ χόρου κοινωνῶς αὐτοῖς ἐπεισέρχομαι;*²⁾ ββ) futuri *ἄμα ἐδεδίδεν, μὴ πον ἄρκτος ἢ λέων ἀναπηδήσεται* 621; b) coniunctivus simulque indicativus 619 *τοῦτό μ' εἰς δέος οὐχὶ μέτριον ἦγε, μὴ οὐ χωρήσασα ἢ γυνὴ διασπασθῇ καὶ γὰρ ὥσπερ ἀνδροφόνος καλὴν δώσω δίκην.*

Indicativi in talibus sententiis usus ab Atticis non abhorret.³⁾ Diodorus aut Philo nullum eius generis praebent exemplum,⁴⁾ complura Plutarchus, Polybius, Iosephus,⁵⁾ tria Novum Testamentum.⁶⁾ Apud Luc. indicativum legi in Herc. 85 *ἐδεδίδεν, μὴ δόξαιμι . . . κατὰ τις ἐπιπλήξει μοι.*

c) Optativus obliquus 605; *ἔτρεμον ἐστώς, μὴ ποτε χρεῖα τῇ δεῶ καὶ οὐρείου αἵματος γένοιτο.*

In N. To. optativus in enuntiatis timendi non occurrit,⁷⁾ apud Diodorum semel,⁸⁾ apud Polybium bis, apud Philonem numquam, aliquoties apud Iosephum, apud Dionys. Halicarn. quater,⁹⁾ apud Dionem Chrysost. quater contra duodecies coniunctivus (H. Geyer p. 16 l. l.).

10. De enuntiatis conditionalibus.

aa) de forma temporali: ad declarandam rem expectatam adhibetur a) coniunctio ἢν (vel semel ἂν) sequente coniunctivo καὶ πίεται ὄνον οὗτος ὁ ὄνος, ἢν τις αὐτῷ ἐπιδῶ 616, 592, 587.

Pro coniunctivo Atticorum more εἰ ponitur sequente optativo 602 καὶ ζῆν οὐκέτι ἐθέλειν ἔφην, εἰ γενοίμην εὐνοῦχος item 611, 618; hic optativus a. N. To. abest.¹⁰⁾

b) in protasi εἰ cum coniunctivo aoristi, in apodosi indicativus praesentis 572 *εἰ μὴ τις ὑπακούσῃ αὐτῇ, τοῦτον τῇ τέχνῃ ἀμύνεται.*

l. l. 205, 243; Reinhold 101 sq.; Krumbacher zu Romanos p. 216, 266; de Heliodoro Fritsch 33; de Xenoph. Ephes. Mann p. 27.

¹⁾ cf. etiam Remacly observ. in Luc. Hermot. I p. 24.

²⁾ Hanc lectionem omnes codices praebent praeter g.

³⁾ Krüger 54, 8, 2; Iannaris § 1938; verum indicativus futuri apud Atticos perrarus est Kühner-Gerth II 394; apud Diod. Polyb. Ioseph. singula extant, exempla (Diel 11) in N. To. duo (2. Cor. 12, 20 ad Gal. 4, 11).

⁴⁾ Kapff 70; Unna 15.

⁵⁾ Diel p. 11.

⁶⁾ Buttman § 139, 48; Radermacher l. l.; Kapff p. 70.

⁷⁾ Faßbänder p. 8 sq.; Reik 124; Unna 15; Schmidt, De Ios. 405; Schröfel 73.

⁸⁾ Radermacher p. 133; Blas 225.

Quem coniunctivum simplici coniunctioni *εἰ* additum antiquorum exemplis, quamvis raro in soluta Atticorum oratione inveniatur, non plane destitutum esse testatur Krueger (54, 15, 3; 17, 3),¹⁾ recentiore autem aetate similia frequentantur.²⁾ Inscriptiones in talibus sententiis aoristi tantum coniunctivum exhibent.³⁾ Lucianei usus exempla, quae Schwidopius emendare male conatur,⁴⁾ conscripsit du Mesnil p. 24.

ββ) de forma potentiali: potentialis periodus plena, quae legitur 574 *φεύγεις ἄν, εἴπεν, ὀνειδίσκε, εἶγε νοῦν ἔχεις καὶ ζῆν ἐθέλεις* rarissima est apud Polybium (quater)⁵⁾ et Diodorum (quater), nusquam exstat in libris LXX aut in N. To.⁶⁾ In papyris Harsing duo sese repperisse affirmat exempla, quorum alterum secundi a. Chr. n. alterum secundi p. Chr. n. saeculi est.⁷⁾ Philo viginti duo exempla praebet, sed octogies semel aliis utitur structuris.⁸⁾

In apodosi indicativus legitur pro optativo cum ἄν 582 *ὁὅδα μόνα εἰ φάγοις, ἀποδύσῃ μὲν αὐτίκα τὸ κτήνος*. Hanc dicendi rationem ab Atticis scriptoribus non raro esse usurpatam, ut dubiae conditioni consecutionem certam opponerent, probat Kuehner-Gerth II 478 b. De posterioris autem aetatis usu dicit Schmidius I 98: „Die Späteren haben daraus eine stehende Form des Bedingungssatzes gemacht“. Plurimisque deinceps Atticistarum exemplis id demonstrat. In eo, qui *περὶ ἐρμηνείας* inscribitur libro una illa forma deprehenditur,⁹⁾ eadem longe praevallet apud Philonem,¹⁰⁾ Basilium,¹¹⁾ Synesium,¹²⁾ saepe ea utitur etiam Alciphro, In papyris et in N. To. eius generis exempla rarissima sunt.¹³⁾

Semel in protasi talis sententiae vel optativum futuri occurrere iure mireris 580 *εἰ δέμοι καιρὸς ἐπιτρέψοι, πειράσομαι παρασχέιν σοι τὸ ἰδεῖν* 580. E vulgari enim sermone optativus futuri post Atticam aetatem plane excidit¹⁴⁾ similemque fortunam apud litteratos

¹⁾ item Kühner-Gerth II 474 adn. 1.

²⁾ W. Schmid IV 620; Reffel, Der Sprachgebrauch des Agathias, Progr., Kempten 1893/94, p. 23 sq.; Malina, De Polyano 1854 p. 61 sq.

³⁾ Radermacher 162.

⁴⁾ l. l. spec. III 7 sq.

⁵⁾ Reik, De Polybio p. 88; Kapff, De Diodoro p. 88.

⁶⁾ Blas 224; Moulton 310 (cf. act. 8, 31).

⁷⁾ Harsing p. 39; Moulton 310 adn. 1.

⁸⁾ Reik, De Philone p. 163, 190.

⁹⁾ Radermacher p. 132.

¹⁰⁾ Reik 155, 159.

¹¹⁾ J. Trunk l. l. p. 57 sq.

¹²⁾ W. Fritz, Die Briefe des Bischofs Synesius v. Kyrene, Leipzig 1893, p. 117 sqq.

¹³⁾ Harsing l. l. p. 43; de Luciano cf. etiam Chabert. l. l. p. 190.

¹⁴⁾ Hanc lectionem praebent ACM codices, si Jacobitzio fidem habere licet.

¹⁵⁾ Moulton 236; Robertson 75.

quoque *κοινῇ* scriptores videtur perpessus esse; namque apud Diodorum¹⁾ et Philodemum prorsus inusitatus est,²⁾ paene prorsus in usu esse destitit apud Polybium,³⁾ saepius legitur apud Josephum,⁴⁾ apud Strabonem in novem primis libris forma *ἔσοιτο* semel comparet. Sed locus ille eo notabilior est, quod optativus futuri legitur in subiuncta sententia libera, cuius generis exempla apud Atticos perquam rara sunt.⁵⁾ Apud *κοινῇ* vero scriptores vix quicquam eius simile appareat, idem in Atticistas quoque cadere videtur. E Basilio Magno Trunkius duo similia attulit exempla,⁶⁾ unum e charta a. post Chr. n. 581 scripta Harsingius.⁷⁾ Jis temporibus, quibus charta illa orta est, huiusmodi optativos futuri apud scriptores late patuisse docet Usener ad Io. vit. Tychonis p. 55 sq.: „Auch hier tritt der unheimliche Optativ Futuri auf“ et p. 70.⁸⁾

γγ) de forma irreali: Quae semel apparet neque quicquam habet insoliti 594 (Krüger 54, 9, 2; 3).

Breviter hic mihi liceat comprehendere, quae statui de optativi in asino usu. In enuntiatis liberis optativus potentialis semel, in enuntiatis subiunctis bis isque semper recte adhibetur. Potentialis periodus plena uno loco occurrit.

Optativus obliquus frequenter (sexies decies) emendateque usurpatur his locis:

a) indicativi loco: 1. in enuntiatis declarativis post praesentia historica bis, post tempora praeterita quater; 2. in enuntiatis interrogativis bis.

b) coniunctivi loco: 1. in enuntiatis finalibus semel post *ὥς*; 2. in e. relat. semel pro ἄν sq. coniunct; 3. in e. timendi semel; 4. in e. condic. post *εἰ* pro *ἐάν* positum ter; 5. in e. interrogat. coniunctivi dubitativi loco bis.

Optativus iterativus septem locis invenitur semel post *ὅποτε*, sexies post *εἰ*.

Contra Atticorum usum optativus insequitur a) particulas *ἐπὶ ἄν* *ἔστ' ἄν* *ἔπειδ' ἄν* ut apud Luc. quoque; b) particulas *ὥς ἄν* in sententia finali praecedente tempore primario semel, id quod Atticistarum proprium esse contendit Radermacher l. l. 132; a Luciano vero eiusmodi structura abest.

¹⁾ Kapff p. 14.

²⁾ Schröfel p. 24.

³⁾ Stich 193; Reik 22, 30, 70.

⁴⁾ W. Schmidt l. l. p. 414.

⁵⁾ Franz Faßbänder, De optativo futuri, Diss. Leipzig 1884, p. 36 sq.; Stahl, Syntax p. 327, 2; Gildersleeve syntax p. 131.

⁶⁾ l. l. p. 58.

⁷⁾ l. l. p. 46, 55.

⁸⁾ cf. etiam Jannaris § 1767, 1936, 1953 b.

c) memorandus est denique mirus ille optativus futuri in subiuncto enuntiato libero positus, qui haud scio an asini auctori elegantiae Atticae esse visus sit.

Ex hoc tam frequenti scitoque, universum si spectes, optativi in sententiis subiunctis usu manifesto apparere duco summam inter asini auctorem et Lucianum intercedere similitudinem. Quod quo melius cognoscas paucis exponam, quomodo ii optativum in enuntiatis subiunctis usurpaverint, qui Atticistarum sermonem imitati sunt.

Apud Xenophontem Ephesium quidem optativus iterativus plane deest (Mann p. 27) Achilles Tatius semel eo usus est (post particulam *et* p. 11, 25 ed. Bekker), Basilium Magnus bis post *ὅποτε* (Trunk p. 62 adn. 2), Heliodorus undecies (quater in enuntiatis relativis, septies post *et* numquam post *ὅποτε*).

Verba timendi nusquam optativus insequitur apud Xenophontem Ephesium (Mann p. 30), Basilium Magnum (Trunk l. l.), semel apud Achillem Tatium (p. 157, 26), quinquies apud Heliodorum (I 16, 22; I 33, 17; II 52, 2; II 31, 31; V 12, 2).¹⁾

Optativus coniunctivi dubitativi loco positus prorsus abest a Basilio Magno (Trunk l. l.), semel comparet apud Ach. Tat. (p. 158, 15) bis apud Heliod. (II 12, 25; VIII 7, 31) quater apud Xenoph. Ephes. (Mann p. 29).

In enuntiatis declarativis optativus obliquus legitur sexies apud Ach. Tat. sexies apud Basilium (Trunk l. l.) saepius apud Xenoph. Ephes. (Mann p. 28), tricies quater apud Heliodorum.

In interrogativis sententiis indirectis semel apud Basilium decies apud Ach. Tat. quadragies sexies apud Heliod.; de Xenoph. Ephes. tacet Mann l. l.

In enuntiatis finalibus septies apud Basilium, semel apud Xenoph. Ephes. (Mann p. 30) numquam apud Charitonem (Pauly-Wissowa III 2169, 62 sqq.), saepe apud Ach. Tat. et Heliod.

In enuntiatis relativis pro *ἄν* sq. coniunct. numquam apud Basilium, semel apud Ach. Tat. quinquies apud Heliod.

Apud Tatianum Apologetam optativus in condicionalibus tantum sententiis ter legitur, reliquis omnibus locis, quibus optativus exstat, est optativus potentialis (Heiler, De Tat. Apolog. dicendi genere, Diss. 1911 p. 58).

Ab omnibus his scriptoribus optativum etiam perperam adhiberi, non est, quod exemplis probem.²⁾

¹⁾ Achilles Tatii Heliodorique optativi in sententiis subiunctis usum ipse exploravi, cum Sexanerus et Fritscheus huic rei parum animum intenderint.

²⁾ De perverso Agathiae optativi usu egit Reffel p. 24 sq.; de Procopio F. Hartmann, Untersuchungen über den Gebrauch der Modi in den Historien des Prokop aus Cäsarea, Progr., Regensburg 1903, p. 12 sqq.

Quae de atticistarum sectatoribus exposui si comparaveris cum asini auctore facile concedas hunc, cum in tam parvo libro tot optativos in sententiis subiunctis adhibuerit, illis longe praestare proximeque accedere ad Lucianum, in quem etiam optativus iterativus, qui vel apud Atticistarum imitatores numquam aut perraro in usu est, pro paucis asini capitibus frequentatus et optativus obliquus ter vel post tempora praesentia admissus apte quadrant. Contra dissentit ille a Luciano, quod particulam *ὅς ἄν* cum optativo iunxit et semel optativum futuri posuit. Neque vero ea re adducor, ut asinum spurium esse arbitrer, cum inde appareat asini scriptorem in antiquis litteris multum fuisse versatum.

Quod ad tempus attinet, saepius optativus aoristi (vicies semel) quam praesentis (quater decies) adhibetur. Aetate enim Atticam subsecuta praesentis stirpem aoristo repressam esse iam pridem compertum est.¹⁾ In papyris inde a quarto a Chr. n. saeculo optativus praesentis omnino non invenitur.²⁾ Apud Lucianum in dialogis centum quattuor optativos aoristi numeravi et undequadragesima optativos praesentis; in Alexandro viginti septem opt. aoristi, sedecim opt. praes. in Necyom. decem opt. aoristi, sex opt. praes., ut hac re asini auctor a Luciano minime differat.

d) De nominibus verbalibus.

a) De infinitivo.

Post Alexandri aetatem infinitivus in sermone communi rarior fieri coeptus est maximeque infinitivus futuri, qui in libris LXX et in N. To. paene in usu esse desiit.³⁾ In asino infinitivi usus late patet.

a) Subiecti locum tenet ut saepe apud Luc. infinitivus cum articulo coniunctus, qui in sermone cotidiano plus minusve coniunctione *ἵνα* restringitur,⁴⁾ 579, 591, 600.

β) Obiecti vice fungitur infinitivus cum articulo conexus 580, 584, 594, 608; hoc infinitivi genus Platonici potissimum sermonis esse docet Birklein l. l. p. 75. In N. To. ad infinitivi nominativum et accusativum ex praepositionibus non pendentem rarius articulus adicitur et ubi adicitur plerumque ad notum aliquid

¹⁾ Thumb, Die griech. Sprache im Zeitalter des Hellenismus p. 249; Reik, De Polybio 70, De Philone 107, 116.

²⁾ Harsing l. l. p. 20.

³⁾ Thackeray 193; Blas 226 sqq.

⁴⁾ Radermacher 149; Moulton 334; De Atticis v. F. Birklein, Entwicklungsgeschichte des substantivierten Infinitivs in Schanz' Beiträgen III 1 p. 13 sqq. (1888).

refertur (Blaß p. 239), verum ab elegantioribus τῆς κοινῆς scriptoribus illa structura frequentatur.¹⁾

Nudus genetivus infinitivi finali sensu positi apud Atticos e Thucydidis temporibus usitatus²⁾ et a posterioribus potissimum scriptoribus saepe usurpatus³⁾ cum in asino tum in Luciani libris plane deest.⁴⁾

Praepositiones apud Luc. ad infinitivum adiectae angustis sane finibus continentur; plurima exempla reperiuntur in Hermot. (septem) pro laps. (quinque) de paras (quater) de merc. cond. (tria) bina in Abdic. Phalar. Tim. [Amor.] singula in Nigr. Char. Gall. Demon. Prom. Bis acc. Zeux. dial. mort. Ex asino hae sunt memorandae: δίχα quae praepositio ut a N. To.,⁵⁾ sic a Luciano abest 616 δίχα τοῦ μανθάνειν in papyris non raro occurrit (cf. Amherst Papyr. II 148, 7. Papiri della Societa Italiana I 52, 28; 62, 21; 55, 81; 61, 28 sqq.); εἰς 582 εἰς τὸ μέμψασθαι 602 εἰς τὸ μὴ διασπασθῆναι. Quae structura et ab Atticis et a posterioribus scriptoribus finalis enuntiati loco ascisccebatur;⁶⁾ apud Luc. legitur in Anach. 918; Phalar. I 189.

Verba cupiendi, decernendi, orandi, imperandi, faciendi sim. posteriore aetate creberrime coniunctio ἵνα subsequitur (cf. Radermacher p. 155: „Es ist überflüssig, mehr Beispiele einer Konstruktion anzuführen, von der sich kein hellenistischer Autor freigehalten hat“);⁷⁾ in asino Attico more semper infinitivus occurrit 571, 584, 620, 622 itemque verba putandi 579, 581, 604, 608, 621, 624 at semel ὅτι 587 φήσθην γὰρ ὅτι... Haec structura ab Atticis abhorret illis quidem,⁸⁾ non a N. To.⁹⁾ aut a Luciano.¹⁰⁾

Mirum videtur, quod ter infinitivus futuri legitur pro praesenti 600 καὶ ὁλως ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμῷ ἀποκτενεῖν με 613 πωλήσειν με ἔγω contra infinitivus aoristi ἔγνων αὐτοῦ καταπεσεῖν 586, 607, 610 εἰ συγγωγήσειεν αὐτῇ ἀναπαύσεσθαι 618. Veterum

¹⁾ W. Schmidt, De Jos. 425 sq.

²⁾ Brugmann, G. Gr. § 391, 441.

³⁾ Schmid IV 40; Unna 44; Blaß 339; Jannaris § 2076; Krumbacher zu Romanos p. 233.

⁴⁾ Schmid IV 609; Du Mesnil p. 35.

⁵⁾ Blaß 242; Mullach 387.

⁶⁾ Kühner-Gerth II 470; Fr. Krapp, Der substantivierte Infinitiv abhängig von Präposit. und Präpositionsadv., Heidelberg 1892; Jannaris § 2075; Blaß 241; Moulton 349.

⁷⁾ cf. etiam Hatzidakis p. 214; Reinhold p. 105 sq., Rhein. Mus. 1901 p. 204; Unna p. 48; Usener, Der hl. Theodosius p. 163.

⁸⁾ Krüger p. 65, 1, 4.

⁹⁾ Blaß p. 237.

¹⁰⁾ W. Schmidt I p. 242.

scriptorum huius usus exempla protulit Lob. ad. Phrynich. 747; de κοινῆς scriptoribus fuse egit Hatzidakis p. 142 sq., 190 sq. de Polybio Vaelkerus Leipz. Stud. III p. 281.¹⁾ In papyris similia frequentantur,²⁾ a N. To. paene prorsus absunt.³⁾ Apud Luc. haec repperi ἀξιοῦμέν σε βοηθήσειν pisc. 146; νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιθήσειν... deor. dial. 236; καὶ σὲ ἀξιοῦμεν τιμωρήσειν ἡμῖν pisc. 597; ἡ που τοὺς λίθους ἀλιεύσειν διέγνωκας; pisc. 615; τί καὶ πράξειν διέγνωκας; Nigr. 56.

Verbum ἔοικα apud Luc. plerumque (sexies decies) infinitivus futuri insequitur, septies infinitivus praesentis (dial. deor. 249, 255; dial. mar. 304; dial. mort. 409; de luct. 930; Bis acc. 810; Pseudosoph. 576) in asino infinitivus futuri legitur 571 ἔοικα δὲ ἐνταῦθα διατρέπειν.

Verbum μέλλω sine ullo discrimine et futuri (590, 608) et praesentis (590) infinitivus sequitur ut apud Atticos⁴⁾ et apud Luc.⁵⁾

Infinitivus finalis idemque consecutivus occurrit 607 τοῦτον ὁ μάγειρος σκενάσαι λαβῶν 610 καὶ τότε μὲν με ἀναπαύσεσθαι ἔνδον ἀφήκαν 611 οὗτος γὰρ εἶχε κῆπον λαβὼν γεωργεῖν 612 τὸν μὲν κῆπον αὐτοῦ ἐπέδωκε συνεργῶ τινι γεωργεῖν similiter 618.

Quae structura Attica recentioribus scriptoribus iam non erat usitata,⁶⁾ potius enim ὥστε ponebant, frequentatur vero ab Atticistis.⁷⁾

Infinitivi ex adiectivis dependentis, qui idem valet atque Latini supinum in -u desinens⁸⁾ e N. To. Blaß p. 233 unum affert exemplum („sonst nicht üblich“); apud Luc. cognoscas permulta ut φοβερόν ἰδεῖν dial. mar. 327; καλὸν ἰδεῖν ibid 322 sqq. similia in asino τὸ δὲ οἰκίδιον τὸ ἐμὸν ὁρᾷς ὥς ἔστι... εὐγνωμον τὸν οἰκοῦντα ἐνεργεῖν 591 ἀποδιδράσκειν ἔτοιμον 617 ἐπιβαίνειν χαλεπὸν item 598.

Hunc infinitivum quomodo sermo vulgaris explanaverit, intellegas ex his N. Ti. locis⁹⁾ βραδεῖς τοῦ πιστεύειν (Luc. p. 24, 25) ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι (Jacob. p. 1, 19) simile

¹⁾ cf. etiam Schmid I p. 96; E. Schwartz, Berl. phil. Wochenschr. 1906 p. 871; Polyb. I p. 10, 2; 20, 2; 43, 6; 79, 3; IV 47, 3; III 109, 3; V 14, 11.

²⁾ Moulton p. 323 adn. 1.

³⁾ Ibid. Acta enim si excipias nullus omnino exstat infinitivus futuri (Blaß p. 201, 206).

⁴⁾ Krüger p. 53, 8.

⁵⁾ cf. Iup. trag. p. 693; Demon. p. 374; Hermot. p. 785; pro laps. p. 734 sqq.; saepius vero infinitivus futuri occurrit.

⁶⁾ Blaß p. 227; Schmid IV p. 81.

⁷⁾ Schmid I p. 242; II 56; III 59 sq.

⁸⁾ Stahl, Syntax p. 602, 2.

⁹⁾ cf. Blaß p. 240; Buttmann p. 140, 2.

exemplum in asino vidi 576 σὺ δὲ ἔτοιμος γίνου ἐς τὸ ὑπακούειν (contra v. 591).

Infinitivum passivi generis ex adiectivis aptum non repperi; de Luc. videas Bielerum de Cynico p. 11.

β) De participio.

Genetivus absolutus in vulgari sermone persaepe pro participio coniuncto usurpatus¹⁾ in asino non apparet. E. Luciano commemoro Anach. 885 αἵματος αὐτῶ καὶ ψάμμον ἀναπέπλησται τὸ στόμα πνὲξ ὡς ὁρᾷς παχθέντος.

Participium perfecti ex Atticistarum et sermonis communis consuetudine qualitate significat²⁾ 592 τόλμημα καὶ ἄξιον ἀπονενομημένον³⁾ νεανίσκον (item in Luc. dial. mort. 411).

Verborum impersonalium accusativus absolutus fines ab Atticis constitutos non egreditur⁴⁾ in his δέον 598; δόξαν 612. Hic accusativus posteriore aetate usurpari desitus est (Schmid III p. 78: „Die κοινή braucht dafür den Genetiv absolutus“),⁵⁾ Atticistae eum frequentabant.⁶⁾

Pro simplici verbo finito participium cum verbo auxiliari εἶναι iunctum vidi οὐκ ἦν ἐξόν 584 ἤμην αὐτῶν καταγνοῦς ἄγνοιαν 614. Similia apud Atticos quoque leguntur,⁷⁾ sed participium aoristi poetarum et posterioris aetatis scriptorum proprium est;⁸⁾ apud Luc. occurrit in Gall. 731 ἀποσκώψας ἔση.

Particula ἂν ad participium adiecta ὡς ἂν αὐτὸς διδάξας 620 non discrepat ab Atticorum usu,⁹⁾ at participio futuri addita¹⁰⁾ ut 595 ἐγὼ δὲ ἀνέστητον ἐαντὶν ὡς ἂν ἀποσφαγησόμενος contra deest 602 ὡς ἀπολέσων. E. Luc. Schmidius I 245 duo exempla affert, quibus adicio Char. 510 ὡς ἂν καταπεσούμενοι et patriae enc. 232. In N. To. particula ἂν nullo loco participio additur (Blaß 258).

¹⁾ W. Schmid IV p. 80; Schmidt, De Ios. p. 435; Blaß p. 256; Johannessohn p. 46; Viereck, Sermo Graecus p. 69; Witkowski l. l. p. 153; de papyris Deißmann, Licht vom Osten p. 91.

²⁾ W. Schmid I p. 241, IV 617; Krüger p. 56, 9, 3 sq.

³⁾ Thuc. VII p. 81, 5 ἀνθρώπους ἀπονενομημένους Xen. Hell. VII 5, 12.

⁴⁾ W. Schmid III p. 78.

⁵⁾ In libris LXX bis legitur παρὸν (Johannessohn p. 82) in N. To. τυχόν (l. Cor. 16, 6) Blaß p. 257; apud Polyb. saepe legi formam δέον, numquam δόξαν contra δόξαντος l. V 49, 6 Hultsch; δόξαντων δὲ τούτων V 2, 1 sqq.

⁶⁾ W. Schmid IV p. 618.

⁷⁾ Kühner-Gerth I 38 adnot. 3.

⁸⁾ Robertson 194; Blaß 198; Moulton 358; de Atticistis Schmid I 117, 261; II 99 sq.; III 112; IV 157.

⁹⁾ Krüger 54, 6, 6.

¹⁰⁾ ibid.

Participium e verbis οἶχομαι (582, 591, 607) τυγχάνω (588, 619) συνήμι (587) αἰσθάνομαι (582) aptum in N. To. nusquam in usu est;¹⁾ in papyris participium frequentissime conecitur cum verbo τυγχάνω.²⁾

Participium aoristi cum verbo ἔχω coniunctum σκενάσσατο ἔχω (as. 588) modo cum antiqua tum recentiore aetate adhibito respondet;³⁾ idem apud Luc. repperi Alex. 264 ὃν ἐγὼ ἔχω θανμάσας Lexiph. 342 ὅπον κατακλείσας ἔχεις.

Multis locis ad verbum finitum participium apponitur ut 570 κατάθες λαβοῦσα 570 ἡ δὲ πάντα ἔφερε λαβοῦσα εἶσω 570 ἡμεῖς δὲ λουσάμενοι ἀναστρέφαντες εἶσω εὐθὺς παρήλθομεν 575 καὶ με ἤδη ἀπεσφαγμένον λαβοῦσα δεῖρε 580 ἄγει με λαβοῦσα 582 ὥχεται πετομένη 591 οἱ δὲ οἶχονται ἀπιόντες 602 τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐσκόρπισεν ἀποσεισάμενος 605 τοῦτον ... πόθεν ἄγεις λαβοῦσα 607 δόξει γὰρ ἀποδράς οἶχεσθαι ποι 611 εἶχε κῆπον λαβὼν γεωργεῖν.

Quae dicendi ratio Atticistarum orationis elegantiam consectantium maxime propria est.⁴⁾ Exempla Lucianea collegerunt Guttentagius de Tox. p. 43 et Sommerbrodtius ad Tim. cap. XXVIII. Ceterum participium λαβὼν omnibus temporibus sic videtur usurpatum esse.⁵⁾

3. De particulis.

α) De negationibus.

Ut apud omnes recentioris aetatis scriptores etiam apud Atticistas, ita in asino negationes μὴ et οὐ confunduntur.⁶⁾ De N. To. dicit Blaß p. 258 sq.: „Für die κοινή des Neuen Testaments läßt sich im wesentlichen alles unter die eine Regel bringen, οὐ negiert den Indikativ, μὴ die übrigen Modi einschließlich Infinitiv und Partizip“.

In asino negatio μὴ pro οὐ ponitur 1. in enuntiato declarativo post οὐ 581 (contra οὐ 623) 2. ad participia condicionali notione carentia⁷⁾ 569 τράπεζα μὴδὲν ἔχουσα 574, 583, 586, 610, 610, 615, 621 contra recte οὐ: 571, 575, 586, 596, 600, 602, 607, 610.

¹⁾ Blaß 250 sqq.

²⁾ Moulton 361.

³⁾ Krüger 56, 3, 6; Valckenaer ad Eurip. Phoeniss. 268; Robertson l. l.

⁴⁾ W. Schmid III 78; IV 80, 619.

⁵⁾ Schmid IV 619; Blaß 253.

⁶⁾ Schmid I 245 sq.; III 87; IV 89; du Mesnil 41 sqq.; E. L. Green, μὴ for οὐ before Lucian. In den studies in honor of Gildersleeve 1902 p. 471 sqq.; Melcher, De Epicteto 91; Moulton 231 sqq. Birke de particularum μὴ et οὐ usu Polybiano Dionysiaco Diodoreo Straboniano, Leipzig 1897.

⁷⁾ Krüger 56, 12, 3.

Pronomen indefinitum *τις* etiam post negationes usurpatum ut 589 *οὔτε ἐμφαγεῖν τι ἤθελεν οὔτε πιεῖν* sine dubio pro atticismo est habitum.¹⁾ Apud Xenoph. Ephes. (Mann 35) et Heliod. (Fritsch II 26) hic usus frequens est; apud Luc. hoc vidi exemplum ver. hist. 93 *οὔτε δειπνήσαι οὔτε ὑπνώσαι τις ἡμῶν ἤθελεν*.

Bis simplex negatio *οὐδέ* ponitur pro duplici *οὔτε* — *οὐδέ* 589 *χρυσίον μὲν οὐδὲ ἀργύριον οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν κομίζοντες* 619 *συνουσίας, ἀλλ' οὐδὲ τῆς ὄνους συνήθους ἔτυχον* . . . Hic usus apud poetas tantum et apud Thucyd. interdum reperitur.²⁾ Knautio illos locos emendare conanti³⁾ particula negativa primo membro addenda ego quidem minime assentior, praesertim cum apud Luc. quoque eiusdem generis exemplum legerim *ἐντερον δὲ οὐδὲ ἥπαρ ἐν αὐτῇ φαίνεται* (ver. hist. I 90). Quam structuram a Luc. consulto ut Atticorum propriam esse arcessitam arbitror; apud *κοινῆς* enim scriptores, quamvis studiose in eam rem ipse inquirerem⁴⁾ nihil tale repperi nec secus de ceteris Atticistis res se habere videtur.

β) De adverbiiis.

Pro simplici adverbio posteriores scriptores non raro verborum circumscriptionibus utebantur.⁵⁾ In asino hanc cognovi *ἐκ τότε* 613 eandemque in Luc. Pseudosoph. 572.

γ) De praepositionibus.

a) de praepositionibus cum uno casu coniunctis. *ἀντί* praepositio, quae apud *κοινῆς* scriptores⁶⁾ et in papyris⁷⁾ rarescere incipit et in inscriptionibus Magnesiae et Pergami plane deest,⁸⁾ a Luc. frequentatur;⁹⁾ in asino legitur 582 *ὄνος ἀντὶ ὄρνιθος γενόμενος*.

Praepositione *πρό* sq. gen. poetarum more regio significatur¹⁰⁾ 618 *ἐξωσθεῖς πρό τοῦ δωματίου* apud Luc. nullum tale vidi exemplum.

Praepositio *δίχα*, quae apud *κοινῆς* scriptores haud raro

¹⁾ W. Schmid IV 72, 623; Phrynich. p. 2, 3 Lobeck.
²⁾ Krüger 69, 50 adnot.
³⁾ Knaut I. I. p. 48.
⁴⁾ Grammatici quos consulni, eius rei nullam faciunt mentionem.
⁵⁾ du Mesnil p. 48.
⁶⁾ Blas 126; F. Krebs, Die Präposit. bei Polyb. 33; Radermacher 166 adn. 1; Müller, De Telete p. 38.
⁷⁾ Roßberg, De praepositionum Graecarum in chartis Ptolemaeorum aetatis Aegyptiis usu, Jena 1909, p. 18.
⁸⁾ Radermacher p. 115.
⁹⁾ v. Jacobitz. ind. s. v.
¹⁰⁾ Kühner-Gerth II 394, 2, 1.

deprehenditur,¹⁾ contra a N. To. abest,²⁾ bis occurrit *δίχα τῆς φωνῆς* 582; *δίχα τοῦ μανθάνειν* 616; apud Aristidem semel legitur, saepe apud Dionem,³⁾ apud Lucianum non invenitur nisi in amoribus (439), de quorum auctore dubitatur.⁴⁾

Praepositio *ὀπίσω*, quae in libris LXX, N. To., apud Polybium⁵⁾ reperitur, comparet 585 *ὀπίσω τῆς αὐλῆς* 599 *ὀπίσω τῶν ξύλων*. In Luciani scriptis nullum vidi locum, ubi praepositio *ὀπίσω* poterat usurpari.

Iam transeam ad praepositionem *ἐκ* illustrandam, quae in sermone vulgari maxime frequentata,⁶⁾ sed paullatim praepositione *ἀπό* repressa est;⁷⁾ in asino septuagies bis *ἐκ* reperitur, undecies *ἀπό*, Dionysus Halic. praepositionem *ἀπό* multo rarius usurpat quam *ἐκ*,⁸⁾ apud Tatianum undecies *ἐκ* occurrit duodequadragies *ἀπό*,⁹⁾ apud Synesium duodenonagies *ἀπό*, nonagies semel *ἐκ*.¹⁰⁾

Usus huius praepositionis nihil habet insoliti nisi quod genetivi partitivi locum obtinet 591 *λαμβάνεται με ἐκ τῆς οὐρᾶς* (contra 572 *καί με τῆς χειρὸς λαβομένη*) *ἐκ τῆς φορβειᾶς ἐπιλαβομένη* 619; haec structura apud Luc. frustra quaeritur; in sermone communi similia frequentantur. (v. supr. sub genet. partit. p. 29.) verbo passivo additur (pro *ὑπό*) 606 *ἐπασχον ἐκ τοῦ κωμήτου* ut perraro in soluta Atticorum oratione,¹¹⁾ saepius apud poetas tragicos, ab Herodoto et Arriano frequentatur;¹²⁾ simile exemplum e Luciano mihi praesto est *ὀπόσα ἐκ Κλωθοῦς πάσχετε* Cronos. 395.

Cum verbo *ῥίπτω* Lucianus semper coniungit praepositionem *ἀπό* vel *ἐκ*¹³⁾ eadem adhibentur ab asini auctore 590 *ῥίπτωμεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ* 602 *ῥῖψαι ἑαυτὸν ἐκ τοῦ ὄρους*.

¹⁾ Radermacher 117; apud Heliod. bis occurrit (Fritsch 13) item apud Synesium Fritz 135 sqq.; de papyris v. supra.
²⁾ Schmid II 95, I 115.
³⁾ R. Bloch, De Pseudo-Luciani amoribus, Diss. Straßburg 1907.
⁴⁾ Blas 130.
⁵⁾ Radermacher 115; Blas 128; Roßberg 23.
⁶⁾ Blas p. 128.
⁷⁾ Tegge, Quaestionum de Dion. Halic. usu praeposit. spec. I, Diss. Greifswald 1876, p. 19.
⁸⁾ Heiler p. 47.
⁹⁾ Fritz I. I.
¹⁰⁾ Krüger 52, 5, 2; Kühner-Gerth p. 460; Bernhardt 228.
¹¹⁾ H. Grundmann, Quid in Arriani elocutione Herodoto debeat, Diss. 1885, p. 57; Böhner, De Arriani dicendi genere p. 41; de Polybio videas Krebs p. 63.
¹²⁾ Przybilla, De praepositionum *ἀνὰ* et *κατὰ* usu Luciano, Diss. Königsberg 1883, p. 15, 17 adnot. 2.

β) De praepositionibus cum dativo iunctis.

Praepositio *σὺν*, quae in sermone communi cedere incipit praepositionibus *ἅμα* et *μετὰ* ab Atticistis praefertur.¹⁾ In asino octies reperitur 595, 608, 612, 618, 620, 623, 623 ter *ἅμα* 608, 612, 625 bis *μετὰ* (v. infra). Nusquam praepositio *σὺν* vel *μετὰ* cum nomine abstracto coniuncta occurrit ut saepe apud posteriores scriptores.²⁾

Praepositio *ἐν* causam significat 582 *ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν πνυξιδῶν* similiter in Luc. piscat. 610 *λελήθασιν ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων σχημάτων* modum indicat 615 *ἐν γέλωτι* haec locutio Luciano in deliciis est.³⁾

γ) De praepositionibus cum accusativo copulatis.

Praepositio *ὥς*, de qua Radermacher l. l. p. 115 dicit: „*ὥς*, wo es sich in dieser Zeit als Präposition findet, ist ein Zeichen attizistischer Gelehrsamkeit“, bis occurrit 610 *ἡλανεσθῶς ἐαυτόν* 623 *καὶ με δικάδε ἦγεν ὥς ἐαυτόν*. In inscriptionibus Atticis quater reperitur,⁴⁾ saepenumero apud elegantiores *κοινῆς* scriptores,⁵⁾ in papyris plane deest,⁶⁾ item apud Xenoph. Ephes. singulis locis usurpatur ab Achille Tat. et Tatiano, bis a Synesio,⁷⁾ vices ab Heliodoro,⁸⁾ saepe etiam a Luciano.⁹⁾

Locutio *ἐς δέον*, quae in asino 619 deprehenditur, a Luciano valde adamatur (Herod. 837; quom. hist. conscr. 62, 69; Alex. 215; Char. 488; Zeux. 842; Iup. confut. 635 sqq.).

δ) De praepositionibus cum duobus casibus iunctis.

Lucianus cum verbo *παίω* plerumque praepositionem *κατὰ* vel *εἰς* vel accusativum coniungit;¹⁰⁾ eadem usus rationes etiam in asino deprehenduntur: 584 *κατὰ τῶν μηρῶν ἔπαιε* 598 *ἀεὶ ἔπαιεν ἐς τὸ αὐτὸ τοῦ μηροῦ* 583 *ἡμᾶς ξύλοις παίοντες*.

¹⁾ Tycho Mommsen, Beiträge zur Lehre von d. griech. Präposit., Berlin 1895, p. 4; Krebs p. 3; Roßberg p. 30; Kuhring p. 35; Schmid IV 625; apud Xenoph. Ephes. octies *σὺν* quadragies septies *μετὰ* legitur (Mann p. 16).

²⁾ Krebs p. 34 sq.; Mommsen p. 4; Krumbholz, De Appiano p. 14 sqq.

³⁾ Funk, De Demonacte p. 581.

⁴⁾ M. Geyer, Observationes epigraphicae de praep. Graec. forma et usu, Diss. Altenburg 1880, p. 34.

⁵⁾ Krebs, Präpositionsadverb. II 61 sq.; de Luciano vid. Jacobitzi indicem s. v.

⁶⁾ Roßberg p. 33.

⁷⁾ Mann l. l.; Heiler l. l.; Sexauer 72; Fritz l. l.

⁸⁾ I 15, 31, 19, 2; IV 19, 11; VI 3, 15; VII 14, 13, 18, 31 sqq.

⁹⁾ cf. Jacobitzi indicem s. v.; Schwidop l. l.

¹⁰⁾ Przybilla l. l. p. 22.

Posterioris aetatis scriptores veluti Polybius Diod. Sext. Emp. scriptores ecclesiastici Xenoph. Ephes. Ach. Tat. Heliod. Tatian. Synes. praepositionem *κατὰ* sq. accusat. summopere frequentant, cum genetivus raro adhibeatur;¹⁾ ab his dissentit asini auctor praeposit. *κατὰ* ter cum genetivo (577, 578, 584), quater cum accusat. coniungens.

Praepositio *ὑπὲρ* (sq. gen.) ad locum pertinet 585 *καὶ ῥόδα ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαίνετο* qui usus a N. To. plane abest;²⁾ item a Xenoph. Ephes. Synesio Tatiano; ex Achille Tat. Sexauer unum, e papyris Roßberg duo attulit exempla, ex Appiano quattuor Krumbholz;³⁾ nusquam ponitur pro *ἀντί* ut apud Polyb. Arr. Xenoph. Ephes. Heliodorum.⁴⁾

ε) De praepositionibus cum tribus casibus copulatis.

Praepositio *ἀμφί*, quae e sermone vulgari prorsus excidit ac ne apud Luc. quidem saepe reperitur;⁵⁾ nusquam occurrit. Idem dicas de praepos. *ἀνά*, cuius in asino composita tantum in usu sunt.

Praepositione *μετὰ* (sq. gen.), quae in N. To. multo crebrius adhibetur quam *σὺν*⁶⁾ communio quaedam denotatur 570 *συνανακλίνεσθαι μετ' αὐτοῦ* similiter in Luc. Peregr. mort. 335 *συνεκάθενδες μετ' αὐτοῦ* dial. meretr. 284; alii scriptores in his locutionibus semper *dativum* (omissa praepos.) usurpant (cf. Aeschyl. Cho. 906; Aristoph. eccles. 1009; Xenoph. conviv. 4, 53 et alibi; Plato leg. 8 p. 838 B; Heliodorus semel *ἅμα* sq. dat. Aeth. 1, 16 p. 28, 6; Eumath. Ism. I p. 14 s. fin. 29, 5 p. 165 init. Act. 5 p. 146 de cenantibus; Clemens, Alex. paed. p. 271) numquam *μετὰ* sq. gen. ut Lucianus.

Praepositio *παρὰ* cum dativo iuncta localem vim habet 589 *παρὰ τῇ φάνη* de personis dicitur 571 *παρ' ἐμοὶ παρὰ σοὶ* similiter 572, 596. De N. To. statuit Blaß p. 139: Im N. T. ist lokales *παράντι* fast verschwunden“ in papyris⁷⁾ nisi de hominibus non usurpatur; apud Polyb. semel, apud Ach. Tat. bis, apud Synes. semel cum dativo rei coniungitur,⁸⁾ saepius apud Xenoph. Ephes.;⁹⁾

¹⁾ Mann p. 16; Sexauer p. 69; Fritsch p. 17; Heiler p. 47; Fritz p. 151.

²⁾ Blaß p. 136, 5.

³⁾ Mann p. 22; Heiler p. 47; Fritz l. l.; Sexauer p. 71; Roßberg p. 40; Krumbholz p. 42.

⁴⁾ Krebs p. 41; Mann l. l.; Fritsch l. l.

⁵⁾ Roßberg p. 41; Radermacher p. 115; Krebs p. 6; Blaß l. l.; Schmid IV 433; Hilberg, Praef. ad Eust. XX.

⁶⁾ Mommsen-Tycho, Beiträge zur Lehre v. d. griech. Präp. 1895 p. 395.

⁷⁾ Roßberg p. 53.

⁸⁾ Krebs p. 53; Sexauer p. 70; Fritz p. 162.

⁹⁾ Mann l. l.

verbis passivis in asino nusquam additur ut saepe apud posteriores scriptores¹⁾ etiam apud Luc.²⁾

παρὰ cum accusativo personarum coniunctum id quod in N. To. numquam (Blaß p. 139: „Nicht mit Personen verbunden, dafür tritt *πρὸς* *τινα* ein“) in papyris bis pro dativo occurrit itemque in epistulis privatis,³⁾ in asino ter reperitur 575 *παρ' ἐμὲ* 576, 620, saepe apud Luc.; contra falso dativus pro accusat. adhibetur 569 *πέμπει παρ' ἐμοί* (cf. p. 36).⁴⁾

Praepositio *πρὸς* cum genetivo iuncta a papyris et a N. To. aliena (Radermacher p. 117: „*πρὸς* mit dem Genetiv ist gelehrt“) comparet α) in exclamationibus 575 *πρὸς θεῶν* 578, β) verbis passivis adiuncta 612, 618, id quod apud veteres scriptores per raram est,⁵⁾ ex inscriptionibus Atticis Geyerus unum exemplum expromit⁶⁾ frequentatur vero a posterioribus scriptoribus etiam a Luciano;⁷⁾ plane deest eiusmodi structura apud Tat.⁸⁾ et Xenoph. Ephes. (Mann p. 21: „*πρὸς* mit gen. wird nur durch die Schwurformel gehalten“).

πρὸς sq. dat. apud Polyb. et in N. To. perrarum,⁹⁾ at creberrimum apud Luc.¹⁰⁾ in asino legitur 597 *εὐφρανόμενος πρὸς τῇ μύλῃ* apud Xenoph. Ephes. haec structura semel exstat, apud Ach. Tat. ter, saepe apud Heliod. Synes. Agathiam, contra abest a Tatiano.¹¹⁾

Bis sq. acc. idem valet atque nostrum „bei sich, für sich“ λέγω *πρὸς ἐμαντιόν* 573; *ἐνενόουν πρὸς ἐμαντιόν* 583 haec structura apud Luc. usitatissima est (Bieler, De paras p. 8); numquam accusativus pro dativo ponitur ut saepe apud κοινῆς scriptores.¹²⁾

Praepositionis *ὕπὸ* causalis usus, cuius Rossbergius (p. 59) pauca exempla e papyris affert, a N. To. et Polybio abhorret¹³⁾

¹⁾ Mann p. 20; Fritsch p. 19; Tröger, De Pseudo-Longino p. 49; Krebs p. 53.

²⁾ Bis acc. p. 826; cal. non tem cred. p. 149; vot. p. 261; Icaromen p. 776; ep. Sat. p. 385; somn. p. 18; Prom. p. 196; navig. p. 624; c. dat. Pseudosoph. p. 574, 582; Pseudolog p. 164; Phalar. p. 187.

³⁾ Roßberg p. 54; Witkowski p. 39, 7.

⁴⁾ cf. Dio Cass exc. p. 15 ὡς φίλων παρὰ φίλοις ἰόντων.

⁵⁾ Lutz, De oratoribus Atticis p. 154; Krüger p. 52, 5, 2.

⁶⁾ Observationes epigraphicae de praep. Graec. forma et usu, Diss. Altenburg 1880, p. 32.

⁷⁾ Grundmann l. l. p. 57, 88; Krumbholz p. 55 sqq.; Fritsch p. 20; Schefflein, De Procopio p. 48; du Mesnil, De Luciano p. 37.

⁸⁾ Heiler p. 46.

⁹⁾ Krebs l. l.; Blaß p. 141.

¹⁰⁾ du Mesnil p. 37.

¹¹⁾ Mann p. 21; Sexauer p. 71; Fritsch p. 21; Fritz l. l.; H. Reffel, Der Sprachgebrauch des Agathias p. 28; Heiler p. 47.

¹²⁾ Krebs p. 117; Radermacher p. 119.

¹³⁾ Blaß p. 127; Krebs p. 54 sq.

atque etiam Plutarcho videtur incognitus esse, nequaquam Iosepho,¹⁾ in asino ter exstat ὥστε με ὑπὸ τῆς πληγῆς ὥσπερ στρόμβον ἐξαπίνης στρέφεσθαι 610; πρὶν ἢ ὑπὸ τῆς ὀδύνης πάντα . . . ἐξεμέσαι 586; ὑπὸ τῶν ξύλων ἀπωλλύμην 599; apud Xenoph. Ephes. hic usus semel deprehenditur, apud Tat. deest saepe occurrit apud Ach. Tat. Heliod. Synes. Basilium.²⁾

ὕπὸ cum dativo coniunctum, quod in N. T. deest in papyris perraro invenitur, apud Polyb. paene prorsus evanuit,³⁾ bis occurrit τὴν νεόννημον κόρην ὑπὸ τοῖς λησταῖς γενομένην 603; τὴν φιάλην ὑπὸ τῇ θεῷ ἔφερον 609; ab Atticistis haec structura frequentatur,⁴⁾ apud Xenoph. Ephes. semel reperitur, apud Tat. numquam, apud Ach. Tat. sexies, apud Synes. decies, apud Heliod. vices quater.⁵⁾

Praepositio *ἐπὶ* (sq. gen.) contra Atticorum usum tempus indicat⁶⁾ 591 *ἐφ' ἐκάστης ἡμέρας* similiter in Luc. dial. mort. 377 *ἐπὶ μᾶς ἡμέρας* item ibid. 386; in Philops. 49; Tox. 532; Dem. enc. 519.

Saepe in verbis affectus cum dativo personae copulatur⁷⁾ ἐγέλων *ἐπὶ τῷ μηνύσαντι* 613; τῶν δὲ ἐν θανμαζόντων *ἐπ' ἐμοί* 622 item 582, 593, 595, 606, 615, 621 similiter apud Luc. ἐγέλα *ἐπ' αὐτοῖς* (sc. τοῖς κομφοδοῖς) *ἐπ' ἀμφοτέροισι καὶ σοὶ καὶ τοῖς ἐπαυνοῦσιν ἐγέλων* Lexiph. 349.

Idem valet atque „quod pertinet ad“ 593 ὅσον *ἐπ' αὐτῇ* similiter apud Luc. in catapl. ὅσον *ἐπ' ἐμοί* 621; deor. dial. 226 sqq.

Memorandum est denique, cum apud κοινῆς scriptores hanc praepositionem multo saepius accusativus quam genetivus vel dativus insequatur,⁸⁾ in asino vices quater accusativum legi, vices ter dativum, quinque decies genetivum.

d) Verba cum praepositionibus composita.

Poetarum more⁹⁾ meri casus insequuntur 580 τῷ πνρὶ τοῦ λόχρον ἐπέθηκε 584 πέτραις ἐπιβαίνων 598 καὶ τῷ κομποτέρῳ προσβαλεῖν 598 καὶ μοι συνεξέπεμπον (Luc. ver. hist. 91 συνέπεμψε δὲ ἡμῖν) 613 τῇ κιβωτῷ ἐγκείμενον 597 τῇ μύλῃ με ὑπεζεύγνυε 596

¹⁾ Schmid IV 631; Schmidt, De Ios. p. 426.

²⁾ Mann p. 22; Heiler p. 47; Sexauer p. 72; Fritsch p. 22; Fritz l. l.; Trunk p. 20.

³⁾ Blaß p. 136; Roßberg p. 59; Krebs p. 55.

⁴⁾ W. Schmid IV 624; Du Mesnil p. 39 sq.; Rothstein l. l. p. 42.

⁵⁾ Mann p. 22; Sexauer p. 72; Heiler p. 47; Fritz l. l.; Fritsch p. 22 sq.

⁶⁾ Schmid I 399; Blaß p. 138; du Mesnil p. 35.

⁷⁾ Kühner-Gerth II 502.

⁸⁾ Krebs p. 76; Mann p. 16; Heiler p. 47; Sexauer p. 69.

⁹⁾ Monro, Grammar of the Homeric dialect² § 229.

καί μοι τοῖς κεκτημένοις ἄριστον παρέκειτο 601 ἐνσεύσαιμι τῇ ἐστίᾳ 603 ἐπικατέδησέ μοι 605 τὴν γλῶττιαν τῶν δδόντων ὑπερβάλλων 615 ἐξανίσταται τοῦ συμποσίου 620 συγκατακλείει με τῇ γυναικί 621 κρότος πάσης χειρὸς ἐξήλατο 623 τοῦ δέφρου ἀναπηδήσας.

Qui usus ut a κοινής scriptoribus nequaquam abhorret,¹⁾ ita frequentatur ab Atticistis.²⁾ Quae ex asino attuli exempla, apud Lucianum nusquam vidi, verum permulta alia cognovi, quae omnia enumerare longum est; satis habeo haec apposuisse Hermot. 800 παρέμενες αὐτῷ Alex. 221 πᾶσιν ἐγκατεμίγνυ Alex. 226 ἐκπίπτω τῆς οἰκίας Char. 510; Nigr. 254; κατασκεδάσνυμι τί τις Nigr. 41; Lexiph. 342; ep. Sat. 404; de salt. 270; προσφιλοσοφῶ τινί Tim. 111; Gall. 719; συνεπιλαμβάνεσθαι μοι τοῦ ἔργου Prom. 195; ἐπέβησαν τοῦ λέχους deor. dial. 246 multa alia.

Ex iis, quae explicavi facile cognoscas, quae in praepositionibus utendis vulgarem loquendi consuetudinem redolent, eadem ne a Luc. quidem abhorre exceptis praepositionibus ὀπίσω, δίχα, ἐκ verbo λαμβάνεσθαι vel ἐπιλαμβάνεσθαι addita; altera ex parte in quibusdam Luciani in praepositionibus adhibendis proprietatibus asini auctor mire cum Luciano congruit (cf. p. 63 de verbo ὄπτω; de praep. ἐν p. 64; de locutione ἐς δέον p. 64; de verbo παίω p. 64; de verbis cum praeposit. σὺν compositis p. 65; de praep. πρὸς et ὑπὸ verbis passivis additis vid. p. 32; de praep. ἐπὶ cum genet. temp. iuncta p. 67; de praep. πρὸς sq. acc. = „bei sich“ p. 66).

Litteratum hominem indicant praepositiones πρὸς (sq. gen.) ὑπὸ bis (sq. dat.), ter (sq. gen.) causam significans, ὥς cum accus. copulatae.

Praepositio πρὸ regionem denotans poetarum propria est.

δ) De particulis quas proprie vocant.

Non abs re duco etiam in hanc elocutionis partem inquirere, cum in sermone vulgari haud paucarum particularum vel memoriam oblitteratam vel vim esse commutatam inter omnes constet;³⁾ accedit, quod ex particularum usu, quid cuiusque scriptoris sit proprium, optime perspicitur.

Compluribus locis sententiae simplici particula καὶ sermonis

¹⁾ Schmidt, De Ios. p. 374; Krebs p. 115 adnot. 1.

²⁾ W. Schmid III 91, IV 97; Fritsch, De Heliod. p. 11.

³⁾ cf. Blaß p. 63, 266; W. Schmid I 179; Mann, De Xenoph. Ephes. p. 36; conferas etiam Dionys. Thrac. p. 96 ed. Uhlig παραπληρωματικοὶ (σύνδεσμοί) εἰσιν ὅσοι μέτρον ἢ κόσμον ἔνεκεν παραλαμβάνονται· εἰσὶ δὲ οἷδε δὴ ἅ νυ πον, τοι, θῆν, δῆτα, περ, πω, μὴν, αὖ, αὖ, οὖν, οὖν, κεν, γε.

communis ratione¹⁾ contextuntur, ubi pro parataxi quae appellatur, hypotaxin expectaveris 568 καὶ πὼς ἔτυχον . . . καὶ ἄλλων ἐκοινω-
νοῦμεν . . . καὶ ἡρόμην 579 καὶ ποτε ἐπὶ νοῦν μοι ἦλθε τὸ μα-
θεῖν . . . καὶ φημι . . . similiter 583, 584, 606, 607, 609, 610, 611, 614, 621. Unde quaesitam quandam narrandi simplicitatem elucere suo iure agnovit Rohde;²⁾ hac in re asini auctor mirum in modum consentit cum Luciani veris historiis, in quibus non minus triginta tribus locis eadem narrandi ratio invenitur ut 76, 78, 79, 81, 84, 85, 85, 87, 89, 91, 93, 96, 98, 101, 103, 105, 106, 110, 110, 112, 114, 119, 121, 123, 124, 125, 127, 127, 131, 132, 133, 135, 140; ceterum in aliis quoque libris vere Lucianeis parataxis nequaquam rara est.³⁾

Interdum omnis coniunctio mittitur ut 586, 588, 606 id quod apud Luc. rarum est;⁴⁾ in veris historiis quater deest 79, 81, 82, 109.

Particula δῆθεν ab Aristotele numquam⁵⁾ a Platone semel saepe ab Herodoto et Thucydide usurpata⁶⁾ a N. To. abhorret;⁷⁾ in asino bis occurrit 585, 624; apud Luc. sexies decies quom. hist. conser. 15; Alex. 213, 224, 225, 245, 246, 252; Tox. 556; de sacrif. 534; Gall. 742; Hermot. 774, Herod. 835; Prom. es in verb. 24; rhet. enc. 23; electr. 87; de domo 206; apud Epictetum Xenoph. Ephes. Gregorium, Synes. Polyb. haec particula deest⁸⁾ apud Ach. Tat. ter invenitur, bis apud Hermog.⁹⁾ sexies decies apud Heliod.¹⁰⁾

Particula εἴτα undetricies exstat 569, 570, 575, 577, 578, 578 sqq.; quam Lucianum in deliciis habuisse vel inde cognoscas, quod non minus trecentis locis ea usus est ut duodevices in mort. Peregr. sexies decies in Alex.; sqq. ab Epicteto et Xenoph. Ephes. haec particula numquam adhibetur,¹¹⁾ quinquies ab Hermogene,¹²⁾ quinquies a Gregorio Nazianz. decies a Synesio,¹³⁾ saepe

¹⁾ Blaß I. 1.; Robertson 202; W. Schmid III 324; Mann 37; Müller, De Teletis elocutione p. 70 sq.

²⁾ I. 1. p. 34.

³⁾ Schmid I 239; Funk 575; Bieler, De paras. p. 9.

⁴⁾ W. Schmid I 420; Chabert l'atticisme de Lucien p. 215.

⁵⁾ W. Schmid III 335.

⁶⁾ Schmid I 184.

⁷⁾ Blaß I. 1.; Jannaris § 1700.

⁸⁾ Melcher p. 20; Mann p. 36; Hürth I. 1.; Fritz I. 1.

⁹⁾ Sexauer p. 73; Provot de Hermog. Tarsens. dicendi genere, Diss. 1910, p. 54.

¹⁰⁾ I 13, 3; II 4, 26; III 17; IV 4, 5, 15; V 13, 21, 29, 21; VI 11, 30; VII 1, 32, 9, 27, 18, 21, 19, 14; VIII 1, 9, 6, 6; IX 13, 10.

¹¹⁾ Melcher I. 1.; Mann I. 1.

¹²⁾ Provot p. 55.

¹³⁾ Hürth I. 1.; Fritz 171.

ab Heliod. et Ach. Tat.¹⁾ particula *ἐπειτα* adversative²⁾ usurpatur 571 ut apud Luc. quoque.³⁾

Particula *μὰ* quater adhibetur 574, 579, 624, 625 a Luc. frequentatur, plane deest in N. To. apud Xenoph. Eph. Synes. bis occurrit apud Epictetum, semel apud Hermog. semel apud Achill. Tat.⁴⁾

Particulae *ἀλλὰ γὰρ* apud Luc. nequaquam rarae⁵⁾ a N. To. absunt.⁶⁾ In asino semel separantur *ἀλλ' ἔτι γε γὰρ* 602 similiter quinquies apud Luc. (Lexiph. 349; Demon. 376; Hermot. 742, 751; dial. mar. 306). Quae particulae prorsus absunt ab Epicteto, Hermog. Greg. Naz. apud Ach. Tat. bis, singulis locis apud Xenoph. Ephes. et Heliod. leguntur, apud Synes. octies.⁷⁾

Particulae *ἀλλὰ μὲν* nec *κοινῆς* scriptoribus nec Atticis incognitae verum a N. To. alienae⁸⁾ a Luc. his locis adhibentur: Cynic. 541; Tim. 153; vitar. auct. 563, 564; Hermot. 822; Iup. trag. 699; paras. 844; Dem. enc. 497; soloec. 566; nusquam has particulas deprehendas apud Epictetum Xenoph. Ephes. Heliod. Ach. Tat. Hermog. Gregor. Naz. semel apud Synes.⁹⁾ in asino semel reperiuntur 584 semel *καὶ* adicitur 584 *ἀλλὰ μὲν καὶ*, quae coniunctio apud Luc. uno loco mihi occurrit de paras. 848.¹⁰⁾

Particulae *ἀλλὰ δὲ*, quae in asino 578 apparent, a Plat. et Xenoph. frequentantur, rarius adhibentur ab Aristot. et Theophr.¹¹⁾ apud Luc. quater occurrunt in piscat. 576; ver. hist. 124; adv. indoct. 116; de mort. Peregr. 355; apud Epictetum, in N. To. apud Xenoph. Ephes. Ach. Tat. Hermog. Gregor. Synes. plane desunt; bis leguntur apud Heliod.¹²⁾

Particulas *ἀλλ' οὖν* apud omnes scriptores Atticos plus

¹⁾ Sexauer l. l.

²⁾ Kühner-Gerth 281, 6.

³⁾ W. Schmid I 264.

⁴⁾ Bläß, Robertson, Mann l. l.; Fritz l. l.; Melcher p. 19; Provot 56; Sexauer 74.

⁵⁾ Schmid I 423.

⁶⁾ Bläß 63, 267sq.; Robertson 265sq.

⁷⁾ Melcher 19; Provot 52sq.; Hürth 146, 149; Mann 37; Sexauer 73; Fritsch 25; Fritz 168.

⁸⁾ Radermacher 26; Schmid III 342; Ast. lex. Plat. I 103; Krüger ad Xenoph. anab. I 9, 18; Bläß l. l.

⁹⁾ Melcher l. l.; Mann 36; Sexauer 73; Fritsch 25; Provot 53; Hürth 146; Fritz 169.

¹⁰⁾ Quae Bielerus contra Lucianeam huius dialogi originem protulit, mea quidem sententia ad persuadendum non sufficiunt.

¹¹⁾ Eucken, De Aristot. dicendi ratione p. 47; W. Müller, De Theophr. dicendi genere 45sq.

¹²⁾ Melcher l. l.; Bläß 63; Mann l. l.; Sexauer l. l.; Provot l. l.; Hürth l. l.; Fritz l. l.; Fritsch p. 25.

minusve usitatas¹⁾ vidi 603. Lucianus iis septies usus est: de domo 200; patr. enc. 231 (bis); tyrannicid. 154; vit. auct. 568; Hermot. 809, 827. Quae N. Ti. scriptoribus prorsus incognitae sunt²⁾ item Epicteto Xenoph. Ephes. Ach. Tat. Heliod. Greg. Naz. Synes. apud Hermogenem quater reperiuntur.³⁾

Particulae *καὶ — δὲ* quae leguntur 571, 580, 584, 588, 616, 618 rarae sunt apud Thucyd., creberrimae apud Aristot. et Theophr.⁴⁾ apud Luc. sexagies fere comparent (in ver. hist. octies 76, 77, 93, 96, 98, 100, 108, 116); in N. To. apud Epictet. Xenoph. Ephes. Greg. Naz. Hermog. plane deesse videntur,⁵⁾ semel leguntur apud Synes. quater apud Ach. Tat. saepius apud Heliod.⁶⁾

Particulas *καὶ δὲ* N. Ti. scriptoribus ignotas⁷⁾ apud Luc. tricies septies numeravi, quinquies vocula *καὶ* a *δὲ* interposito vocabulo separatur: Nigr. 73, deor. dial. 264, 265; Hermot. 815; quom. hist. conser. 44 similiter bis in asino *καὶ αὐτῷ δὲ τῷ σχήματι* 603 *καὶ τότε δὲ*. Apud Epictet. hae particulae desunt, apud Hermog. semel occurrunt, ternis locis apud Ach. Tat. Gregor. Synes. saepius apud Heliod. vices quater apud Xenoph. Ephes.,⁸⁾ sed omnes, quos memoravi scriptores eo ab asini auctore differunt, quod illas particulas numquam aliis vocibus interpositis separant.

Particulas *καὶ γὰρ* a N. To. paene prorsus abhorrentes⁹⁾ apud Luc. quadragies quinquies numeravi, in asino quater 574, 585, 596, 601. Quae aliena sunt ab Epicteto, apud Xenoph. Eph. ter leguntur, apud Synes. sexies, apud Hermog. decies, saepe apud Ach. Tat. Heliod. Greg. Naz.¹⁰⁾

Particulae *καὶ — γε* a N. To. Epicteto Ach. Tat. alienae¹¹⁾ apud Luc. septuagies quinquies inveniuntur et semper separantur praeter dial. deor. 217; in asino bis occurrunt 583, 601; apud

¹⁾ E. Kalinka, De coniunctionum quarundam usu apud scriptores Atticos antiquissimos 1889 p. 31.

²⁾ Bläß p. 63.

³⁾ Melcher l. l.; Mann p. 36sq.; Fritsch 25; Sexauer 73sq.; Hürth 146sq.; Fritz l. l.; Provot p. 53.

⁴⁾ Eucken 32sq.; W. Müller 22.

⁵⁾ Bläß l. l.; Robertson 265sq.; Melcher l. l.; Mann 36; E. Rohde, Griech. Roman 407, 3; Hercher, Erotici Graeci I p. LXX, XLIX; Hürth l. l.; Provot l. l.

⁶⁾ Fritz 171; Sexauer 74; Fritsch 25.

⁷⁾ Bläß l. l.

⁸⁾ Melcher l. l.; Provot p. 55; Sexauer 74; Hürth 147; Fritz 171; Fritsch 25; Mann p. 39.

⁹⁾ Robertson 202.

¹⁰⁾ Melcher l. l.; Mann p. 36sq.; Fritz 171; Provot 55; Fritsch l. l.; Sexauer 74; Hürth p. 147.

¹¹⁾ Blass l. l.; Melcher l. l.; Sexauer l. l.

Xenoph. Ephes. semel leguntur, apud Synes. ter, apud Hermog. novies, saepe apud Heliod.¹⁾

Particulae *δέ γε* apud Luc. tricies inveniuntur (*δέ* — *γε* in Nigr. 49) in asino semel 616; nusquam comparent in N. To. apud Epict. Xenoph. Ephes. Heliod. Ach. Tat. Greg. bis apud Hermog., semel apud Synes.²⁾

Particulae *καὶ μὴν καὶ*, quae in libris Lucianeis singulis vel binis dumtaxat locis usurpari solent,³⁾ in asino septies occurrunt; qua re commotus ne hunc libellum a Luc. abiudices, moneam easdem particulas in ver. hist. novies, in eo libro qui est de hist. conscr. et in Demon. senis adhiberi locis; semel vidi particulas *καὶ μὴν* 586; in N. To. utraque particula deest; Lucianus saepe sicut in asino in uno eodemque libro et *καὶ μὴν καὶ* et *καὶ μὴν* particulis utitur;⁴⁾ particulae *καὶ μὴν* apud Epict. Xenoph. Ephes. Greg. non in usu sunt, bis apud Ach. Tat. ter apud Hermog. semel apud Synes. aliquoties apud Heliod.; particulae *καὶ μὴν καὶ* apud omnes hos scriptores desunt praeter Hermog. et Heliod.⁴⁾

Particulae *δ' ἄρα* a. N. To. abhorrentes⁵⁾ ter inveniuntur 583, 596, 620; Lucianus duodevicies eas usurpavit;⁶⁾ apud Epict. Hermog. Synes. desunt, singulis locis deprehenduntur apud Xenoph. Ephes. et Ach. Tat. ter apud Gregor. saepius apud Heliod.

Particulae *δ' οὖν*, quas inter veteres scriptores Theophrastus maxime adamavit,⁷⁾ e vulgari sermone videntur excidisse;⁸⁾ apud Luc. eas centies sexagies legi, in asino semel 569; huic tamen rei nihiltribuendum est, cum in eiusmodi narrationibus scriptori perrarus vel omnino nullus illas particulas usurpandi sit locus; prorsus inusitatae sunt apud Epict. Hermog., bis occurrunt apud Xenoph. Ephes. semel apud Ach. Tat. (p. 79, 22 ed. Iacobs) quater apud Greg. aliquoties apud Heliod.¹⁰⁾

Simplicem particulam *γε* apud Luc. frequentissimam¹⁰⁾ bis

¹⁾ Mann p. 39; Fritsch 25; Provot 55; Fritz 171.

²⁾ Blas 1. l.; Melcher 1. l.; Mann 1. l.; Fritsch 1. l.; Sexauer 1. l.; Hürth 1. l.; Provot p. 54; Fritz 176.

³⁾ A. Joost, Beobachtungen über den Partikelgebrauch Lukians in Festschr. für L. Friedländer, Leipzig 1895, p. 173, 176.

⁴⁾ Thimme, Quaest. Luc. cap. IV, Diss. Halle 1884, p. 9; Funk, De Demonacte p. 574.

⁵⁾ Melcher 1. l.; Mann 1. l.; Hürth 1. l.; Sexauer 1. l.; Provot p. 55; Fritz 171; Fritsch p. 25.

⁶⁾ Blas 1. l.; Robertson 1. l.

⁷⁾ W. Schmid I 425.

⁸⁾ W. Müller p. 28.

⁹⁾ Blas 1. l.; Robertson 1. l.

¹⁰⁾ Melcher 1. l.; Sexauer 1. l.; Provot 1. l.

¹¹⁾ Joost 1. l. 177.

vidi *εἴ γε* 573; *ἐκεῖνό γε* 624 nullo loco adversantem Lucianeo usui. Quae apud Xenoph. Eph. quinquies invenitur, frequentatur vero ab Epict. Hermog. Ach. Tat. Heliod. Synes.¹⁾

Particulae disiunctivae *οὔτε* — *οὔτε*, quibus *κοινῆς* scriptores praeferunt *οὔτε* ... *οὔτε* (*οὐδέ*) *μήν* vel *οὔτε* ... *ἀλλ'* *οὐδέ* comparent 586.²⁾

Particulas *οὐδέ* ... *οὐχ ὅπως* (= non solum non, sed nequidem) quae occurrunt 611, apud Luc. bis repperi in Prom. 192 et dial. mort. 440; plane illae deesse videntur apud Polyb.³⁾ in N. T. apud Epict. Xenoph. Ephes. Ach. Tat. Heliod. Hermog. Synes. Gregor.⁴⁾

Particulae *μὲν* ut frequentissime apud Luc.⁵⁾ locis quadraginta septem *δὲ* respondet, sed quinquies *ἀλλὰ* 585, 594, 601, 606, 608 similiter bis in Luc. Demonacte,⁶⁾ in deor. dial. 226; ver. hist. 111 apud Ach. Tat. nihil eiusmodi repperi, apud Heliod. ter *μὲν* ... *ἀλλὰ* (I 9, 6, V 2, 24, VI 9, 18) circiter decies *μὲν* *ἀλλὰ*.

Particula *δὲ* in apodosi⁷⁾ post pronomen relat. ponitur 599 *οὐ καταβάτος ἦν τὴν χεῖρά μοι ἐπιδοῦναι* ... *ὁ δὲ οὔτε κατῆλθε* ... post sententiam coniunctione *ἐπεὶ* introductam 624 *ἐπεὶ δὲ ἦν νύξ βαθεῖα* ... *καὶ ὁ δ' ἐπανάσταται*. Quae structura Ionicorum scriptorum maxime propria pro atticismo videtur habita esse. Lucianea id genus exempla collegit Schmid I 425; Xenophon Ephesius nullum tale praebet exemplum, duo Achilles Tatiatus tria Synesius.⁷⁾

Vocula *αὐθις* per pleonasmum usurpatur 582 *αὐθις ἀποδώσεις* 604 *αὐθις ἐπανάγειν ἐς οἶκον* similiter a Luciano *τί δ' αὖν* ... *αὐθις ἡ νόσος ἐπανεῖλθῃ* Abdic. 186; *εἰσαὐθις ἀποδώσειν* Icaromen. cap. 5; ex Achille Tat. hunc usum memorat Sexauer p. 73; de Aeliano vid. Schmid III 332.

Particula *δὴ* quae in N. To. rarissima est⁸⁾ iuxta singulas voces posita aut unius verbi (vel unius locutionis) 586, 599, 625 aut totius enuntiati vis augetur⁹⁾ 586, 587; uno loco *δὴ* iuxta particulam *μὲν* positum coniunctionis vice fungitur 576 *τοῦτο μὲν δὴ* ... ut saepe apud Aristot. et Theophrast¹⁰⁾ item in Luc. ver. hist. 89; particula *δὴ* apud Epictetum quinquies decies legitur,¹¹⁾

¹⁾ 1. l.

²⁾ Radermacher p. 26.

³⁾ Ego quidem eas nusquam scriptas vidi.

⁴⁾ 1. l.

⁵⁾ Funk, De Demonacte 574.

⁶⁾ Kühner-Gerth 276 sq.

⁷⁾ Mann 1. l.; Sexauer p. 75; Fritz p. 170.

⁸⁾ Robertson p. 265.

⁹⁾ cf. Kalinka p. 194 sqq.

¹⁰⁾ W. Müller, De Theophr. dic. gen. p. 18 sqq.

¹¹⁾ Melcher p. 18.

apud Xenoph. Ephes. quinquagies, saepenumero apud Ach. Tat. Heliod. Synes. Luc.¹⁾

Particulae τε — καί, quae etiam in communi sermone semper in usu fuerunt²⁾ antiquitus separari solebant³⁾ sed iam apud Platonem saepe coniunguntur;⁴⁾ apud Atticistas et in N. To. illae particulae modo coniunguntur modo separantur;⁵⁾ similiter in as. legitur τε ... καί 584, 589, 592, 595 sqq.; τεκαί 587, 597.

Denique hae particulae Luciani maxime propriae memoratu sunt dignae μάλλον δέ 579; καὶ (= saltem) 624; τοῦτο μὲν — τοῦτο δέ 585, 615, 618; ἄλλως 584.

Satis igitur multae prae sermone vulgari in asino reperiuntur particulae, quarum nulla abest a Luc., immo vero complures Luciani sunt maxime propriae ut οὐδέ ... οὐχ ὅπως καί — δὴ, εἴτα, καὶ, τοῦτο μὲν — τοῦτο δέ, μάλλον δέ, ἄλλως, cum apud alios posterioris aetatis scriptores aut omnino non occurrere videntur ut οὐδέ ... οὐχ ὅπως, καί — δὴ⁶⁾ aut perraro ut εἴτα, μάλλον δέ, ἄλλως; aliae denotant homineem in antiquis litteris multum versatum, quem Atticistarum imitatores in hac quidem re minime aequaverint ut καὶ μὴν, καὶ μὴν καί, δῆθεν, ἀλλ' οὐν, καί — δέ, δέ γε, ἀλλὰ δὴ, δ' ἄρα, δ' οὐν.

Ne in vulgari quidem sententiarum parataxi admittenda asini auctor dissentit cum Luciano (v. p. 69). At desunt hae particulae a Luc. summopere adamatae: μεταξὺ ad participium praesentis adiectum, πλήν ἀλλά, πλήν γε, quas tamen Lucianus ne ipse quidem senex usurpavit.⁷⁾

Nec omittam monere omnes particulas semper eum tenere locum, quem Lucianus iis solet assignare eandemque, qua apud Lucianum utuntur significationem exhibere. Ex his omnibus nihil fidei accedere apparet opinioni eorum, qui asinum Luciani esse negent.

4. De sententiarum structura.

Digna, quae afferantur haec mihi sunt visa:

a) Appositionis superlativae,⁸⁾ quam Luciani stili maxime

¹⁾ Mann p. 37; Sexauer 73; Fritsch II 24; Fritz 170; Jacobitz, Ind. Luc. s. v.

²⁾ W. Schmid III 344, IV 464 sqq.

³⁾ ibid 564; de Telete v. Müller p. 46.

⁴⁾ Blas ad Dem. de coron. 1.

⁵⁾ W. Schmid IV 564; Wilke-Grimm s. v.; de Luc. v. Jacobitzi indicem s. v.

⁶⁾ Harum particularum tmesis a Philostrato tantum tribus locis adhibetur (W. Schmid IV 556).

⁷⁾ Joost l. l. p. 166, 168; A. Thimme l. l. p. 9.

⁸⁾ Krüger 57, 10, 12.

propriam esse asserit Bielerus de paras. p. 19¹⁾ haec exempla inveni: καί τὸ παραδοξότατον 574 (item in Char. 523; tyrannicid. 141; de salt. 304); τὸ μέγιστον 616 (item in Gall. 724, 741; vot. 259, 276; Bis. acc. 811; deor. dial. 211, 226; Anach. 923; ep. Sat. 403) τὸ ἀκινδυνότατον 612.

β) Praedicatum prolepticum quod vocant κοινῆς scriptoribus, qui quidem cultiore utantur sermone minime ignotum²⁾ legitur 592 ἐλεύθερον μὲν σε παντὸς ἔργου ἀφήσω eadem locutio apud Luc. quoque occurrit in dial. mort. 356; catapl. 632; abdic. 170.³⁾

γ) Substantiva attributi locum tenentia, quae poetici sermonis sunt propria nec tamen desunt in soluta Atticorum oratione,⁴⁾ ab Atticistis ipsis denuo in litteras videntur inducta esse.⁵⁾ In asino exstant haec exempla: θεὸς ἰατρός 574; ὄνρ νεκρῶ 587; ἀπὸ δεσποτῶν ἀνδροφόνων 591; δημοδούλων κτηνῶν 610; γρᾶς δέ γυνή 588; ἀπελευθέρω νεανίσκῳ 616; Ex Achille Tat. Sexauerus (p. 39) duo similia affert exempla, ex Heliodoro haec mihi in promptu sunt νεκρὸν σῶμα I 2, 25; τὴν Ἑλλάδα γλῶτταν VII 19, 6 e Luciano: ἐραστὴς γόης Alex. 212; τεχνίτης ἀνθρώπος de mort. Peregr. 338. sqq.

δ) Ellipses pro Attica elegantia habitas esse dilucide apparet ex iis, quae dicit Gregor. Korinth. p. 33 ed. Schaefer ἀπλῶς δὲ αἱ ἐλλείψεις τῶν Ἀττικῶν ἴδιαι vel Long. in rhet. 307, 5 ed. Spengel λέγειν δ' ἀξιοῦσι προθέσεις, συνδέσμους, ἅπαντα τὰ μέρη καὶ σύνδυο τῶν μερῶν τοῦ λόγου.⁶⁾

a) De subiecti ellipsi.

In genitivo absoluto subiectum deest 570 ταῦτα εἰπόντος (sc. αὐτοῦ) ταῦτα εἰπούσης (sc. αὐτῆς); quae structura licet ab Atticis non abhorreat, tamen κοινῆς scriptorum maxime propria est.⁷⁾

β) De obiecti ellipsi.

Obiectum nonnullis locis omittitur, ubi facile ex antecedenti sententia suppletur⁸⁾ ut 586, 596, 609, 609 huius generis ellipses

¹⁾ Vid. etiam Sommerbrodt ad Char. cap. 23; Tim. cap. 14.

²⁾ W. Schmid IV 631.

³⁾ ibid. I 249.

⁴⁾ Krüger 50, I, 1 sq.; Poppo-Stahl ad Thuc. I, 62, 4; Wecklein ad Aeschyl. Prom. 2; A. Jahn, Methodius Platonizans, Halle 1865, p. 7 adn. 46; W. Schmid III 92, IV 101, 364, 632.

⁵⁾ W. Schmid l. l.

⁶⁾ ibid. IV 106; Ad. Sonny, Ad Dionem Chrysostomum analecta, Kiew 1896, p. 167.

⁷⁾ Robertson 255; Radermacher 170; Moulton 114 adn. 1; Kratt, De Appiano 37; W. Schmidt, De Ios. 435; de Luciano du Mesnil p. 54.

⁸⁾ Kühner-Gerth II 561 b.

apud Luc. late patent;¹⁾ vox *ἡμέρα* omittitur 584 *ἐς τὴν τότε*, item in Prom. 191 et Bis acc. 807 *ἐς τὴν αὔριον*.

γ) De verbi ellipsi.

1. De ellipsi copulae.

Apud Luc. substantivum *καιρὸς* semper copula *ἐστὶ* caret²⁾ item in as. 580 *νῦν ἔφη ὁ καιρὸς . . . τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος* numquam fere copula additur adiectivis *ικανὸς δυνατός εἰκός*³⁾ perinde deest in as. his locis 596 *χόρτος ὅσος καὶ καμήλω ικανός*, 588 *οἶον εἰκός* 593, 599, 616 *δυνατὸν καταφυγεῖν* 615; semper mittitur etiam in his formulis *ὅσον ἐπ' αὐτῇ* 593 item in catapl. 621 *ὅσον ἐπ' ἐμοί*, in rhet. praec. 2 *τό γ' ἐπ' ἐμοί* similiter in deor. dial. 226; abdic. 186; Pseudol. 183.

Altera persona *εἰ* apud Luc. novies omittitur⁴⁾ in as. semel 593 *οἱ δὲ ἔφασαν νῦν χωλός, ὅτε ἀποδιδράσκων ἐάλωκας* at ponitur 572.

Tertia imperfecti persona omissa est 603 *πάνθ' ὁσαδυνατός συλλαβὼν ἐπικατέδησέ μοι* contra non deest 588, 589, 590, 600, 606. Apud Luc. prae frequentia positae copulae omissa rarissima est.⁵⁾

Optativus cum *ἄν* copulatus desideratur 583 *τί δέ, εἰλύκος παρεισέλθοι* (sc. *γένοιτο ἄν*); similiter de hist. conscr. 12, 33⁶⁾ quibus ego adiciam Phalar. I 198 *τί δ' εἰ μάθοις* adv. indoct. 104 *τί δ' εἴ τις τοῦ Ἡρακλέους τὰ τόξα κτήσαιο . . .*

Participium *ὄν* omissum apud scriptores Atticos numquam fere nisi in verbis sentiendi et declarandi apud Luc. rarum est. Cum Atticis non dissentiant haec exempla *αὐτόν ἐώρων ὄν* 581; *τὴν παιδίωκην δὲ ὄρων πάντα καλὴν κλίνομαι* 619 verum ad *κοινῆς διαλέκτου* consuetudinem conformata sunt haec 591 *τὸν δὲ ἄθλιον τοῦτον ὄν* *τί ἐπάγομεν ἄχρηστον ἐκ τῆς δολῆς* 597 *πρῶτον μὲν ὕψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει καὶ ἀνυπόδητος ὄρει ἐν λιθίνῳ*.

2. De aliorum verborum ellipsi.

Verbum dicendi supplendum est 607 *ἀριστα ἔφη σοι γύναι ταῦτα* (sc. *εἴρηται*), quocum loco conferas Iup. trag. 46 *εἶ γε Τιμόκλεις ταῦτα καὶ ἰσχυρῶς τῷ παραδείγματι* (sc. *εἴρηκας*) verbum faciendi *τί δὲ ἄλλο ἢ ἐπιρρίνωμεν* (sc. *ποιῶμεν*); similiter in Luc. piscat. 578 *τί δ' ἄλλο ἢ βαδίζωμεν*.

¹⁾ du Mesnil p. 54.

²⁾ F. Kersten, De ellipseos usu Luciano, Diss. Kiel 1889, p. 23.

³⁾ ibid. p. 28 sqq.

⁴⁾ ibid. p. 32 sq.

⁵⁾ Kerstenius, sex exempla affert p. 33.

⁶⁾ ibid. p. 34.

Quae in syntaxi tractavi si propius inspexeris, haud pauca reperiri facile concedas, quae Atticistam esse asini auctorem significant, ut nihil causae sit, cur hunc libellum Luciano non tribuamus. Huc referam singularem collectivum, genetivum relativum quinquies ex adiectivis semel e verbo *θανυμάζω* aptum, neutri generis adiectiva saepenumero modalem vim exhibentia, frequentem pronominis indefiniti *τις* usum, participia ad verba finita accuratius explicanda adhibita, pronomen indefinitum negationibus antecedentibus non immutatum, magnam substantivorum attributi locum tenentium copiam.

At contra dixerit quispiam eos atticismos omnes vel omnes fere etiam apud Atticistarum imitatores inveniri. Quod haud abnuerim. Sed quantum hi cum asini auctore discreparent cum in optativi (cf. p. 56 sq.), tum in particularum usu (cf. p. 74), supra satis demonstrasse mihi videor.

Accedit quod manifesta quaedam similitudo intercedit inter Lucianum et asini auctorem in collocatione praedicativa (cf. p. 42), in accusativo relationis (p. 34), in accusativo obiecti interni (p. 33), in appositionibus superlativis (p. 74), in ellipsi adhibendis (p. 75 sqq.), in frequentando suffixo locativo-*θεν*, in vi positivi meris adverbii augenda (p. 36), in vocula *μακρῶ* comparativo addita (p. 31), in genetivo partitivo structurae attributivae praelato (p. 29), in coniunctione *ἵνα* numquam pro infinitivo posita (p. 58), in plusquamperfecto in sententiis ab *ἐπεὶ* incipientibus pro aoristo in usum vocato (p. 44), in indicativo in apodosi sententiae conditionalis pro optativo cum *ἄν* adhibito (cf. p. 54), in verborum *ἐπιποροῦμαι*, *ἀσχολοῦμαι*, *διακονοῦμαι* medio genere activo anteposito (cf. p. 43), in coniunctionibus *ἄν ἐπειδὴν ἐπὶ ἐστ' ἄν* (p. 47), *ὥς* (p. 49) cum optativo iungendis, in evitando finali infinitivi genetivo (cf. p. 58), in simplici negatione *οὐδὲ* poetarum more pro *οὔτε* . . . *οὐδὲ* usurpanda, in praepositionibus verba *εἴπω* et *παίω* insequentibus (cf. p. 68), in praepositione *ὕπὸ* cum *πρὸς* (sq. gen.) vel dat. auct. in verbis passivis commutanda (p. 32), in praepositione *ἐπὶ* genetivo temporis addenda (cf. p. 67), in praepositione *ἐν* ad causam significandam ascita (p. 64), in praepos. *μετὰ* adhibenda (cf. p. 65), in utendis quibusdam particulis a Luciano maxime adamatis (cf. p. 74), in locutione *ὥς τὸ εἰκός* usurpanda (cf. p. 40). Quae omnia imitatori alicui tribuenda esse existimantibus vix quisquam assentiatur, qui quam difficile sit Luciani stili proprietates eruere consideraverit idque eo magis, quod permultae in asino reperiuntur, quas haud scio an nemo simul omnes tam sollerter adhibuerit.

His addo ea, quae quamquam etiam apud elegantiores *τῆς κοινῆς* scriptores in usu sunt, tamen cum a ceteris Atticistis tum

a Luciano potissimum frequententur ut neutri generis adiectiva in substantivorum formam redacta, pluralis modestiae, pluralis nominum abstractorum, pluralis praeter necessitatem positus, adiectiva adversus Atticorum morem duabus terminationibus instructa, genetivus verba transitiva insequens, genetivus pretii, dativus auctoris, accusativus viae, accusativus relationis, pronomina demonstrativa ad antecedentia nomina excipienda adhibita, articulus et ad substantivum et ad attributum appositus,¹⁾ articulus pronominis loco usurpatus, pronomen *ὅσος* pro simplici relativo adhibitum, verbi generum commutatio, futurum medii pro passivo usurpatum, futura tertia, praesens historicum, indicativus particulam *ὥστε* subsequens, infinitivus finalis idemque consecutivus, infinitivus ex adiectivis pendens, participium perfecti qualitatem significans, accusativus absolutus participiorum verborum impersonalium, participium cum verbo auxiliari *εἶναι* coniunctum, praedicatum prolepticum, indicativus futuri ex coniunctione *ὅπως* aptus, praepositio *πρός* sq. gen. verbis passivis addita, praepositio *ὥς* cum personis iuncta, *ἐπὶ* sq. gen. causam significans, *ἐπὶ* cum dativo coniuncta.

Nusquam repperi apud Luc. sententias relativas articulo praefixo in substantivorum formam redactas (cf. p. 42), et genus adiectivi ad genus substantivi in genetivo positi conformatum (cf. p. 30).

Praeterea litterati hominis est genetivus partitivus praepositionibus non circumscriptus, pronomen *ὅδε* recte usurpatum, adiectivum *ἰδιος* (vel *οἰκεῖος*) nusquam pro pronomine reflexivo substitutum, quamquam compluribus locis poterat adhiberi, comparativus (vel positivus) nullo loco superlativi munere fungens, pronomen relativum in interrogativis sententiis indirectis evitatum, pronomen relativum in exclamationibus Attico more positum, genetivus absolutus numquam pro participio coniuncto admissus, frequens articuli usus.

Altera ex parte multa inveniuntur, quae cum vulgaris sermonis sint propria, Lucianeam asini originem in dubium vocare videntur. Neque tamen quicquam iis tribuendum est, quod Lucianus semel atque iterum vel singulis certe locis eorum similia praebebat. Huc pertinet vox *φάρυγγ* masculinum genus exhibens, adiectivum *ἔσχατος* substantivi loco usurpatum (cf. p. 26), verbum *καταράσθαι* cum accusativo coniunctum (cf. p. 35), genetivus possessivus *αὐτοῦ* pro *ἐαυτοῦ* directo reflexivo positus (p. 38), pronomina *ὅσος*, *ὅστις* pro simplici relativo adhibita

¹⁾ cf. Polyb. X 27, 12 τοὺς κίονας εἶχε τοὺς πέριξ κεχρονωμένους Ioseph. antiquit. XIV 388 τῇ χάριτι τῇ Μιλησίου in N. To. τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ act. apost. 7, 8 similiter 5, 32, 6, 14.

(p. 39), *ἕτερος* et *ἄλλος* pronominalia promiscue in usum vocata (p. 40), articulus omissus (p. 41 sq.), medium activo praelatum (p. 43), imperfecti et aoristi confusio (p. 44), plusquamperfectum pro aoristo usurpatum (p. 44), indicativus praesentis pro coniunctivo dubitativo admissus (p. 46), particulae *πρὶν* ἢ (p. 46), coniunctio *εἰ* in protasi sententiae condicionalis cum coniunctivo conexa, infinitivus futuri pro aoristo vel praesenti perperam positus (p. 58), verbum auxiliare *εἶναι* cum participio aoristi iunctum (p. 60), negationum confusio (p. 61), particula *καίτοι* ad participium adiecta (p. 51), praepositio *πρός* pro mero casu adhibita (p. 33), praepositio *ἐκ* ad adverbium *τότε* apposita (p. 62), praepositio *εἰς* pro *ἐν* usurpata (p. 36), verba, quae cum praepositionibus composita sunt, meris casibus iuncta (p. 67 sq.).

Maxime vero iuvat statuere haud ita raro praeter vulgarem loquendi consuetudinem simul Atticam normam observari. Etenim dativus temporis semel falso pro accusativo ponitur contra bis recte accusativus (p. 30, 33), semel Atticistarum more genetivus (p. 28), dativus relationis bis legitur (p. 32), at plerumque acc. relat. (p. 34), uno loco praepositio *ἐκ* cum verbo passivo iungitur, contra quater praepositio *ἐπὶ* occurrit, semel *πρός*, septies dativus auctoris (cf. p. 32, 63), verbum *κελεύω* semel perperam dativus sequitur, sed bis accusativus (cf. p. 33), verbum *ἐπομαι* semel accusativus, contra ter dativus (cf. p. 35), pro vocativo bis nominativus cum articulo coniunctus apparet, at duodevices Atticorum mos servatur (cf. p. 35 sq.), ad superlativum ter particulae adiciuntur naturae eius contrariae, quinquies omittuntur, ubi non minus poterant adhiberi (cf. p. 37), ad nomen sine articulo praepositum ter accedit attributum articulo instructum, at plerumque veterum scriptorum usui obtemperatur (cf. p. 41), articuli pronominalis forma recentior *ὃ μὲν* - *ὃ δέ* semel occurrit, contra Attica quoque semel *τὰ μὲν* - *τὰ δέ* p. 41; pro medio semel activum ponitur, sed semel eiusdem verbi medium deprehenditur (cf. p. 42), pro futuri medio verbi *κοιμάσθαι* semel passivum reperitur, semel recte medium (cf. p. 43), *ἕως* coniunctionem semel coniunctivus insequitur, semel recte indicativus (cf. p. 46), coniunctioni *ἐπειδάν* semel adversus Atticorum morem optativus additur (588), contra bis recte coniunctivus (575, 577), verba eundi bis *ὥστε* particula, semel infinitivus subsequitur, at bis participium futuri (p. 48), ex verbo *οἶμαι* sexies infinitivus aptus est, semel coniunctio *ὅτι* (p. 51); in coniunctivi dubitativi locum semel indicativus futuri substituitur, bis optativus apparet (cf. p. 52), verba timendi sermonis vulgaris ratione bis indicativus futuri insequitur, contra singulis locis indicativus praesentis et optativus (cf. p. 53), idem verbum *γινώσκω* semel infinitivus futuri, bis infinitivus aoristi sequitur (cf. p. 58 sq.), adiectivum *ἔτοιμος* semel antiquo more cum infinitivo coniungitur

semel ut in communi sermone cum praepositione *ἐς* (cf. p. 59 sq.), ad participium futuri semel particula *ἄν* accedit, semel omittitur (602), ubi non minus quam priore loco poterat usurpari (p. 60); pro simplici genetivo partitivo ad verbum *λαμβάνεσθαι* (vel *ἐπιλαμβάνεσθαι*) bis apponitur praepositio *ἐκ* uno loco remittitur 572 (cf. p. 63), cum praepositione *παρά* semel perperam dativus conecitur, ter recte accusativus (cf. p. 66).

Inde licet concludere asini auctorem ut in formarum usu (cf. p. 25), sic in syntaxi non inscitia sermonis Attici, sed de industria Atticis formis ac structuris vulgares admiscuisse, ut oratio ad rerum narratarum naturam accommodaretur. Tota enim antiquitate unumquodque litterarum genus suum habuit stilum.¹⁾ Idem in id quoque genus cadere videtur, quod post Alexandri demum aetatem ortum est²⁾ et a Schmidio vocatur „mimische Erzählung“. Ut enim mimum³⁾ sic hoc, si eius naturam spectes, nulla profecto alia decuit elocutio nisi ad vulgarem sermonem conformata, ne argumentum tractatum cum orationis forma discreparet. Itaque etiam Atticista eiusmodi res aut omnino non tractare coactus est aut si tractare non dubitavit, forma earum propria induere. Sermone igitur ab Atticistarum elegantia alieno Lucianea asini origo nequit in dubium vocari idque eo minus quod, quamquam multo plura sermonis plebei in asino reperiuntur vestigia quam in aliis Luciani libris, tamen in admittendis formis et structuris vulgaribus sanum ubique conspicitur iudicium — plane desunt formae infimae notae, quibus ceterum ne Lucianus quidem singulis locis abstinuit cf. p. 47 — et omnes, quae in asino leguntur, si pauca exempla excipias, etiam a Luciano hic illic usurpantur.

Non enim vidi apud Luc. praeter duo illa exempla supra allata (p. 78) dativum ad designandum locum adhibitum, praepositiones *πίσω*, *δίχα*. Quibus solis nisus hunc libellum nullo modo a Luciano abiudices, praesertim cum in aliis quoque libris vere Lucianeis interdum compareant formae structuraeque ab Atticis scriptoribus alienae, quas Lucianus singulis locis usurpavit⁴⁾ et in hoc insuper libello argumenti natura satis excusentur.

¹⁾ cf. Christ-Schmid, Griech. Literaturgesch. I 5. Aufl. p. 16; W. Schmid, Philolog. 50 p. 316.

²⁾ W. Schmid, Neue Jahrb. f. d. kl. Alt. 1904 I 485.

³⁾ cf. H. Reich, Der Mimus I, p. 394 sq.; I, p. 472; cf. etiam oxyrhynch. Papyr. vol III (1903) nr. 413; Gellius, Noct. Att. XVI, 7; Senec. de tranquill. animi cap. 11.

⁴⁾ cf. W. Schmid l. l.; Funk, De Demonacte p. 579.

Restat ut quatenus hoc iudicium rectum esse etiam orationis ornatu et praecipue verborum delectu comprobetur, examinemus.

II. De orationis ornatu.

Hoc in capite ea tantummodo tractaturus sum orationis ornamenta, quae ad stilum Luciani cognoscendum alicuius sint momenti.

a) De tropis.

Lucianum proverbiorum locutionumque illorum similium amantissimum esse explicat Th. Rein,¹⁾ ut imitatores hanc ipsam eius stili partem nimis augerent. In asino quater exempla inveni 586 *τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου παλινδρομῆσαι μᾶλλον ἢ κακῶς δραμεῖν* 625 *μὰ Δι' οὐκ ἐκ Κυνὸς προωκοῦ τὸ δὴ τοῦ λόγου* (cf. Aristoph. eccles 256 *εἰς Κυνὸς πυγὴν ὄρᾳν*) 613 *Κᾶκ τότε ἐξ ἐμοῦ πρώτου ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος οὗτος ἐξ ὄνου παρακύψεως* quam facete asini auctor divulgatam huius proverbii vim consulto immutaverit, cognoscas e Suida s. v. *ὄνου παρακύψεως*¹⁾ etiam in cap. 19 verbis *ἀλλὰ τις δαίμων βάσκανος συνείς τῶν ἐμῶν βουλευμάτων ἐς τοῦναντίον περιήνεγκεν* significari illud proverbium *καὶ τὸ ἄμεινον εἰς τοῦναντίον ἀποτελεῖται*²⁾ facile consentias; similis formula apud Luc. quoque occurrit pro laps. 737 *ὅτι μοι τὸ σφάλμα εἰς ἄλλο μακροῦ αἰσιώτερον περιετράπη καὶ εἰς τὸ ἄμεινον παρώλισθον*, cum priorum exemplorum apud Luc. simile non invenerim.

Litotes tropus apud Luc. usitatissimus³⁾ his locis adhibetur 579 *οὐκ ἀπείρως* 570 *οὐχὶ γὰρ μετρίαν ἐλήλυθεν ὁδόν* 619 *τοῦτό μ' εἰς δέος οὐχὶ μέτριον ἦγεν* hanc litoten Lucianus vices quinque praebet (Schmid I 415).

Illusionis sive ironiae, qua Lucianus persaepe utitur⁴⁾ haec exstant exempla *οὐδὲ τὰ δαιμόνια δέδοικας*; *ἀλλὰ δεῦρο ἔθι πρὸς ἡμᾶς, ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν* 592; *ὄναιο δὲ τούτων τῶν καλῶν γάμων* 605; *τοῦτό μ' εἰς δέος οὐχὶ μέτριον ἦγε, μὴ οὐ χωρήσασα ἡ γυνὴ διασπασθῇ καὶ γὰρ ὥσπερ ἀνδροφόνος καλὴν δώσω δίκην* 619.

¹⁾ Sprichwörter und sprichwörtliche Redensarten bei Lukian, Diss. Tübingen 1894 v. etiam corp. paroem. graec. II p. 193 ed. Leutsch-Schneidewin.

²⁾ ibid. II p. 474 et adnot. 60.

³⁾ W. Schmid I 415; Chabert p. 206 sqq.

⁴⁾ W. Laner, Lucianus num auctor dialogi *ἑρωτες* existimandus sit, Köln 1899, p. 33.

b) De figuris.

a) De verborum figuris.

Anaphora, cuius figurae Schmidius in Lucianeis libris sexaginta se repperisse dicit exempla,¹⁾ legitur 599 τότε δὴ τότε eadem apud Luc. sexies in usu est (in vit. auct. 568; sacrif. 537; de merc. cond. 666; ver. hist. I 63; imag. 472; de luctu 934).

Hyperbaton efficitur 597 ὄρει ἐν λιθίνῳ similia e Luciano congressit Schmid I 419; quibusdam locis communis verborum ordo perrumpitur aliis verbis interpositis 617 τῆς μάχης ἤδη ἦσαν ἐν παρασκευῇ 617 πρόσσodon εἶρεν ἐξ ἐμοῦ πολλῶν πάνν δραχμῶν 618 τοῦτο μὲν τὸ κάλλος ἰδοῦσα τοῦ ὄνου²⁾ posteriore aetate haec collocatio latissime manavit.³⁾

β) De sententiarum figuris.

Exclamationum, quibus Lucianus crebro utitur,⁴⁾ in asino eadem, quae a Luciano adhibentur formulae in usu sunt μὰ Δι' 574, 624, 625; πρὸς τοῦ Ἡρακλέους 578 similiter in dial. mort. 403 πρὸς τοῦ σοῦ Ἡρακλέους at omnibus ceteris locis vocativum (vicies semel) vel accusativum (quater) usurpat;⁵⁾ πρὸς θεῶν 575 qua in formula Lucianus articulum semper omittit.⁶⁾

Etiam in orationis ornatu igitur adhibendo asini auctor praeclare congruit cum Luciano, ut illa quam supra protuli sententia minime elevetur, immo vero confirmetur.

Iam videamus, quomodo ille se habuerit in verborum delectu.

¹⁾ W. Schmid I 415.

²⁾ Alia eiusmodi exempla collegit Rhode l. l. p. 35 annot. 1; de Luciano videas Schmidium Philolog. vol. 50 p. 302 et quae dicit Lauer l. l. p. 34; L. Lindhammer, Zur Wortstellung im Griech., Diss. 1908, p. 57.

³⁾ cf. Usener, Der hl. Theodosius p. 10 annot. 4; Krumbacher, Studien zu den Legenden des hl. Theodosius p. 279; de Aristotele v. Kaibel p. 99; de Atticis E. Kieckers, Stellung des Verbs im Griechischen und in den verwandten Sprachen, Straßburg 1911, p. 47.

⁴⁾ W. Schmid I 420 sq.

⁵⁾ P. Meinhardt, De forma et usu iuramentorum quae inveniuntur in comicorum Graecorum et Platonis Xenophontis, Luciani sermone, Diss. Jena 1892 p. 45; W. Schmid I 421.

⁶⁾ Meinhardt l. l. p. 16.

III. De verborum copia.¹⁾

a) Enumerantur verba e singulis scriptoribus, qui ante Aristotelem floruerunt, deprompta:

α) Verba Platonis maxime propria:

- † ἀνακαγχάζω 575 (cf. W. Schmid I 299).
- †* ἀνερευνάω 613 (ibidem).
- † διαστέλλω 577 (W. Schmid I 300) N. T.
- † περιεργία 583, 625 (cf. W. Schmid I 302, IV 252, 652).
- †* χαμεῖνιον 618, 619 (cf. W. Schmid I 303).

β) Xenophontis:

- † ἀναγελάω 578 (cf. W. Schmid I 303, IV 656) Luc.
- * εὐχάριστος 597 (= grato animo esse) (cf. W. Schmid I 304) N. T. Col. 3, 15; in inscript. Att. (Schlageter p. 47).
- †* καθερεῖσθαι 546, 594 (cf. W. Schmid I 304).
- † καταπηδάω 609 (ibid.).
- † κατακοιμίζω 575 (ibid. IV 657) Luc. ver. hist. 130.
- † συνελαύνω 597 Xenoph. Pol. N. T. Luc. Herm. 804.
- † περισπάω 606 (cf. W. Schmid I 305) N. T.
- † χρίσμα 622 (cf. W. Schmid I 306) N. T.

γ) Thucydidis:

- † ἐν παρασκευῇ τινος εἶναι 617.
- †* ἀντιμάχομαι 611 = resisto Thuc. Diod. Plut.

δ) Aeschinis:

- † ζηλοτυπία 597 (cf. W. Schmid I 310).
- † παρακατακλίνω 621 Aeschin. Jos. Athen. Luc. dial. deor. 219 (W. Schmid I 310).

¹⁾ Non afferentur ea verba, quae omnibus linguae Graecae aetatibus in usu fuerunt. In hoc capite his libris usus sum: W. Schmid, Der Atticismus; H. Stephani, Thesaurus linguae graecae 3. A., Paris 1831—1865; Fr. Passow, Handwörterbuch der griech. Spr. 5. A.; E. A. Sophocles, Greek lexicon of the Roman and Byzantine periods, New-York 1883; Schweighäuser, Lex. Pol.-Polyb. hist. tom. VIII, 2, Leipzig 1795; Wyttenbach, Lexic. Plutarchicum 1843; Wilke-Grimm, Lexicon zu den Schriften des N. T.; Hatch and Redpath, A concordance to the Septuagint, Oxford 1897; Bruder, ταμείον τῶν τῆς καινῆς διαθήκης λέξεων, Göttingen 1900; St. A. Kumanudes, συναγωγή λέξεων ἀθησαυριστῶν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς λεξικοῖς ἐν Ἀθήναις 1883; Ebeling, Lexicon Homericum 1885; K. Jakobitz, Index Lucianus (vol. IV p. 317 sqq.); J. Schlageter, Der Wortschatz der außerhalb Attikas gefundenen attischen Inschriften, Straßburg 1912.

²⁾ Ea verba, quae in N. To. desunt, signo †, quae apud Lucianum desunt signo * exornavi.

ε) Isocratis:

†* *ἐπιδείκνυσθαι* τι *ἐν τινι* 620 Isocr. 4, 85.

ζ) Demosthenis.

ἀλῶν *ἐκοινωνοῦμεν* 568 similiter Dem. c. Mid. 553 *εἰ δὲ ἀλῶν μὲν κοινωνήσας* ... *ὥς οὐδὲν ἐργασμένῳ φανήσεται* (sic in optimis vetustissimisque codicibus scriptum videmus).

ὑπανοίγω 581 Dem. Ephipp. (W. Schmid I 310) Luc. dial. meretr. 290.

η) Herodoti aliorumque Ionicorum
(excepto Hippocrate).

†* *προσδέω* 602 Hdt. D. S. (W. Schmid I 307).

†* *φορηγέω* 602.

χόνδρος 580 = granum Hdt. Theophr. med. Luc. Alciph. (W. Schmid I 310).

θ) Hippocratis:

†* *ἐπικαταδέω* 583, 603 (W. Schmid I 307).

b) Verba e posterioribus scriptoribus hausta:

ἀγρεύω 606 de hominibus usurpatur; item in Luc. ver. hist. I 76; N. T. Aristaen. ep. VII ed. Hercherus.

†* *αἰχμαλωσία* 587 Plut. N. T.

ἀναπίπτω = accumbo 590 N. T. Jos. (W. Schmid I 354).

†* *ἀνασκιρτάω* 608 Plut. D. H. Philostr. (Schmid I 354).
ἀνεκτός (*οἰκίδιον ἀνεκτόν*) 568 N. T. Luc. apud Atticos scriptores huic vocabulo semper negatio additur (Schmid I 354).

† *ἀπανθίζομαι* 621 Philostr. Plut. Luc. (Schmid I 354).

†* *ἀποσκενή* 623 Pol. Plut. al.

† *ἀσχολοῦμαι περίτι* 585 Plut. Luc.

† *αὐτοσχέδιος* 588 D. H. Plut. Luc. (Schmid I 356).

† *ἀχθοφορέω* 596, 599, 602 Pol. Luc. (ibid.).

†* *ἀχθοφορία* 587 Plut. (ibid.).

† *ἀποκρέμαμαι* 599 Athen.

* *ἀπώλεια* 607 Demad. 2; N. T.

†* *δάκνω*: forma *δῆξον* 577 posterioris aetatis scriptorum est (cf. Kühner-Blaß II p. 394).

* *δαπάνω τι ἐν τινι* (pro *ἐς*, *πρός*, *ἀμφι* vel dat.) 620 N. T.

†* *δαυιλῆς* 588 (*ἄριστον δαυιλῆς*) Plut. Diod.

† *δειπνέω* transit. 570, 575, 589 Diod. Plut. Galen. Menand. Luc.

† *διαδίδωμι* τι *λόγῳ* 606 apud posteriores maxime scriptoresprehenditur.

διακονοῦμαι = act. 621 Athen. Diog. Laert. N. T.

†* *διοικητής* 616 Plut. al.

† *δέω*: *ὀλίγον ἐδέησαν* 606 Plut. Pyrrh. 17 pro *ὀλίγον ἐδέησαν* similiter dicit Luc. *τοσοῦτον ἐδέησαν* Icaromen. 757.

† *δυσωπέω* τινά 607 Philo. Jos. Plut. Luc. (W. Schmid I 359).

†* *ἐκφωνέω* 617 Plut. (ibid. 359).

† *ἐκπεριέρομαι* 586 Pol. Luc. amor. 408 (ibid. I 359).

ἐκτότε Arist. sqq. Luc. soloec. 571 (ibid. I 359).

† *ἐκτρέβω* (*ὀπλὰς ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐκτετριμμένος*) 586 Eur. Ion. 2; Plut. Dio Cass. (Schmid I 586) Luc. ver. hist. 75.

ἐντυγχάνω 570 = lego Pol. (Kälker l. l. p. 295) Plut. Luc.

* *ἐπαρχία* 622 Pol. D. S. N. T. (W. Schmid I 361).

ἐπιβαίνω c. dat. 584, 590 Pl. 2, 351; Thuc. 7, 70; Dion. Hal. Luc. Diog. Laert. N. T.

* *ἐπιβάλλω* τὸν *ὀφθαλμόν* τινι 572 LXX *ἐπέβαλλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσήφ*. Aristaenet XII, 5 ed Hercher *ὅπου γὰρ ἄν τις αὐτῇ τοὺς ὀφθαλμούς ἐπιβάλῃ*.

* *ἐπιβάλλομαι* (*στρώματα* 617) Galen. N. T.

ἐπιδίδωμι τὰ *γράμματα* 569 Herodian sqq.

† *ἐπιδέχομαι* 595 = recipio Pol. D. H. Luc. Tox. 528.

†* *ἐπικαθίζω* τινί (intrans.) 592 Plut. Them. 12.

†* *ἐπικινεῖται* (pass.) 573 LXX.

†* *ἐπικλίνω* intrans. (*εἰς τὸ ἕτερον ἐπικλῖνον*) 598 Plut. al.

†* *ἐπιπολάζω* (*ἢ θάλασσα ἄρνω ἐπιπολάσασα* = mare exaestuat) 603 Strabo.

ἐπανλῆς 584, 585, 586, 603 Diod. Plut. Athen. N. T. Luc. ver. hist. 96.

* *εὐαγγέλιον* 595 Plut. N. T. (Schmid I 363).

† *εὐγνωμοσύνη* 593 = prudentia Plut. Luc. Iup. confut. 631 (W. Schmid I 363).

†* *εὐηκόως* = libenter 578 Polyb. 27, 6, 7.

εὐποροῦμαι 571 Arist. LXX N. T. Luc. (Schmid I 363).

†* *ἱατρεία* 602 Arist. Theophr. Plut. (Schmid I 364).

* *καθαρισμός* 590 N. T. (Schmid I 365).

† *καρηβαρέω* 612 Arist. Plut. Luc. Herm. cap. 28.

* *καταδικάζομαι* (pass.) 620 LXX N. T.

* *κατάκανμα* = (flamma) 574 LXX (Schmid I 365).

†* *καταμάττομαι* 578 Palaephath (Schmid I 365),

κατηγέω 616 Philo N. T. Eccles. Luc. Iup. trag. 686 (Schmid I 366).

* *καταράομαι* τινά 596 Plut. N. T.

- †* καταφύδομαι τινός τι πρὸς τινα 601 Plut.
†* καταφύδομαι ὕπνον 575 cf. Epictet. III 24, 41 οἱ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας καταφενδόμενοι = civitatem Romanam usurpantes (Suet. Claud. cap. 25) i. e. = simulant.
†* κριθίδιον 570, 614, 615 Hipp. Ath. (Schmid I 366).
†* κριθία 585 Theophr. Alciph. Long. (Schmid I 367).
†* κρημνάω 593 Diog. Laert. 6, 50.
†* κνίω 573, 600 Pol. Ael. Epict. N. T. (Schmid I 367).
†* κώπη 610 = manubium molae D. S.
†* λαλέω πρὸς τινα 571, 611 Ar. Pol. Luc. N. T.
†* λείψανα (τοῦ δείπνου) 614 Ap. Rhod. 2, 193; Anthol. Pal. Luc.
†* λιθόω 571 Arist. Plut. (Schmid I 367).
†* λιπὸς 570 Pol. Menand. Plut. (ibid. I 367).
†* λοιπὸν 614 = ceterum Pol. sqq. N. T.
†* λυχνία 608 Plut. LXX Philo N. T. (Schmid I 367) inser. Att. (Schlageter p. 67).
†* μεταμορφόω 572, 579, 580, 581, 624 Athen. Ael. Phil. N. T. (Schmid I 368).
†* μεμνηστυμένος med. 595 Ap. Plut.
†* νεόνυμφος 603 Sostr. Plut. (Schmid I 368).
†* ογκάομαι 584, 606 Arist. Theopomp. com. (Schmid I 369).
†* οἰκημάτιον 570 Plut. Xen. Ephes. (Schmid I 369).
†* οἰστρέομαι pro οἰστράομαι 619 Max. Tyr. Ach. Tat. (Schmid I 369).
†* ὀπίσω c. gen. 585, 599 Pol. N. T.
†* παλινδρομέω 586 Hipp. D. S. Poll. (Schmid I 369) Luc.
†* παράπτομαι 578 Galen. Plut. (Schmid I 370).
†* παρεστέρομαι 577, 585, 595, 596 Pol. Plut. N. T. (Schmid I 370).
†* παρακρέμαμαι 591 Pol. 5, 35, 10.
†* παρατρέωτινά = asporto 621 Hdt. Xen. Plut. Theophr. Luc. N. T.
†* παρεμβολή 578 Plut. (Schmid I 375).
†* παροδεύω 621 Plut. Jos. (ibid.).
†* παροξύνω εἰς τι 591 Herodian. 5, 1, 6.
†* περιόστημί τινι φυλακὴν 614 Plut. Cam. 22.
†* περιφίγγω 599 Plut. Ap. Rhod. Luc. amor. 442 (Schmid I 371).
†* πλήττω ἐπὶ κόρης 577 vulgaris sermonis proprium est cf. πλήττω θύραν Pallad. hist. Lausiaca p. 166, 27 ed. Butler Plat. Dem. Luc. al. dicunt τύπτω vel πατάσσω ἐπὶ κόρης. προσάγω τινί intrans. 580 Arr. anab. 2, 3, 4 N. T. Plut.
†* προσδέω τινά τινι 606 Plut. Diod.
†* προσέρχομαι de concubina dicitur 620 Plut. mor.
†* προσμειδιάω 615 Plut. (Schmid I 373).
†* προσπαιζώ 579 Plut. Dio Chrysost.
†* προσπύω 624 Pol. Plut. (Schmid I 373).

- †* προωθέω; πρώσας 577 technicis gymnasii vocabulis adnumerandum est Strato II Anthol. 48 (XII 206).
†* πολύμορφος 622 Arist. sqq. Luc. imag. 475 (Schmid I 371).
†* πολυπρόσωπος 617 Plut. mor. pg. 711 Ε δρχησις παθητική και πυλνπρόσωπος idem p. 973 Ε μίμωπλοκήν έχοντι δραματικήν και πολνπρόσωπον, Luc. Nigr. cap. 20 δράμα πολνπρόσωπον, Jos. προέρχομαι 617 (ή έμή δόξα αὐτοῦς προεληλύθει εκ μακροῦ) LXX N. T.
†* πνξίς 580, 581 Athen. Jos. (Schmid I 373).
†* ή δίν 580 Jamblich. protrept. 27; Eumath. (v. supra).
†* ξοδοδάφνη 585 Diosc. Galen. Luc. Pseudolog. 183 (Schmid I 373).
†* σκιμπόδιον 570 Athen. Dio Cass. (ibid. I 374).
†* σκορπίζω 601 Hecat. Strab. Jos. Plut. N. T. (ibid. I 374).
†* σπαίρω 587 Apoll. Rhod. (cf. G. Boesch, De Apollonii Rohdii elocutione, Dis. 1909, p. 43) Polyb. 15, 33, 5.
†* σύγκρισις = comparatio 624 Pol. Dion. Hal. Plut.
†* συναιχμάλωτος 595 N. T. (Schmid I 375).
†* στενωπὸς 613 Diod. Paus. Philostr. Plut. Luc.
†* τέλεον 572, 614 (pro τελέως) Luc. App. bell. civ. 1, 8 al. (Schmid II 156, III 154).
†* ύπακούω εἰς τι 616 Polyaen. 1, 27, 3 N. T.
†* ύπερβάλλω τίτινος 605 Philostr.
†* ύπερτρυνφάω 623 Dio Cass. 62, 28; Luc. Iup. trag. 697 (Schmid I 377).
†* ύφέλκω 578 Dio Cass. Plut.
†* ύποστρώωννμι 575 absol. Athen. Plut. Pol. N. T.
†* φνσάω 577 Pol. Plut. Ar. Luc.
†* χάλασμα 577 Pol. Plut. (Schmid I 378).
†* εῖδῃ = έρωδῃ 579 Luc. Bis. Acc. 811; dial. meretr. 281; Long. 2, 7.

c) verba e comicis sumpta.

- †* άωρία = άωρί 592 Ar. (cf. Schmid I 313; II 91, 191; III 234).
†* άκάθατος 598 (άκάθατος παῖς) 601, 602 com. N. T. Luc. Lexiph. 344.
†* γάρον 615 com. (Schmid I 314).
†* δραπέτις 593 Cratin. (Schmid I 314).
†* έκτρέχω 606 (έξω εκδραμόντες) Ar. Av. 931; Luc. soloec. 556.
†* θρῶδαξ 585, 611 com. Theophr. Luc. epigr. 692 (Schmid I 314).
†* κατασπαράττω 589 Ar. (Schmid I 315) Luc. cal. non tem. cred. 132.
†* κατατρώγω 614 Ar. Ach. 809 Cratin. Ael.
†* κλινίδιον 569 Ar. Plut. N. T. (Schmid I 315).
†* κοιτών 570 Ar. D. S. N. T. (Schmid I 315).

- * κοράσιον 573, 604 Plat. com. Philippid. LXX. N. T. (Schmid I 315).
- †* μεῖραξή 620 Ar. al.
- †* μελίπηκτον 614, 631 Menandr. Antiphan. Plut (Schmid I 315).
- †* νάπυ 615 com. Theophr. (Schmid I 316).
- †* ὀπιανεῖον 596 com. Luc. ep. Sat. 415 (Schmid I 316).
- †* ὀροφαγία 614 Ar. Plut. (Schmid I 316).
- †* παιδισκάριον 570 Menand. Luc. dial. mort. 442.
- †* παράκνυς 613 Menand. D. C. (Schmid I 316).
- †* πλακοῦς 614 Ar. (Schmid I 316) Luc. Tim. 171.
- †* πρωκτός 625 Ar. et alii cōmici (Schmid I 316).
- †* ῥαφανίς 585 com. (Schmid I 317).
- †* συναποδιδράσκω 595 Ar. ran. 81 (Schmid I 317).
- †* φρύγω 574, 597 praevallet apud comicos (Schmid I 317; III 225; IV 671).

d) e reliquis poetis.

- †* ἀγελαῖος 596 Hom. Philostr. (Schmid IV 266).
- † ἀγέλη 596 Hom. Pind. Soph. N. T.
- †* ἀγέρωχος 608, 613 poetae; Pol. (Schmid I 318).
- † ἀγριαλός 603 praevallet apud poetas; N. T.
- †* ἀθλέω 579 Hom. Soph. N. T.
- †* ἀκόμεστος 620 trag. Pol. (Schmid I 319).
- † ἀμείβομαι 571 Hom. al.
- †* ἄμμα 577, 578 Eur. Anthol. Palat. (Schmid I 319) Plut. Alc. 2; Dionys, Perieget.
- † ἄμορφος 597 Hdt. Eur. Xen. Plut. (Schmid I 319).
- †* ἀνακλίνω τινά 621 Hom. N. T.
- † ἀνακράζω 581, 586, 604, 613 Hom. com. Xen. Pol. N. T. Schmid I 320).
- †* ἀναστένω 595 trag. (Schmid I 320; III 50).
- † ἀνασώζω (in act. genere) 591, 616 Soph. Plut. Luc. (Schmid I 320).
- † ἀνθινός 571 poetae Eratosth. D. S. (Schmid I 320).
- † ἀνέχομαι κακῶν 606 Od. Eur. Plut. N. T.
- † ἀγκών 616 Hom. Soph. Luc.
- † ἀποστίλβω 614 Od. Batrachom. Alciph. Luc. (Schmid I 321).
- † ἀπαλός 615 (ὄρω ἤδη τὴν τύχην ἀπαλὸν μοι προσμειδιῶσαν) cf. od. 14, 465 N. T.
- † ἀποκρεμάννυμι 599 Il.
- † ἄρδω 574 praecipue apud poetas (Schmid I 322).
- † ἀργαλέος (ὀδός) 568, 600, 610, 613 Hom. (cf. supra p. 17).
- † ἄρρητος = nefandus 606 Hdt. Soph. El. 196 N. T.
- * ἄσβεστος 613 poetae D. Hal. N. T. (Schmid I 322).

- †* ἀτρέμα 600, 619 Hom. Hdt. Att. Plut. (Schmid I 322).
- †* ἀτριπτος 583 poetae (Schmid I 323) Dio Chr. Ael. Philostr.
- †* ἄφρων 580, 603 Aeschyl. Eur. comici Thuc. Dem. Ael. Luc. ver. hist. 77; LXX N. T.
- * βασιτάζω 583, 612, 613 trag. com. Pol. N. T. (Schmid I 323).
- * βαθύνω 578 Il. Anaer. N. T.; quod vocabulum hic pro termino technico gymnasii habendum esse censeo.
- †* βάλλω εἰς ὕβριν 607 Od. Aeschyl. Eur. Philostr. (Schmid IV 281).
- † βλέφαρα 581 Hom.
- † βόσκω transit. 601 Hom. N. T.
- † βουβών 577 H. com. Luc. Tim. 174 (Schmid I 324).
- † γραιά 589, 591 Od. trag. (Schmid I 324).
- † δαλός 600 Hom. Hes. trag. Plut. (Schmid I 325).
- † δεξιόμοι 570 Aeschyl. Ar. Plut. (ibid.).
- † δέρω 574, 575 Hom. Ar. Lys. Luc.
- † δινέω transit. 600 Hom. Pind. Eur. Xen. Diod. (ibid.).
- †* δράττομαι c. gen. 594 Soph. Ap. Rhod. Call. D. S. (Schmid I 326).
- †* δυσσεβής 609 trag. Longin. 4, 3 (Schmid I 326).
- † ἔγκατα 594, 602 epici Luc. (ibid.).
- †* ἔγκατακοιμίζω 594 Lyc. Plut. (ibid.).
- * ἔγκρύπτω εἰς 600; τινι 612 Od. Arist. Sopat. N. T. (Schmid I 326).
- * εἰλίσσω 605 poetae N. T. (Schmid I 326).
- † ἐνσεῖω 601 Soph. Macho Plut. (Schmid I 328).
- †* ἐξαίσιος 607 poet. Xen. Plat. (Schmid I 328) Pol. Plut.
- † ἐξεμέω τι 580 Od. Hes. Plat. Luc. N. T.
- † ἔξοχος 570 poet. Plut. Herodian (Schmid I 328).
- † ἐκφύομαι (περὰ ἐκφύεται ἀντὶ 580) Il. in N. T. activum tantum comparet.
- † ἔοικα c. infin. futuri a poetis videtur usurpatum esse ἔοικα διατρίψειν 570 item in Charone 498 ἔοικε δὲ καὶ νῦν καταβήσεσθαι; fusius de hac re supra egi; conferas etiam Schmidium I 328.
- * ἐπαιτέω 604 H. Soph. LXX N. T. (ibid.).
- † ἐπιβαίνω τι (ἐπιβάς ἄμμα) 578 Hom. Ap. Rhod. Soph.
- †* ἐπιτέρομαι τινι 623 Hom.
- * ἐπιρρίπτω 594 Od. Arist. Pol. Plut. N. T. (Schmid I 329).
- †* εὐγενῶς 587 Eur. Pol. Diod. Plut.
- † εὐνή 579, 618 Hom. Aeschyl. Eur. Thuc. Xen. (Schmid I 330).
- † εὐφροσύνη 576 praecipue apud poetas; Xen. N. T. (Schmid I 331).
- †* ἱζύς 577 Hom. Hippocr. Long.
- † ἱππικός: ζηλοτυπία ἱππική 597 Aeschyl. Soph. Eur. Xen.
- † κατακλάω 586 Od. Eur. Call. Plat. D. H. N. T. (Schmid I 333).

- * *κατανεύω* 616 Hom. Pind. Ar. Plat. N. T. (Schmid I 334).
† *κατασβέννυμι* 600 (proprie) Hom. Eur. Ar. (ibid.)
κατέρχομαι = *descendo* 598 poetae N. T.
† *ἡ κεκτημένη* 580, 596 Soph. Ar. Luc.
†* *κιρνάω* 613 poetae Ionici Ar. Pol. (Schmid I 335).
κλίνομαι 619 (*τὴν παιδείαν ὁρῶν πάντα καλὴν κλίνομαι*) Od. 18, 213; Soph. Trach. 1226.
κλίνω (*ὑπὲρ κλίνον*) 577 Soph. Antig. 1188; N. T.
† *κλονέω* 616 Hom. Soph. Arist.
† *κνῖσα* 574 Hom. Ar. Arist. (Schmid I 335).
† *κοιμίζω* 578 Eur. Soph. Plat. (Schmid I 335).
†* *κορημνάω* 593 Pind. Eur. App. (ibid.).
† *κρωῶ* 581 Hes. Ar. Plat. Luc. (Schmid I 336).
† *κρυτόω* 578 Od. Eur. Diog. Laert. Xen. (ibid.).
† *λαθραίως* 607 Eur. Aeschyl. Luc. Tim. 124.
†* *λάμπω* 618 epici trag. Ar. Xen. Plat. N. T. (Schmid I 336).
† *λάξ* 600 poet. posteriores scriptores (Schmid I 336).
† *λαφύσσω* 596 poet. Luc. Tim. 128 (ibid.).
† *λέβης* 588 poetae Ionici Luc. Bis. acc. 801 inscript. Att. (Schlageter p. 15).
† *λέχος* 578, 621 poetae, Plut.
* *λύω κύνας* 586 Hom. Hes. Xen. N. T.
μαγεύω 571, 579 Eur. Plut. N. T.
† *μάχλος* 572 Hes. Aeschyl. (Schmid I 337).
† *μύλη* 597, 610 Hom. Ar. Soph.
† *μυρίζω* 618 Hdt. com. N. T. Luc. ver. hist. 113 (Schmid I 338).
† *νομεὺς* 596, 597, 603 Hom. Soph. Xen. Plat. (Schmid I 339).
† *νομὸς* 596 Hom. Hes. Soph. Eur. Cycl. 61 Plut.
† *νύσσω* 577 Hom. Ar. D. H. Pl. LXX N. T. (Schmid I 339).
† *ὀδεύω* 607 H. Ap. Rhod. Call. epici Xen. Ios. Plut. N. T. (Schmid I 340).
† *ὀδμή* 595 Hom. Hdt. Eur. com. (Schmid I 340) Lucianus et forma *ὀδμή* et *ὀσμή* utitur (cf. Funk Philolog. 1907 Suppl. X p. 569: Fritzsche, De Atticismo et orthographia Luciani 1828 spec. II p. 11).
† *ὀδοιπόρος* 587 H. Plat. Luc. Iup. confut. 638 (Schmid I 340).
† *ὀδύνη* 574, 586, 590 Hom. Pind. N. T. (Schmid I 340).
†* *ὄζος* 598 Hom. Hes. Pind. Eur. Plat. (Schmid I 340) Plut.
* *ὄξυς* proprie: *πέτραις ὀξεύεις* 584; *ὄζοι πυκνοὶ καὶ ὀξεῖς* 598 Hom. Pind. Eur. N. T.
† *ὀθόνη* 610 Hom. Luc. ver. hist. 77; N. T.
† *οἰκτιστος* 603 Hom. Luc. (v. supra p. 12).
* *οἰνοπότης* 616 Anacr. Pol. N. T. (Schmid I 340).

- ὄμιλος* 605 Hom. Pind. Aeschyl. Crat. Thuc. N. T. Luc. (Schmid I 340).
ὄμμα 574, 579, 589, 610, 615 praevallet apud poetas. N. T. (Schmid I 340).
† *ὄρχημα* 617 Soph. Xen. Plut. Luc. de salt. 306 (Schmid I 340).
† *πατέω ὁδόν* 611 Soph. Aeschyl. Plut. LXX N. T. (Schmid I 342).
† *παρακείσθαι* (*τράπεζα παρέκειτο*) 569 Hom. Soph. Eur.
†* *παραβάλλω τινί* (*κριθία*) 585 Hom. Il. 8, 504.
†* *παρίστασθαι παρέστη* τῷ *λύχνῳ* 618 Hom.
†* *περιβόσκομαι* 584 Nic. Call. (Schmid I 342).
* *πεινὸς* 593 poetae Lycurg. LXX N. T. (Schmid I 343).
† *πίθος* (*παλαιῶν ὀίνων*) 588 Hom. Hes. Eur. Plut. Luc.
† *πλευρά* 586 Hom. Hdt. trag. Xen. N. T. (Schmid I 343).
† *ποικίλλω* 617 poetae Plat. Plut. (Luc. amor. 435) (Schmid I 343).
† *ποτήριον* 575 poetae Hdt. Luc. N. T. (Schmid I 344).
†* *πρόδομος* 589 Hom. Ap. Rhod. Eur. (Schmid I 344) inscript. Att. (Schlageter p. 22).
†* *προσβάλλω* 615 translate τὰ *ὄμματά τινι* Eur. Med.
† *προσπαλαίω* 616 Pind. Plat. Plut. Luc. conv. 433 (Schmid I 344).
† *περόομαι* 581 anacreontea Plut. Luc. Halc. 182 (Schmid I 345).
† *πυκνὸς* (*πυκνοὶ ὄζοι*) 598 Il. 21, 245, 224; N. T.
†* *πυρίκαντος* 574 Il. Plat. Plut. (Schmid I 345).
* *ρύομαι* 602 epici trag. Ar. Hdt. Thuc. N. T. (Schmid I 345).
† *σέλινον* 585 Od. Pind. Ar. Plut. (Schmid I 346).
† *σπαράττω* 589 Eur. Aeschyl. Ar. N. T.
† *σπλάγγνα* 574 Hom. Ar. Aeschyl. Soph. LXX N. T.
† *σφίγγω* 578, 593 Aeschyl. Luc. musc. enc. 92.
†* *σχέλιος* 606 Hom. Hes.
† *σκόληξ* 595 H. Ar. Arist. LXX N. T. (Schmid I 346).
† *στένω* 589, 604 Hom. trag. (Schmid I 344).
† *στενάζω* 620 trag. Ar. Plut. N. T.
†* *στρομβός* 610 Il. (Schmid I 347) Plut.
† *συμπλέκομαι τινι* 573, 575, 576 Soph. Eur. Ar. Hdt.
† *σύννομος* 597 trag. Ar. Plat. (Schmid I 348).
† *συντρέχω* 577 Hom. Pol. Plut. N. T.
†* *συνεννάζομαι* 620 Pind. Hdt. Soph. Plut. (Schmid I 348) Dio. Chr. t II 292, 15 Dindorf.
† *συρράπτω* 594 Hes. Luc. Plat.
† *σύρω* 591, 624 Theocr. N. T. (Schmid I 348).
† *σφηκόω* 621 H. Ar. Anacr. (Schmid I 348).
† *τάλαινα* 582 trag. Ar. Plat. (Schmid I 348).
†* *υνάσσω* 578 epici Pind. trag. Plut. Luc. dial. deor. (Schmid I 348).
† *τρέμω* 605 Soph. Oed. rex 947; Eur. Andr. 1057; N. T.

- †* *ὑπεραλέω* 606 Soph. Eur. Ar. Arist. (Schmid I 349).
 † *ὑποβλέπω* 582 Eur. Ar. Plat. (Schmid I 350).
 † *ὑποβρέχω* 619 Ap. Rh. Alexis (Schmid I 350).
 † *ὑποδέχομαι* *τινα* (*οἰκία*) 623 Hom. Hes. Pol. al. N. T.
 † *ὑποτέμνω* 587 proprie H. Aeschin. Plut. (Schmid I 350).
 † *ὑστατος* 603 poetae Hdt. Plat. (Schmid I 350).
 †* *ὑποζεύγνυμι* proprie 597, 610 Hom. Plut.
 † *ὑπερῶν* 612, 613 Hom. Pind. Ar. Luc. Tox. 565 LXX N. T.
 † *φάρυγξ* 606 Od. Eur. Ar. Hippal. (Schmid I 350).
 † *φειδώ* 614 Hom. Hes. Ap. Rh. Thuc. (Schmid I 350).
 †* *φθείρομαι* 624 *οὐ φθείρη* *ἀπ' ἐμοῦ* Eur. Andr. 709.
 † *φορτίον* 568, 598, 599, 600, 602, 603 Hes. Hdt. Ar. Xen. N. T. (Schmid I 351).
 † *φρένες* 582 poetae N. T.
 † *φύλλα* (*δόδων χλωρῶν*) 621 Hom. Hes. Hdt. N. T.
 † *φύρω* 595, 601 praecipue apud poetas.
 † *χαλάω* 577, 578 praevallet apud poetas; Xen. N. T.
 † *χαμαί* 606, 607 epici Pind. trag. N. T. (Schmid I 351).
 † *χαμόθεν* 598 Stes. Crat. Xen. Plut. Luc. Philops. 35 (Schmid I 351).
 † *χεῖλος* 582 Hom. Eur. Luc. LXX N. T.
 † *χελώνη* 621 Hom. hymn. Ar. Soph. Luc.
 † *χλωρός* 621 = *viridis* Hom. hymn. Hes. Sapph. trag. Pind. Ar. Theocr. Thuc. 2, 44 *σῶμα χλωρόν*, N. T.
 †* *χόρτος* 582 Hes. Eur. Xen. (Schmid I 352).
 † *ὠκύς* 593 Hom. Hes. Luc. al. (Schmid I 352) (v. supra p. 12).
 † *ὠμός* (*ὠμαίκεν*) 585 Hom. Geop. Luc. inscript. Att. (Schlageter p. 58).

Neque vero verba poetica solum, sed etiam locutiones ex Homero et Aristophane haustae occurrunt. Luciani enim proprium est, quotiescumque occasio offertur, poetarum locos laudare vel significare, ut nimis interdum augeat rem.¹⁾ Huc ex asino spectat magnus locutionum ex Homero depromptarum numerus,²⁾ quas iam Knautius magnam partem attulit (l. l. p. 51 sqq.):

- As. 570 *τράπεζα παρέκειτο* Il. 24, 476 *ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα*
 As. 573 *ἐνθεν ἐλὼν* Od. 8, 500 *ἐνθεν ἐλὼν* Ach. Tat. IV 265, 660; Dio Chrys. t II 2, 15 Dind. *περὶ ὕψ.* 34, 4; Diog. Laert. I 102; Synes. de regno 6 p. 1069 a. .

¹⁾ cf. Ziegeler, De Charidemo p. 4.

²⁾ Lucianum Homerum in deliciis habuisse videas ex iis, quae exposuit A. Joost, De Luciano *φιλομήτῳ*, Progr. Lötzen 1883, et Brambs, Über Zitate und Reminiscenzen aus Dichtern bei Lukian, Eichstätt 1888.

- As. 592 *σαρδάνιον γελῶντες* Od. 20, 302 *μεῖδῃσε δὲ θυμῷ σαρδάνιον μάλα τοῖον*
 As. 600 *λάξ ἐκίνησα* Il. 10, 158; Od. 15, 45 *λάξ ποδὶ κινήσας*
 As. 602 *οὔτος ἐρρύσατόμε ἐκ τοῦ θανάτου* Od. 1, 6 *ἀλλ' οὐδ' ὥς ἐτάρους ἐρρύσατο ἰεμένους περ*
 As. 603 *οἰκτίστω θανάτῳ τεθνήξομαι* Od. 11, 42 *ὥς θάνον οἰκτίστω θανάτῳ*
 As. 603 *τέλος τῆς συμφορᾶς καὶ θανάτου γενέσθαι* Il. 3, 309; 5, 555; 9, 146; 11, 451; 16, 855; 22, 361 *τέλος θανάτοιο*
 As. 613 *πάντες δὲ ἄσβεστον ἐγέλων* Il. 1, 559 *ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως* Od. 20, 346 *Ἀθήνη ἄσβεστον γέλω ὤρσε*
 As. 613 *μελίπηκτα κυρῶν* Od. 7, 182; 10, 356; 13, 53 *οἶνον ἐκίρνα*
 As. 618 *λύχρον ἔκαε μέγαλῳ πυρὶ λαμπόμενον* Il. 15, 623 *λαμπόμενος πυρὶ παντόθεν* 22, 32 *ὀφθαλμοὶ πυρὶ λάμπειον*
 As. 621 *χρυσῷ ἐσφηκωμένη* Il. 17, 52 *πλοχμοὶ θ' οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο*
 As. 625 *πλέομεν ἐνθεν* Od. 9, 62 *ἐνθεν δὲ προτέρῳ πλέομεν*
 As. 603, 610 *ἀργαλέαν ὁδόν* Od. 4, 493 *δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέαν τε* item 4, 483

quibus ego adicio has:

- As. 598 *ξύλῳ τῷ ὄζους πνικνοὺς ἔχοντι καὶ ὀξείς* Il. 21, 224 *ἐπέσχε δὲ καλὰ ῥέεθρα ὀξοῖσι πνικνοῖσιν*
 As. 600 *ἀργαλέῳ δεσμῷ προσέδησε* Od. 11, 293 *δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι* item 15, 444
 As. 615 *ὁρῶν ἦδη τὴν τύχην ἀπαλὸν μοι προσμειδῶσαν* Od. 14, 465 *καὶ θ' ἀπαλὸν γελᾶσαι*
 As. 580 *ἀναστᾶσα ὄχρετο πετομένη* Il. 2, 71 *ὥς ὁ μὲν εἰπὼν ὄχρετ' ἀποπτάμενος*
 As. 574 *θεραπεύσει δέ σε οὐδείς ἀλλ' οὐδὲ θεὸς ἱατρός* Od. 9, 524 *ὥς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων¹⁾*
 As. 579 *μὰ τὴν κεφαλὴν τὴν σὴν καὶ τήνδε τὴν μακαρίαν εὐνήν* Il. 15, 38 sq. *ὅς τε μέγιστος ὄρκος δεινότητός τε πέλει μακαρέσσι θεοῖσι*
σὴ θ' ἱερὴ κεφαλὴ καὶ νωίτερον λέχος αὐτῶν

¹⁾ cf. Schwidop, Observ. Luc. spec. IV 25.

Accedunt quaedam Aristophanis permagno
Luciani studio florentis¹⁾ vestigia:

- As. 578 ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστής ἔχεις τὰ μέσα ran. 469 ἀλλὰ νῦν ἔχει μέσος
As. 579 ἦν πολλή μὲν ἐν τούτῳ ran. 19 οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἔστι καὶ
τροφή πολλή τροφή
As. 585 καὶ οἱ μὲν ἡρώτων, ἐγὼ Acharn. 734 πότερα πεπραῖσθαι
δὲ ἐπεινῶν μὲν κακῶς χρῆδδεται ἢ πεινῆν κακῶς
As. 592 κριθῶν δὲ μέδιμνος ἔσται vesp. 717 πλὴν πρῶην πέντε
σοι ἐφ' ἐκάστης ἡμέρας τὸ μεδίμνους... κριθῶν
ἄριστον
As. 601 ἐκ δὲ τούτου δίκας καὶ vesp. 1392 πράγματ' αὐτὸν δεῖ καὶ
πράγματα παρέξει δίκας ἔχειν διὰ τὸν σὸν οἶνον
ibid. 1426 δικῶν γὰρ οὐδέ μὲν
οὐδὲ πραγμάτων
As. 610 λεπτός οὖν πάνυ γίγνο- eccles. 539 ψυχὸς γὰρ ἦν ἐγὼ δὲ
μαι καὶ ἀσθενὴς τῷ σώματι λεπτή ἀσθενής
As. 619 τοῦτο μ' εἰς δέος οὐχὶ vesp. 452 ἀλλὰ τούτων μὲν τάχ'
μέτριον ἦγε μὴ... ὥσπερ ἀν- ἡμῖν δώσετον καλὴν δίκην
δροφόνος καλὴν, δώσω δίκην
As. 619 ἡπόρουν, ὅπως ἀναβήσο- Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις
μαι τὴν ἀνθρωπον Ἀναβῆναι τὴν γυναῖκα βούλο-
μαι (cf. Kock, Comic. Graec.
frg. I p. 479)
As. 614 τὸ δὲ δέσμα ἐπανθούση vesp. 1065 αἰδ' ἐπανθούσι τρίχες
τῇ τριχὶ ἀπέστιλβε eccles. 12 ἀφεύων τὴν ἐπαν-
θούσαν τρίχα.

Etiam verba capitis 35 ὦ Νέμεσι πολλὰ πολλάκις δινουμένη
Meclerum suo iure pro trimetro habuisse²⁾ existimo.

e) Verba, quae apud alios quoque scriptores in-
veniuntur, sed in hoc libro aliam structuram vel
vim exhibent:

ἄξυλος de asino dicitur ἄξυλος ὄνος 601 (Schmid I 380).
ἀνεγείρω = erigo 587 τῆς οὐρᾶς (λαβόντες αὐτὸν) ἀνεγείρειν ἐπει-
ρῶντο.

¹⁾ cf. P. Schulze, Quae ratio intercedat inter Luc. et comicos Graecorum
poetas 1883; J. Ledergerber, Lucian und die altattische Komödie, Diss. Frei-
burg 1905; Jacobitz ind. Luc. s. v. Aristoph.

²⁾ Siegfried Meckler zu den griechischen Tragikern in Wiener Studien
1881 p. 32 sqq.

ἀναπαύομαι obscene usurpatur 618 εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ σὺν
ἐμοὶ τὴν νύκτα ἀναπαύσεσθαι similiter in Gallo 706 τὸν δὲ
Ἄλιον λαθόντα ἐπιστῆναι τῇ Ἀφροδίτῃ καὶ τῷ Ἀρει ἀφρόντιδι
ἀναπανομένῳ.

ἀνατέμνω τινὰ ἐκ τῆς γαστροῦς 594.
ἀνυπόδητος de asino dicitur 584, 598, 611.
ἀπολακτίζω proprie 586, 601 (Schmid I 586).
ἀπορέω c. gen. pro περὶ τινος (ἀπορῶν τῆς ἀρχῆς τοῦ ζητήματος) 571.
ἀποπίπτω translata vi adhibetur 622 (ἀποπίπτει ἐξ ἐμοῦ ἐκείνη ἡ
τοῦ κτήνους ὄψις).

δαιμόνια 592 = οὐδὲ τὰ δαιμόνια δέδοικας = (umbrae nocte vo-
lantes).

δυνάστης = δεσπότης 586.

ἐπεγείρειν χαμόθεν 599.

ἐπάγω τὴν θύραν 589, 591 = claudere ianuam.

εὐφημος: κῆρυξ εὐφημος ἐκήρυττεν 603 = praeco clara voce pro-
nuntiavit.

εὐγνώμων: δορᾶς τὸ οἰκίδιον τὸ ἐμόν, ὦ Λούκιε, ὥς ἔστι μικρὸν μὲν,
ἀλλὰ εὐγνώμον τὸν οἰκοῦντα ἐνεγκεῖν 570 = domum meam
vides parvam esse eam quidem, sed nihilo secius prudenter
ita instructam, ut illis dumtaxat qui in ea solent habitare,
satis magna sit.

θεοφόρητος 605, 606 activam vim habet (Schmid I 394).

καταλαλέω τί τινος proprie (τοῦ λύχνου) 580.

κατακλίνω τὰ ὄτα = demitto 583.

ἡ μάγος 572

παίγνια, τὰ 616, 617 = res ridiculae.

παίζω κακὸν ἀφόρητον εἰς τινα 599.

προέρχομαι = domo exire 612, 615 similiter in Luc. dial. meretr.

283 εἶτα προῆλθον ἀπὸ τῆς οἰκίας.

προέρχομαι εἰς ἐπιθυμίαν τινός 618.

πρόχειρος = eminens (τὴν μὲν κεφαλὴν ἔξω τοῦ ὄνου πρόχειρον
ὥς ἂν μὴ εὐθὺς ἀποπνιγείη, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἐνδον
κρυπτόμενον) 594.

σκάπτω τι εἰς τινα 604 similiter in Luc. dial. meretr. 285 Θὰς
δὲ οἶα καὶ ἔσκωπεν εὐθὺς ἐς ἐμέ Plutarchus dicit σκάπτειν
τινὰ εἰς τι.

συντάττεσθαι ἐπ' ἔργον 605.

χρῶς = τῷ χρωτὶ τοῦ μύρου οἰστρομένος 619 = odor (codices
consentiunt).

f) Novae verborum compositiones hae occurrunt:

1. Verba cum praepositionibus composita:

- Cum ἀπό: ἀποσιτέω 602;
 „ ἐπί: ἐπιπροωθέω 578 (cf. W. Schmid I 383);
 „ κατά: καταψηλαφάω 582 = καταγράφω (cf. W. Schmid I 384; Sophocl. p. 650);
 „ πρό: προογκάομαι 595 (W. Schmid I 387);
 „ σύν: συνανακλίνομαι 570;
 „ ὑπό: ὑπολακτίζω 597 (W. Schmid I 389).

Isdem praepositionibus etiam in inscriptionibus Atticis nova verba formantur (Schlageter l. l. p. 88 sq.).

2. Substantiva composita: ἀνθρωπομάγειρος 574 (W. Schmid I 380) ἀρχιτεκτόνημα 594; substantiva in -μα ficta, quae quidem ab Atticis abhorreant in inscriptionibus saepe leguntur (Schlageter p. 83).

3. Substantiva non composita

- a) nova deminutiva: γονάτιον 578 permulta similia exempla ex inscriptionibus congegit (Schlageter p. 85 sqq.).
 β) nova abstracta: δγκηθμός 583, 584 (W. Schmid I 386).
 γ) nova concreta: γυνίας pro γυννίς 609.

4. Novum adiectivum compositum: συνάριστος 588 (W. Schmid I 388).

5. Novum adverbium: ἀνεξικάκως 570 (W. Schmid I 380).

Quaerentibus, e quibus scriptoribus Atticis asini auctor lectiora verba petiverit, tres potissimum fontes offeruntur: Plato Xenophon, comoedia Attica cum antiquior tum recentior; e Platone enim quinque verba sumpta sunt, quorum in N. To. unum, e Xenophonte octo, quorum in N. To. quattuor, e comoedia Attica viginti tria, quorum in N. To. unum deprehenditur; prae his reliqui scriptores Attici secundas partes agunt; namque bina verba hausta sunt e Thucydide Aeschine, Demosthene, unum ex Isocrate; ex Herodoto duo verba sumpta sunt, ex Hippocrate unum.

Quae omnia praeclare congruere videntur cum iis, quae Schmidius I 401 exposuit de Luciano.

Verborum centum undecim sublittera ballatorum duodeoctoginta a N. To. absunt, quinquaginta duo a Luciano.

Ne Lucianum quidem in verborum delectu sola Attica exemplaria esse secutum satis constat (Schmid I 401). Sed quod verba e posterioris aetatis scriptoribus sumpta in asino maius solito explent spatium, id ex eadem quam memoravi causa profectum esse arbitror (cf. p. 80); namque etiam in

veris historiis 50 fere verba repperi posteriorum scriptorum propria, quae Lucianus reliquis in libris repudiavit.¹⁾ Neque obliviscendum est nullum in asino exstare vocabulum, quod ii demum, qui post Lucianum fuere scriptores, in usum suum converterint.

E poetis 181 verba deprompta sunt, quorum in N. To. 111, apud Lucianum 60 desunt; horum tamen 51 etiam ab aliis posterioris aetatis scriptoribus soluta oratione utentibus hic illic adhibentur (s. v.); contra frustra apud illos quaeras haec novem verba; δραπέτις ἐπιτέρομαι, παραβάλλω τινί τι, παρίστασθαι (λύχνος), περιβόσκομαι, πρόδομος, προσβάλλω τὰ ὄμματα τινι, συναποδιδράσκω, χόρτος.

Asino cum libris vere Lucianeis comparato non potest negari in hoc libello multo maiorem pro operis magnitudine verborum poeticorum numerum occurrere quam in scriptis minime insitivis. Nam et permulta verba omnino a Luciano sunt aliena et viginti sex verba binis locis usurpantur, quinque quaternis, unum (δμμα) quinquies, φορτίον sexies. accedunt plurimae locutiones ex Homero Aristophaneque depromptae et versus ille ex incerto poeta haustus.

Quam longe aliter se gesserit Lucianus vel inde videas,

¹⁾ ut ἀνάγνωσμα 70 Plut. D. H.
 ἀεροδρομείω 77 schol. ad Aesch.
 Prom. 128
 ἀναρροφέω 93 Arist. Plut.
 ἀνθολογέω 113 Plut.
 ἀμπελονογέω 101 Theophr.
 Plut.
 ἀπονεκρόω 105 D. S.
 ἀραίωμα 94, 105 Diod. Plut. al.
 ἄσαρκος 111 Xen. Arist. Plut. al.
 ἀσπάραγος 83 Plut.
 ἀφοδένω 89 Arist.
 γαστροκνημία 87 Arist. med.
 δεινδρίτης 88 Theophr.
 διασκενάζω (act.) 130 Pol. Plut.
 διαχώρημα 136 medic. Arist.
 Strab.
 διωφαίνω 81 Ael.
 ἐλλεβορίζω 115 Hipp. post.
 script.
 ἐμπρόθεσμος 124 Plut. Philostr.
 ἐνοπονδος (adiect.) 92 post. scr.
 ἐντριώνη 132 Theophr.
 ἐξαγνίζω 97 N. T. Arr.
 ἐπανλίζομαι 100 Thuc. 4, 134;
 Plut. D. H.
 εὐπροσίτως 136 Strab. Poll.

nt εὐσταθέω 94 D. H. Plut.
 ζωδιακός 85, 92 Plut.
 θέρμινος 91 Diosc.
 καρποφορέω 77 Xen. Theophr.
 al.
 καταφντείνω 135 Plut. LXX.
 κέλνφος 133 Arist. Theophr.
 κηπέω (proprie) 97 Galen.
 κιννάμωμος 111 Arist. Ael.
 κινναμώμινος 111 Pol.
 κολπώω 80 Arist. Mosch.
 δμυχλώδης 126 Tim. Loer.
 Teophr. Pol.
 περικα θέζομαι 88 (proprie)
 Sext. Emp. Geop.
 περιμέτρος τῆς γῆς 95 D. S. 2, 54
 πίτινος 126 Oribas.
 δοιά 112 Od. Theophr. Plut.
 συνεδρεύω 110 Ath. Pol.
 συννήχομαι 96 Plut.
 συρριζόομαι 77 Arist.
 τραχών 126 D. Hal.
 τρύγη 100 Macho. Arist. al.
 ὑπερβιβάζω 135 Pol. sqq.
 quem verborum numerum re
 accuratius explorata facile
 augeri posse credo.

quod 1511 verborum poeticorum 751 singulis locis inveniuntur (W. Schmid I 402); nec obliviscendum est ea ad permultos libros pertinere.

Quam ob rem ut asinum spurium esse iudicem adeo non a me impetrare possum, ut eius rei causam rursus in litterarum genere quaerendam esse confidam (cf. Bürger, Progr. l. l. p. 22: „Das Gesagte wird genügen, um zu zeigen, daß ... auch hier wie überall der komische Realismus die Form von der hohen Poesie entlehnt und sich ihrer teilweise in parodierender Weise bedient. Unser Roman tritt damit in die nächste Beziehung zu dem einzigen, außerdem wenigstens noch in Bruchstücken erhaltenen realistisch komischen Roman, den saturae des Petronius“). Itaque ne Luciano Atticistae quidem huius generis scribendi legem violare licuit.

Verba, quae apud alios scriptores alia vi vel structura utuntur numeravi 26, quorum tria ipsius Luciani propria sunt; reliqua autem magnam partem eo tantum ab aliorum scriptorum usu discrepant, quod aut proprie aut translate adhibentur. Ceterum Lucianum quoque talem verborum notionis structuraeque mutationem facile admisisse luculenter probatur exemplis a Schmidio I 390 sqq. et a Chaberto p. 136 sqq. allatis.

Novae, quas dixi vocabulorum compositiones non modo plane cum Luciani in verbis fingendis ratione conveniunt,¹⁾ sed eius etiam maxime propriae sunt, cum in unoquoque fere Luciani libro *ἅπαξ λεγόμενα*, quae vocantur, compareant;²⁾ in veris historiis triginta quinque occurrunt (v. Schmid I 379 sqq.).

g) Memoranda sunt denique haud pauca verba a Moeride grammatico scriptoribus Atticae elegantiae studiosis diserte commendata, e quibus asinum ab Atticista compositum esse conicias: („Was Moeris als *Ἀττικῶς* bezeichnet, ist immer ein ausschließlich attischer Idiotismus, der außer bei Attikern nicht vorkommt, cf. W. Schmid I 208) ut:

1. *ἄθλιος* *Ἀ. ἀτυχῆς* *Ε.* καὶ *κοινῶς* (Moer. p. 43) in asino *ἄθλιος* legitur 587, 591, 595.
2. *ἀνακραγεῖν* *Ἀ. ἀναφωνῆσαι* *Ε.* (Moer. p. 59) in asino occurrit *ἀνέκραγε* 586, 604; *ἀνέκραγον* 613.
3. *βονβῶνας* *Ἀ. βομβῶνας* *Ε.* (Moer. p. 87) in as. 577 *διὰ βονβῶνος*.
4. *κόπτειν τὴν θύραν* *ἔξωθεν*, *προφῆ* δὲ *ὁ ἐνδοθεν* *Ἀ. προσιεῖ* δὲ *Ε.* (Moer. p. 194) in as. 569 *ἐγὼ δὲ κόπτω προσελθὼν τὴν*

¹⁾ cf. W. Schmid IV 685 sqq.; Chabert p. 124 sqq.

²⁾ Funk, Philolog. 1907 suppl. 10 p. 577; W. Schmid I 379 sqq.

θύραν (cf. etiam Schmid I 205 sq. a. Kretschmer de Menandri reliquiis 1906, 99).

5. *κεκτηῖσθαι καὶ ἡ κεκτημένη, ἡ δέσποινα παρ' Ἀττικοῖς* (Moer. p. 207) in asino *ἡ κεκτημένη* 580, 596; *ἡ δέσποινα* 576, 579, 580, 596, 607.
6. *κατὰ χειρὸς Ἀ. κατὰ χειρῶν* *Ε.* (Moer. p. 217) in as. 578 *κατὰ χειρὸς πάραυται*.
7. *ἀκαρῆ* *Ἀττ. μικρὸν* *Ε.* (Moer. p. 40; Schmid II 73) in as. *ἐν ἀκαρεῖ* 605.
8. *μύλη* *Ἀ. μύλος* *Ε.* (Moer. p. 235) in as. *μύλη* 597, 610.
9. *νάπν* *Ἀ. σῆνηπι* *Ε.* (Moer. p. 248) in as. *νάπν* 615.
10. *ὄψον* *Ἀ. προσφάγημα* *Ε.* (Moer. p. 251) in as. 613 *ὄψον*.
11. *οὖς* *Ἀ. ὠτίον* *Ε.* (Moer. p. 251) in as. *οὖς* 583, 587.
12. *ὀπήν* *Ἀ. τρύπημα* *Ε.* (Moer. p. 264) in as. *ὀπή* 580, 583, 615, 620.
13. *πίτυρα* *Ἀ.* (Moer. p. 279) in as. 597.
14. *φάτνη* *Ἀ.* (Moer. p. 356) *πάθνη* *Ε.* in asino *φάτνη* 583, 589.
15. *φθείρον* *Ἀ. ἀπαλλάσσειν* *Ε.* (Moer. p. 360) in as. 624 *οὐ φθείρη* *ἀπ' ἐμοῦ*.
16. *χαμεῦνιον* *Ἀ. ψίαθος* *Ε.* (Moer. p. 371) in as. *χαμεῦνιον* 618, 619.
17. *ἀνάθημα* *Ἀ. ἀνάθεμα* *Ε.* ibid. p. 27 in as. *ἀνάθημα* 609, 625 (codices non variant) cf. etiam Moerid. p. 595 s. v. *εὖρημα*.

Maxime vero iuvat statuere ut in formarum usu et in syntaxi, sic hic quoque eadem de causa (cf. p. 80) iuxta Attica verba ter vulgaria ascisci:

1. *ἀναβῆναι τὴν γυναικα βούλομαι* *Ἀ. ἀναβῆναι ἐπὶ τ. γ. β.* *Ε.* (Moer. p. 3) in as. 619 *σφόδρα ἡπόρουν, ὅπως ἀναβήσομαι τὴν ἀνθρωπον* contra 620 *ἐπὶ τὴν γυναικα ἀναβήσεται*;
2. *καταγώγιον καὶ κατάγεσθαι* *Ἀ. κατάλνμα καὶ καταλύειν* *Ε.* (Moer. p. 221); in as. *καταγώγιον* 595; *κατάγεσθαι* 571; *κατάγομαι παρὰ σοὶ ποῖ δέ, ἔφη, καὶ κατάγη*; contra paulo ante *τί οὖν οὐχὶ παρ' ἐμοὶ καταλύεις*;
3. *ὁμόδουλος* *Ἀ. σύνδουλος* *Ε.* (Moer. p. 250) in as. *ὁμόδουλος* 610, 615; contra *σύνδουλος* 613; v. W. Schmid I 291 s. v. *σύνδουλος*.

Quibus verbis non omitam ascribere duas locutiones antiquitas usitatas, posteriore vero aetate oblivione obrutas *εἰ μάλα* 594, 600, 608 (W. Schmid I 126)¹⁾ et *ὄναρ ὄρα* 581 *ἐγὼ δὲ ὄναρ* *ἐκεῖνο οἰόμενος ὄρα* posteriores enim scriptores dicebant *κατ' ὄναρ*

¹⁾ Ab Achille Tatius et Heliodoro haec locutio plane abest; apud Philostratum [Aristot.] de mundo (p. 394 a. 28) singulis locis reperitur; ter apud Dion. Chrysost. bis apud Philon. de opif. mund. p. 43, 24, 29 ed. Cohn. num.

δοῦν ut Plut. parall. II 412 κατ' ὄναρ ἐωρακώς Strab. IV 1, 4 Ἀριστάρχῃ παραστῆναι κατ' ὄναρ τὴν θεὸν alia exempla collegit Lobeckius ad Phrynich. p. 421; quibus adici possunt inscript. Pergam. 295; Mitt. des Ath. Instit. 32, 307, 308; W. Dittenberger, Syllog. 270, 9; inscript. insular. Graec. 979; Pallad. hist. Lausiaca p. 167, 21 ed. Butler; apud Heliodorum semel legi ὄναρ γούν ὀφθαίς VI 8, 16 contra κατὰ τὸ ὄναρ ἀπώλεσε V 16, 18; ἐνθύμιον αὐτῷ ὄναρ γίνεται, καθ' ὃ, . . ἑώρα I 30, 23.

Ad Lucianeam asini originem comprobendam magni momenti sunt etiam haec septem verba solutae Atticorum orationis propria, quae cum ut ab omnibus ceteris Atticistis, ita a N. To. atque adeo a Polybio et Plutarcho litteratissimo illo sint aliena, apud unum reperiuntur Lucianum: ἐπισάτω 583, 589 (W. Schmid IV 644); χωλεύω 590, 593 (W. Schmid I. l.); πίνυρον 597 (W. Schmid IV 644, 648); διακύντω 615 (W. Schmid IV 643); συναριστάω 617 (W. Schmid IV 645); συγκατακλείω 620 (W. Schmid IV 645); ἐπιθορυβέω 622 (W. Schmid IV 644).¹⁾

Quibus adiciam quinque alia verba poetica, quae a compluribus Atticistis adhibentur, contra Polybio Plutarcho, N. Ti. scriptoribus incognita sunt: κυρώω 578 (W. Schmid IV 675); μάχλος 572 (W. Schmid IV 675); λαφύσσω 596 (W. Schmid IV 675); σφηκόω 621 (W. Schmid IV 675); ὠκύς 593 (W. Schmid IV 675) („diese Wörter können grobenteils als Kennwörter des attizistischen Stils betrachtet werden“ ibidem);²⁾ etiam vocabulum τοῦλοιποῦ 602, 606 = in futurum ab Atticistis maxime adamatur (cf. W. Schmid I 196, II 126, III 54, 135, IV 193).

Comprehensis iis, quae de verborum copia dixi, statuendum est, quod in eligendis verbis Lucianeam asini originem in dubium vocare posse videatur, id a propria eiusmodi fabularum elocutione esse repetendum. Altera ex parte dilucide apparet asinum ab Atticista esse conscriptum, ut non sit, cur de Luciano dubitemus, praesertim, cum compluribus locis manifesta quaedam similitudo intercedat inter Lucianum et asinia auctorem (v. p. 96, 98, 100).

IV.

Huius de asini auctore opinionis alia quoque adiumenta e nonnullis stili proprietatibus asino cum Luciani libris communibus petita possunt afferri. In quibusdam

quam apud Aristid. saepe apud Aelianum (Schmid I 126, IV 193, II 128, III 137) apud Aristeam semel § 20 ed. Wendland.

¹⁾ Apud Achillem Tatium horum verborum nullum reperitur, apud Heliod. duo διακύντας VII 15, 5; συγκατακλείσθη II 29, 1.

²⁾ Apud Heliod. verbum σφηκόω tantum occurrit III 3, 3, IX 15, 5; apud Achillem Tatium μάχλος (p. 169, 8).

enim dictionibus adhibendis mirus offenditur cum Luciani libris concentus, qui quidem non imitatorum more, sed libere est effectus:

As. 617 καὶ οἱ μὲν ἄνδρες τῆς μάχης ἤδη ἦσαν ἐν παρασκευῇ
As. 587 τὰ ἐν ποσὶ

Tox. 549 πρὸς οἶους ἄνδρας ἐκ παρασκευῆς μαχοῦνται
Nigr. 7 τοῖς ἐν ποσὶν ἀνιᾶσθαι quom. hist. conscr. 4 τὰ ἐν ποσὶ ταῦτα dial. mort. 386 τὰ ἐν ποσὶ ibid. 392 ἀπὸ τῶν θορύβων τῶν ἐν ποσὶ

As. 617 μισθοῦ τὴν θύραν ἤνοιγε

Necyom. 480 ἐδείχθη μοι ἐν γωνιδίῳ τινὶ μισθοῦ dial. meretr. 3 μισθοῦ ἐπιπλέων Menipp. 481 ἐδείχθη μισθοῦ

As. 572 ἔχειρό μοι σαντόν

Tim. 152 νῦν μοι ἐπίρρωσον σεαυτήν

As. 625 κελεύει με τῶν νότων μετέωρον κομισθῆναι ἔξω τῆς οἰκίας καὶ ἔξωσθαι
As. 589 φοβερόν ἐβλεπε

Tim. 150 ἔξωσθαι τῆς οἰκίας Anach. 910 πολέμιον συναρτάσαντα ἤκειν μετέωρον κομίζοντα Char. 509 φοβερόν τι προσβλέπουσα

As. 597 μάζας ὅλας ποιοῦσα κατέπινεν

quae eius usus apud Luc. occurrunt exempla, ea congessit Iacobitz s. v. καταπίνω, omissa sunt pisc. 585 καταπίνων τὸ χρυσίον ep. Sat. 388 λίθον καταπιεῖν

1/2 As. 586 πολλά κατ' ἐμμαντόν μεμψάμενος τὴν Π. ἐπὶ τῇ ἀμαρτίᾳ δακνὼν τὸ χεῖλος
As. 587 ἀλλὰ τις δαίμων βάσκανος

cal. non tem. cred. 154 ἐνδακόντα τὸ χεῖλος ὑποτρέφειν τὴν χολήν

As. 622 ὥσπερ φάρμακα δεινὰ ἐπιστάμενον

not. 265 ἀποστερηθέντας ὥς εἶχον ὑπὸ τινος βασκάνου πρὸς τὰ τοιαῦτα δαίμονος

As. 603 οἰκτίστω θανάτῳ τεθνήξομαι
As. 602 οὗτος ἐρρύσατό με ἐκ τοῦ θανάτου
As. 574 θεραπεύσει δέ σε οὐδεὶς ἀλλ' οὐδὲ θεὸς ἰατρός

Alex. 213 ἡπίστατο κατὰ τὴν Θῶνος φάρμακα πολλά (cf. Od. δ 228)

Alex. 263 οἰκτίστω τέλει . . . ἀπέθανε (v. supra p. 139)

Alex. 251 ἐρρύσατο τοῦ θανάτου τὸν ἄνδρα (v. s. p. 139)

dial. mar. 294 οὐδὲ δ πατήρ φησιν ὁ Ποσειδῶν ἰάσεται σε dial. deor. 238 ῥήγωμεν ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ τοῦ ὕρου, ὥστε μηδὲ τὸν Παιῶνα ἰάσασθαι

- As. 579 καί ποτε ἐπὶ νοῦν μοι ἦλθε τὸ μαθεῖν
 As. 581 οὐ πιστεύων τοῖς ἑμαντοῦ ὀφθαλμοῖς
 As. 619 ἡπόρουν, ὅπως ἀναβή-
 σομαι τὴν ἀνθρώπων
 in Asino 572 duae formulae idem
 significantes ommissa particula
 copulativa ita componuntur,
 ut oratio amplior evadat et
 explicatior (Schwidop l. l.
 sp. III 15) οἴκοι παρ' ἐμοί
 κάθηται 572 cf. Plat. republ.
 X p. 600 E ἡνάγκαζον παρὰ
 σφίσιν οἴκοι εἶναι) item in
 As. 610 οἴκαδε ἤλυνεν ὥς
 ἐαυτόν
 As. 570 τράπεζα παρέκειτο (v.
 supra p. 138)
 As. 591 ἐγὼ δὲ ἄξιον κρημνοῦ
 καὶ θανάτων ἄλλων εἰπὼν εἶναι
 As. 569 σὺ δὲ τίς ἢ τί βουλό-
 μενος πυνθάνη
 As. 583 πορρωτέρω ποι τῆς
 φάνης ἀποχωρήσας ἐστώς
 As. 594 οἶδα ὅτι 601 οἶδ' ὅτι 581
 οὐκ οἶδ' ὅπου
 somn. 19 ἐπεὶ μοι εἰς νοῦν ἦλθεν
 ἢ σκντάλη Halc. 181 παιδίοις
 οὐδ' εἰς νοῦν ἔλθειν (Pseudolog.
 166 ἐπὶ στόμα σοι ἔλθειν)
 dial. mar. 300 τίνι ἂν ἄλλω πισ-
 τεύσεις τοῖς ἑαυτοῦ ὀφθαλμοῖς
 ἀπιστῶν dial. meretr. 309; σὺ
 δὲ ποτέρους πιστεύσεις ἂν τοῖς
 ἐκείνης ὄρκοις ἢ τοῖς σεαυτοῦ
 ὀφθαλμοῖς (cf. Herodot I 8)
 Lexiph. 344 ἀκάθαρτον εἶναι
 αὐτῷ τὴν γυναῖκα . . . ὥστε
 οὐκέτι οὐδ' ἀναβαίνειν αὐτήν
 Eunuch. 369 τῶν τὰς ἵππους
 ἀναβαινόντων ὄνων
 Philops. 45 οἴκοι παρ' αὐτῷ
 Gall. 717 ἦν οἴκοι παρὰ σαντῷ
 μᾶλλον ἀποθανεῖν ἐθέλης Gall.
 750 ἀπίωμεν οἴκαδε παρ' ἡμᾶς
 Iup. trag. 662 οἴκαδε παρ'
 αὐτοῦς (cf. etiam M. Rothstein
 l. l. p. 101)
 Vot. 265 εἰ ἐτι παρακειμένης τῆς
 χρυσῆς τραπέζης
 iud. voc. 97 πόσων θανάτων τὸ
 ταῦ ἄξιον εἶναι νομίζετε
 deor. dial. XX, 7 τίς δὲ ὢν δεῦρο
 ἀφίξει πρὸς ἡμᾶς
 Nigr. 48 τῆς σκηνῆς πόρρωτοι
 (sic codices perhibent, male
 scribit Hemsterhusius πον)
 κάθηται
 hanc locutionem Lucianus in
 deliciis habet (cf. Schmid
 I 278)

Lucianum in similibus rebus tractandis isdem similibusve
 uti solere verbis docet R. Helm: „Für Lucianische Werke muß
 bei Ähnlichkeit des Stoffes die Wiederholung gleicher
 Gedanken mit ähnlichem Ausdruck geradezu ein
 Merkmal der Echtheit bilden“ (Lucian und Menipp
 p. 361).

- As. 619 μὴ καλὴν δώσω δίκην
 As. 605 τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο
 τοὺς πῆχεις
 As. 604 ὁ κῆρυξ ἐκέλευεν αὐθις
 ἐπανάγειν (sc. με) ἐς οἶκον
 As. 613 τὸν μὲν εἰς τὸ δεσμο-
 τήριον ἐπεμψαν λόγον τῶν τε-
 τολμημένων (=facinorum) ὑφέ-
 ζοντα
 As. 621 κλίνη ἦν μεγάλη . . .
 χρυσῷ ἐσφηκωμένη (v. supra)
 As. 569 ἐγὼ δὲ κόπτω προσελθὼν
 τὴν θύραν . . . ὑπήκουε δ' οὐν
 ἢ γυνή
 As. 601 γυναῖκα εἰς ἀγρόν ἀπ-
 ιοῦσαν ἰδὼν
 As. 586 ἐκρίνα δὲ τοῦτο δὴ τὸ
 τοῦ λόγου
 Tim. 128 διδόασιν γὰρ ἄμφω καλὴν
 τὴν δίκην (v. p. 94).
 deor. dial. 233 ὁ μὲν αὐτῶν τέμ-
 νεταί ξίφει τὸν πῆχυν
 Abdic. 168 τί δ' αὐθις ἐπανήγες
 ἐς τὴν οἰκίαν; Menipp. 466
 ἐπανάγει ἐς τὴν οἰκίαν
 Menipp. 473 ἀπέπεμψεν ἑκαστον
 ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χώρον δίκην
 ὑφέζοντα κατ' ἀξίαν τῶν τετολ-
 μημένων
 Gall. 721 . . . εἰπεῖν σου τὰς κόμας
 ὅτι χρυσῶτε καὶ ἀργύρω ἐσφη-
 κωντο
 Icaromen. 777 ἐκοπτον προσελ-
 θὼν τὴν θύραν· ὑπακούσας δὲ
 ὁ Ἑρμῆς
 Philops. 39 ὄχετο ἐς τὸν ἀγρόν
 ἀπιῶν
 Iup. trag. 645 καὶ τοῦτο δὴ τὸ
 τοῦ λόγου Pseudolog. 168 ὁ δὲ
 τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου conviv.
 438 καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου
 Herm. 767 οὐδὲ τοῦτο δὴ τὸ
 τοῦ λόγου
 piscat. 604 οὐκ οἶδ' ὅποι ποτὲ
 οἴχεται πάντα ταῦτα ἀποπτά-
 μενα dial. mar. 322 ὄχετο
 ἀποπτάμενος (Brambs p. 34)
 adicio Char. 512 αἱ δ' ἐλπίδες
 . . . ἀναπτάμεναι οἴχονται
 As. 571 ἀλλὰ τῇ γνώμῃ . . .
 κατάγομαι παρὰ σοί
 As. 614 τὸ δὲ δέσμα ἐπανθούση
 τῇ τριχὶ ἀπέστειλε
 As. 585 καὶ γὰρ φιλήμασιν ἡσπά-
 ζοντο ἀλλήλους
 As. 617 καὶ χαλινὸς εἰσεδεχόμεν
 Phalax. I 192 πρὸς ὀλίγον οὐν
 τῇ γνώμῃ ἐς Ἀκράγαντα παρ'
 ἐ μὲ ἀποδημήσαντες
 Alex. 246 δέσματος ὥς τὸ εἰκός
 πρὸς τὴν αὐγὴν τῶν λαμπάδων
 ἀποστίλβοντος
 Alex. 248 μηδένα τῷ αὐτοῦ στό-
 ματι δεξιούσθαι μηδὲ φιλήματι
 ἀσπάζεσθαι
 Fugit. 369 ἐνδεξόμενον τὸν χα-
 λινὸν de merc. cond. 676 δέχη
 τοῖνυν τὸν χαλινόν

De multis aliis stili Luciani proprietatibus, quae in asino quoque reperiuntur, copiose suo egi loco (cf. p. 115sq.; de anaphora p. 123; de novis verborum compositionibus p. 145).

Quibus addam nonnulla alia Lucianum asini esse auctorem denotantia:

1. quotiescumque Lucianus voculas *πᾶς* et *ἄλλος* inter se coniungit paucis locis librorum suspectorum exceptis (Charid. 621, 623, 625; de salt. cap. 79)¹⁾ vocula *πᾶς* illam semper (tricies ter)²⁾ insequitur ut in As. 581 *καὶ ἄλλα δέ, ὅσα δονίδων κτήματα καὶ σύμβολα πάντα εἶχε* 594 *τὸ δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἔνδον κρυπτόμενον*.

2. Pronomen demonstrativum *οὗτος* (vel *ἐκεῖνος*) cum in Luciani libris ad duo adiectiva accedit, numquam prius non subsequitur³⁾ ut Nigr. 67 *τὸ στερορὸν τοῦτο καὶ ἀπαθές τὰ ὄργιλα ταῦτα καὶ μειρακιώδη* Tim. 149, 173; *τὸ ἐργῶδες τοῦτο καὶ ἡδὺν* Prom. 199; *τοὺς πλουσίους τούτους καὶ πολυχρημάτους* dial. mort. 458, 443 item in Menipp. 480; vit. auct. 552 Tox. 546; abdic. 168; Iup. confut. 632 Cronos. 385 dial. meretr. 317 Bis. acc. 803; Philops. 63 piscat. 592, 599sq. perraro ille variandae orationis causa ab hac regula videtur recessisse *τὸ πᾶν τοῦτο ἄγριον καὶ τραχὺ* Tim. 147 (sed. conferas supra 149, 173) *τῆς καινῆς καὶ παραδόξου ταύτης ἀποδημίας* dial. mort. 456 (contra videas 443, 458) *τῶν κενῶν καὶ ματαίων τούτων ψευσμάτων* Philops. 65 (aliter 63); mire cum illa dicendi ratione congruunt hi asini loci *τὸ μέγα τοῦτο καὶ καλὸν* 574; *τῇ παραδόξῳ ταύτῃ καὶ μηδέποτε ἐλπισθείσῃ* θεῶ 622; *τὸ θεομὸν ἐκεῖνο καὶ πικρὸν ἐμοὶ φορτίον* 600.

3. Pronomina demonstrativa cum ad substantiva cum adiectivis coniuncta pertinent⁴⁾ a Luciano plerumque post adiectiva ponuntur⁵⁾ Huc ex asino referam haec exempla: *τὸν ἄθλιον τοῦτον ὄνον* 591; *τὴν ἀγαθὴν ταύτην παρθένον* 594; *καὶ τὸν κοινὸν αὐτῇ ἐκεῖνον θάνατον* 596; *ὑπὸ τοῦ καλοῦ τούτου ἐραστοῦ* 602; *τῆς ἐπαφροδίτης ταύτης ὀρμῆς* 602; sollemnis collocatio negligitur 572 *ταύτης τῆς παραδόξου θεᾶς* 582 *τὴν μίαν νύκτα ταύτην* 589 *ἐκεῖνη τῇ καλῇ παρθένῳ* similiter sexies apud Lucianum ut sermo varietur *τὸν καλὸν κομήτην τοῦτον* deor. dial. 215 (contra sollemnis exstat 248) *τοὺς τραγικοὺς ὑποκριτὰς τούτους* Menipp.

¹⁾ cf. Bieler, De salt., Prgr., Halle 1894, p. 13.

²⁾ Gall. 735, 738; Tim. 155; Prom. 195; deor. dial. 249, 281; dial. mort. 344 de sacrif. 534; pisc. 584; vot. 629, 648; Apolog. 716; Hermot. 827; Abdic. 173, 179; Philops. 55, 61; Lexiph. 318; Conviv. 447sq. eundem usum apud Platonem quoque licet observare (cf. Fuhr, Rhein. Mus. 33 (1878) p. 570sq.).

³⁾ Apud Achillem Tatium nullum eiusmodi exemplum repperi; apud Heliodorum tria (II 4, 32; VII 17, 1; VII 28, 19).

⁴⁾ cf. Kühner-Gerth II 628, 5.

⁵⁾ cf. Schwidop, Observ. Luc. spec. I 23: Sedes pronominis *οὗτος* stabilis est.

479 (cf. ibid. 485) *τῆς τραχείας ὁδοῦ ἐκεῖνης* rhet. mag. 9; *ἐκεῖνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας* ibid. 9 (contra vid. 10, 12, 21, 26) *τὸν πανευδαίμονα ὄνειρον ἐκεῖνον* Gall. 710 (contra vid. 703, 718, 725, 739) *τοῖς καταράτοις κόλαξιν ἐκεῖνους* Tim. 165 (contra vid. 170).

4. Interrogativae sententiae negatae liberae apud Lucianum sermonis vulgaris ratione induci solent simplici negatione *οὐ* (vel *οὐχί*) raro particula *ἄρα*, rarissime particulis *ἄρ' οὐ*.¹⁾ Huc spectant haec exempla *οὐκ ἀκούεις οἷα περὶ σοῦ ἐβουλεύσαντο* 591; *οὐ φθείρη ἀπ' ἐμοῦ* 624.

5. Lucianus adiectivi *μόνος* usum adeo praefert, ut rarissime adverbium adhibeat, etiamsi plerumque nihil interest, utra forma ponatur,²⁾ eiusmodi exempla septem repperi: 368 *θεράπαιναν καὶ γαμετὴν μόναν τρέφει* 574 *οὐ γὰρ μόνα ταῦτα φαῦλα καὶ ἐδῶδιμα σκευάζω, θεραπεύσει δέ σε οὐδεὶς, ἀλλ' ἡ κατακαύσασά σε μόνῃ ἐγώ*, 582 *ῥόδα μόνα εἰ φάγοις* 589 *κομίζοντες μόνην παρθένον* 604 *οὗτος μόνος οὐχ εὔρηκε κύριον* 607 *τούτῳ μόνῳ τῷ ἔργῳ*.

6. Ad pronomen relativum *ὅστις* Lucianus semper fere particulam *καὶ* adiungit³⁾ ut in somn. 2 *ἐσκοπεῖτο μετὰ τῶν φίλων, ὅτι καὶ διδάξαίτο με* item imag. 463; Nigr. 40, 39; Char. 501; vot. 634; dial. mort. 447; Tox. 549; Iup. trag. 656, 660, 678; de salt. 279; piscat. 578, 587; dial. mort. 340, 347, 361; Icaromen. 789, 801; de paras. 860; Anach. 889; Philops. 41, 42; Bis. acc. 803; Alex. 222; quom. hist. conser. 5sq.; Similiter in asino 586 *ἐσκοποῦμην, ὅτι καὶ καταφάγοιμι*.

7. Saepius a Luciano quam ab ullo alio scriptore interpositiones ita usurpari, ut „ea, quae ad rem explicandam necessaria sint, continuationi sermonis media interponere soleat“, recte cognovit Guttentagius.⁴⁾ In asino vidi has: 573 *τῆς γὰρ γυναικὸς τοῦ φίλου καὶ ξένου πόρρω ἴστασο* 574 *σφόδρα γὰρ ἦν ἱταμὸν τὸ κοράσιον* item 587, 597, 604, 622.

8. Cum verbo *ἵκειν* Lucianus singulari quodam studio dativum ethicum solet coniungere,⁵⁾ simile exemplum in asino quoque legitur 624 *οὐ δέ μοι ἐλήλυθας... ἐς πύθηκον μεταμορφωθείς*.

9. Eius denique dicendi generis mentionem faciam, quo Aristophanis potissimum more⁶⁾ imperativo affirmato particula *καὶ*

¹⁾ cf. Bieler, De Cynico p. 10.

²⁾ Funk, De Demonacte p. 572; Guttentag p. 44sq.; Knaut I. I. p. 36.

³⁾ cf. Krüger 69, 32, 16; Jacobs ad Ael. N. A. s. v. *καὶ* p. 620.

⁴⁾ De Toxaride p. 37.

⁵⁾ cf. Guttentag I. I. p. 52; Schwidop spec. III 22.

⁶⁾ cf. Plut. 100 *πύθῳ καὶ μὴ μ' ἀπολύτης* ibid. 599 *φθείρον καὶ μὴ γούνης* eccles. 1058 *ἔπον... καὶ μὴ λάλει* Acharn. 1054 *ἀπόφευγε τὰ κρέα καὶ μὴ δίδου...* Lysistr. 482 *ἀλλ' ἀνερώτα καὶ μὴ πείθου* ibid. 549 *χωρεῖτ' ὀργῇ καὶ μὴ τέγγεσθ'...* ran. 1283; sqq. Heliodorus et Achilles Tatius nullum eiusmodi exemplum praebent.

negatus annectitur ut in Menipp. 485 ἀλλ' εἰπέ καὶ μὴ περὶ δῆς Hermot. 760 σκοπεῖ δὴ καὶ μὴ καταγελάσῃς dial. mort. 454 ἀπό-
λυσον αὐτὸν καὶ μηκέτι κολαζέσθω dial. deor. 254 ἄντι οὖν καὶ
μὴ χαλεπήνητε dial. deor. 238 παύσασθ' ἐφημι καὶ μὴ ἐπιταράττετε
pisc. 571 χρῶ τῷ ξύλῳ μηδὲ ἀνῆτε Tim. 152 ἐπίρρωσον σεαυτὴν
καὶ μὴ κάμῃς Lexiph. 344 πῖθι καὶ μὴ μέλλε deor. dial. 211 φαι-
δρὸς ἴσθι καὶ μηδὲν ἐπιπόθει τῶν κάτω item in as. 578 σύνεχε
καὶ μὴ δίδου διάστημα.

Quorum similia apud alios quoque scriptores interdum reperi-
ri probe scio, sed cum Luciani illa maxime propria sint et ad
unum omnia etiam in asino inveniuntur, nequaquam
nullius momenti esse puto, quod asini auctor ne in his
minimis quidem rebus a Luciano dissentit.

Conclusio.

Ex iis omnibus, quae nunc sum persecutus meo quidem iu-
dicio perspicue apparet asini scriptorem pendere a Luciano id-
que ita, ut non possimus non credere hunc libellum a Luciano
ipso, non ab ullo imitatore esse conscriptum. Quae opinio nullo
modo potest labefactari magno vulgaris aut poetici ser-
monis vestigiorum numero. Nam quod in omnibus elocu-
tionis partibus ille huic libello minus quam ceteris Atticae ele-
gantiae speciem conciliavit, id consilio fecisse putandus est,
quod eiusmodi argumentum nulla alia decuit elo-
cutio. Hac in re quantum Lucianus Lucio Patrensi debeat iam
non potest statui; neque vero dubito, quin antiquorum scrip-
torum usum secutus non solum re ad exemplum suum se
accommodaverit, sed etiam verbis ac structuris.

Sane vero sententiarum contextus aliquantum difficultatis
videtur habere (cf. supra p. 2 sqq.) non modo quod Lucianus hic
praeter consuetudinem suam¹⁾ rem ab alieno scriptore tractatam
contraxit, sed imprimis quod ea ratione contraxit, quae eius
ingenio plane indigna putetur. Quam quaestionem Schmidium
iam pridem recte solvisse credo ratum²⁾ libellum hunc non ad
legendum, sed ut audientibus novarum mirarumque

¹⁾ cf. Ziegeler, De Charid. p. 4; A. Stengel, De Luciani veris historiis,
Diss. Rostock 1911, p. 7: „qua in re quae ex aliis deprompserat adeo ex-
coluit et tam libero pede incessit et verbis et sententiis, ut velut sua vindi-
care posset“; contra non esse, quod Luciani ingenium nimis laudibus effe-
ramus docet Helm l. l. p. 341 et de Wilamowitz, Die Kultur der Gegenwart
I, 8 p. 249.

²⁾ Philolog. 1891 vol. 50 p. 313.

rerum cupidis¹⁾ quasi ἀκρόαμα praeberet a Luciano
esse compositum. Quod si ita est, nequaquam necesse erat
eum id agere, ut sententiae summa disserendi elegantia atque
sagacitate inter se essent aptae, sed ut oratione quam maxime
concreta audientium animi numquam non tenerentur suspensi, id
quod singulari certe sollertia perfectum est. Interrogantibus
autem quanam de causa Lucianus ad tractandum argumentum
ex alieno scriptore excerptum adductus sit, nihil aliud possum
respondere nisi quod senex summa egestate pressus auram popu-
larem captare coactus est, ut sibi victum compararet.²⁾ Itaque
cum quae illorum hominum studia essent, plane haberet perspec-
tum,³⁾ eam sibi proposuit rem, qua exposita id quod vellet ad-
epturum se esse speravit.

¹⁾ cf. Reitzenstein, Hellenistische Wundererzählungen, Leipzig 1906, p. 2;
Dio Chrysost. orat. XXXV, 1 ἡμεῖς δὲ θαυμασιῶς καὶ περιττῶς ἐπιδυνμεῖτε ἀκούειν
καὶ μόνων ἀνέχεσθε τῶν πάντων δεινῶν.

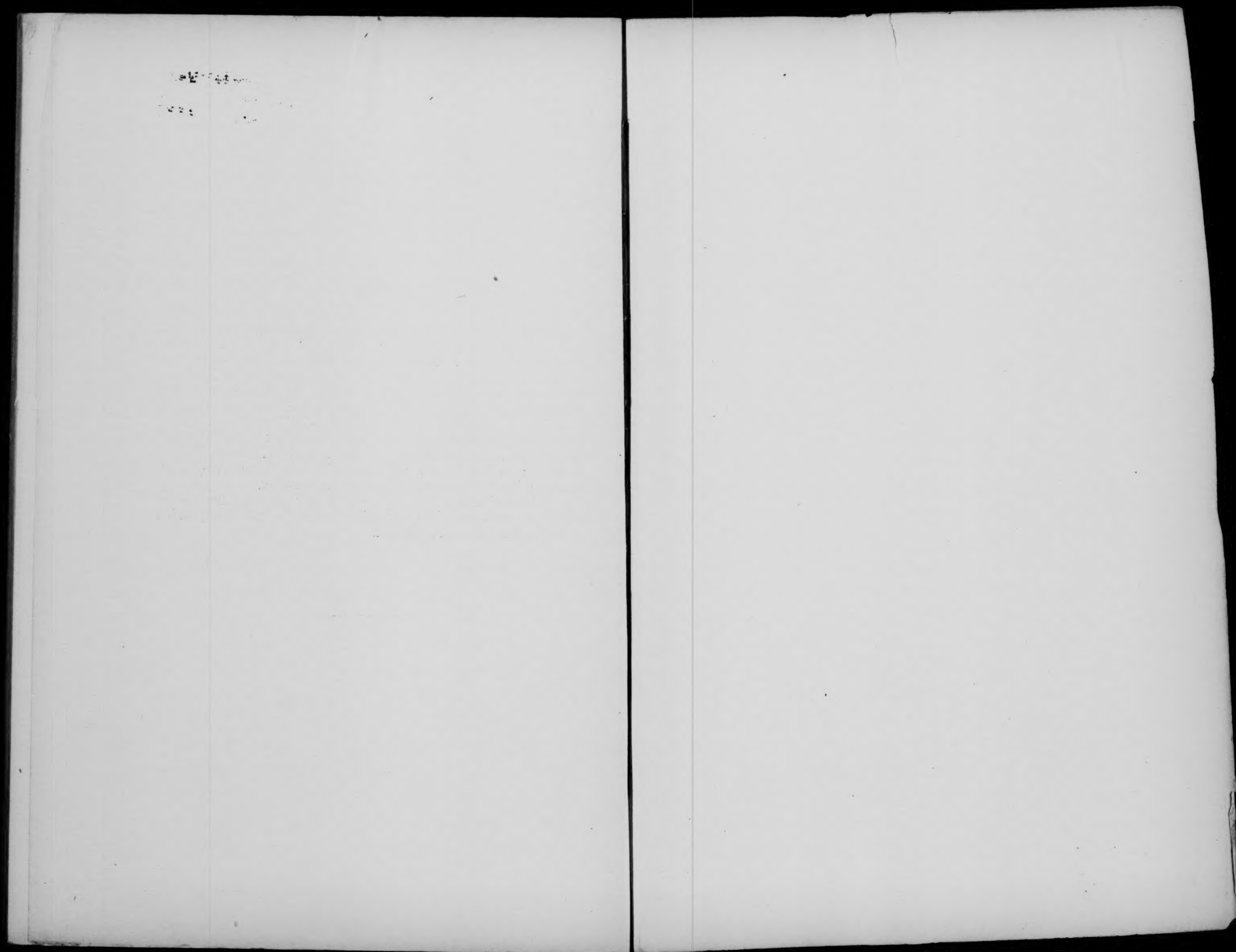
²⁾ Asinum a Luc. sene conscriptum esse etiam e priorum ipsius libro-
rum imitationibus videtur apparere (cf. p. 101 sqq. et W. Schmid, Philolog.
vol. 50 p. 316 sq.).

³⁾ cf. Dio Chrysost. l. l. 8 καὶ τοὺς σοφιστὰς ἀνάγκη τὴν διάνοιαν τῶν ἀκρο-
ατῶν ἀναλαβεῖν τοιαῦτα καὶ λέγοντας καὶ διανοομένους ὅποιοι ποτ' ἂν οὗτοι
τυγχάνωσιν ὄντες. A. Stengel l. l. p. 7.

Vita

Vincentius Neukamm natus sum Roettingae a. d. V. Kal. Mart. anni 1889 patre Josepho matre Catharina e gente Pflanz. Fidem profiteor catholicam. Litterarum primordiis a Suledero amico meo imbutus gymnasium adii puer duodecim annorum. Maturitatis testimonium anno 1909 adeptus adii universitatem Tubingensem primum theologiae postea philologiae studiis operam daturus. Anno 1911 Monachii sedem collocavi, anno 1912 Tubingam reverti, anno 1913 Berolinum me contuli. Docuerunt me Tubingae: Gundermann, Günter, Haas, Maier, de Meß, W. Schmid, Spitta. Monachii: Crusius, Drerup, Grauert, Poehlmann, Vollmer, Weymann, Berolini: Norden, Lasson, Sering, de Wilamowitz.

Quibus viris pro magnis in me meritis maximas ago gratias praecipue autem Schmidio, qui huius dissertationis et suscipiendae et perficiendae mihi auctor fuit.

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES

1010663096

DEC 10 1921

